Vol. I

No. 5

9th January, 1987.
(Friday)
19 Paush, 1908 S.E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 421
Short Notice Questions and Answers.	.. 453
Announcement :	
re : Assembly Session from 19th January, 1987 after recess.	.. 472
Business of the House.	.. 472
Matter Under Rule 304 :	
re : Supply of water to Second Crop through the Left Canal of Nagarjunasagar.	.. 478
Statement by the Chief Minister :	
re : State Annual Plan for the year 1987-88.	.. 484
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re : Diversion of Krishna waters to drought hit areas by changing the cropping pattern.	.. 484
re : Issue of Identity cards and taking photographs for Municipal Elections.	.. 500
Papers laid on the Table.	.. 503
Government Bills :	
The Andhra Pradesh Land Grabbing (Prohibition) (Amendment) Bill, 1987. (Introduced).	.. 504

[Contd. on 3rd Cover.

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH,
AT LEGISLATIVE ASSEMBLY PRESS, PUBLIC GARDENS, HYDERABAD
1987

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	..	Sri G. Narayana Rao.
Deputy Speaker :	..	Sri A.V. Suryanarayana Raju.
Panel of Chairmen :	..	1. Sri M.V Krishna Rao. 2. Sri M. Rajaiah. 3. Smt. Y. Sita Devi. 4. Sri A. Dharma Rao. 5. Sri Md. Rajabali. 6. Sri A. Rama Narayana Reddy.
Secretary :	..	Sri E. Sadasiva Reddy.
Deputy Secretaries :	..	1. Sri A.V.G. Krishna Murthy. 2. Sri C. Venkatesan. 3. Sri N. Pattabhi Rama Rao.
Assistant Secretaries :	..	1. Sri P. Satyanarayana Sastry. 2. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma. 3. Sri V. V. Subrahmanyam. 4. Sri K.R. Gopal. 5. Sri T. Muralidhara Rao. 6. Sri V.V. Bhaskara Rao. 7. Sri S. Suryanarayana Murthy. 8. Sri B. K. Rama Rao. 9. Smt. S. G. Sumitra Bai. 10. Sri A. Iswara Sastry.
Chief Reporter :	..	Smt. M.V.S. Jayalakshmi.

CONTENTS—(Contd.)

PAGES

overnment Bills :—(Contd.)

The Andhra Pradesh Exhibition of Films on Television Screen through Video Cassette Recorders (Regulation) Bill, 1987. ... 504

The Andhra Pradesh Agricultural Produce and Livestock Markets (Amendment) Bill, 1987. (Introduced). .. 505

The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1987. (Introduced) .. 505

The Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1987. .. 505
—(Discussion-not concluded).

Business of the House. ... 506

Non-Official Resolution :

re : Implementation of the Maharashtra system of Harvest and Transportation of Sugarcane and improving the efficiency of Nizam Sugar Factory. ... 508
—(Discussion-not Concluded.)

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Fifth Day of the Sixth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 9th January, 1987.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

National Scholarships

31—

*5146-Q.-Sarvasri B Sanjeeva Rao (Gajwel), C. Narsi Reddy (Makthal), T.S.L. Naicker (Sampara) and A. Ramanarayana Reddy (Rapur) :-Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) the year-wise names of students from rural areas together with the amounts to whom National Scholarships at Secondary stage were given from 1981-82 to date ;and

(b) the total amount received in this regard and the undisburse balance as on date?

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ) (జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు) :—(ఎ) 1981 వ సంవత్సరం నుండి ఈ పథకం క్రింద 428 మంది విద్యార్థులు ప్రయోజనం పొందారు. ఇందుకు సంబంధించిన వివరణతోపాటు వారి పేర్లను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది

(బి) రూ. 10 10 లక్షల మొత్తం మంజూరు అయింది, ఆ మొత్తాన్ని పూర్తిగా వినియోగించడమయింది.

Note on the Scheme of National Scholarships Innovated for helping Meritorious Students Belonging to Rural Areas:

This is a Central Scheme and the Andhra Pradesh State Government has been implementing the Scheme in the State from 1971–72 on wards by opening Residential Schools under the management of the

* An asterisk before the name indicates Confirmation by the Member.

A.P. Residential Educational Institutions Society. The grants received from the Govt. of India are also utilised for the residential scholars studying in the Residential Schools. The year-wise candidates admitted in the Residential Schools right from 1971-72 are as follows:

1971-72	66
1972-73	317
1973-74	324
1974-75	324
1975-76	307
1976-77	317
1977-78	324
1978-79	323
1979-80	237
1980-81	298
1981-82	224
1982-83	285
1983-84	268
1984-85	357
1985-86	465

The Govt. of India have not been regular in giving the grants but the State Government have been incurring heavy expenditure on this scheme right from 1971-72. A comparative statement of amounts granted by the Govt. of India and the amount spent by the State Government on residential Schools is detailed below :—

Year	Govt. of India release (Rs. in lakhs)	State Govt. expenditure (Rs. in lakhs)	
1971-72	0.88	— —	
1972-73	5.80	15-80	
1973-74	6.03	15.00	
1974-75	Nil	20.00	
1975-76	Nil	30.98	
1976-77	Nil	40 61	
1977-78	Nil	29.00	
1978-79	Nil	47.00	
1979-80	12.11	52.20	
1980-81	6.00	53.87	
1981-82	7.18	39.20	
1982-83	Nil	63.00	
1983-84	10.10	314.90	(Amount is increased due to opening of more Schools.)
1984-85	Nil	417.55	
1985-86	Nil	494.41	

From the above it may be seen that the Govt. of India have not released any national scholarships for the year 1974-75 to 1978-79 and 1982-83 and 1984-85 to 1985-86 whereas the State Government have been spending heavy amounts on the Residential Schools which serves the same purpose for which national scholarships are given.

According to the guidelines for national scholarships it may be mentioned that the scholarships will cover the cost of boarding and lodging, expences on books equipment charges and other incidental charges. The Residential Schools supply free boarding and lodging to the students studying in the Residential schools. Hence the amounts coming from the Government of India are being released to the Andhra Pradesh Residential Educational Institutions Society as and when they were received.

A. P. R. E. I. SOCIETY : HYDERABAD

List of Students to whom the National Rural Merit Scholarship was sanctioned from the year 1981-82.-

S. No.	Name of the Pupil	Residential School in which Studied	Year and Class.
1	2	3	4
1.	G.V. Raghurama Rao	Sarvail	1981-82 - IX 1982-83 - X
2.	A. Raju	do	do
3.	V. Prakash	do	do
4.	E. Srinivasulu	do	do
5.	R. Jaganmohan	do	do
6.	K. Vijaya Kumar Reddy	do	do
7.	G. Narsi Reddy	do	do
8.	K. Venkata Reddy	do	do
9.	D. Nataraj	do	do
10.	Ch. Vijayabhaskara Reddy	do	do
11.	G. Venkatesham	do	do
12.	J. Malla Reddy	do	do
13.	M. Satyanarayana	do	do
14.	V. Krishna Reddy	do	do
15.	M. Srinivas	do	do
16.	M. Sudheer Kumar	do	do
17.	S. Narender Murthy	do	do
18.	P. Surender	do	do
19.	P. Srinivasulu	do	do
20.	N. Pramod Kumar Reddy	do	do

1	2	3	4
21.	M. Srinivasulu	Sarvail	1981-82 - IX 1982-83 - X
22.	C. Anjaneyulu	do	do
23.	N. Chandra Sekhar	do	do
24.	G. Nagesh Kumar	do	do
25.	B. Nagarjuna Shetty	do	do
26.	K. Srinivasa Reddy	do	do
27.	K. Krishna Murthy	do	do
28.	Ch. Vivekanand	do	do
29.	K. Ravinder Reddy	do	do
30.	P. Srinivasa Rao	do	do
31.	B. Shanker	do	do
32.	M. Srinivasa Reddy	do	do
33.	N. Subhash	do	do
34.	K. Sampath Reddy	do	do
35.	P. Krishna	do	do
36.	Ch. Yellaiah	do	do
37.	Md. Fasiahmad Subhani	do	do
38.	S. Mallaiah	do	do
39.	N. Venkateswara Rao	do	do
40.	T. Srinivas	do	do
41.	R. V. Ramana	do	do
42.	K. S. Viswanamedhi	do	do
43.	A. Rajam	do	do
44.	L. Mallesham	do	do
45.	K. Odelu	do	do
46.	T. Venkateswara Rao	do	do
47.	P. Srinivasa Rao	do	do
48.	Y. Mohan Rao	do	do
49.	M. Mallaiah	do	do
50.	B. Somla	do	do
51.	A. Venkataiah	do	do
52.	G. Janardhana Reddy	do	do
53.	D. V. Rama Rao	do	do
54.	N. Venkateswara Rao	do	do
55.	R. Suresh Kumar	do	do
56.	V. Pulla Rao	do	do
57.	B. Somasekhar	do	do
58.	T. Madhusudhana Rao	do	do
59.	G. V. N. Vijay Kumar	do	do
60.	G. Radha Krishna	do	do
61.	K. Anil Kumar	do	do
62.	S. Venkateswara Rao	do	do

1	2	3	4
63.	M. M. Ahmamohiddin	Sarvail	1981-82-IX 1982-83-X
64.	V. Ramesh	do	do
65.	K. Janardhan	do	do
66.	N. Srinivasa Rao	do	do
67.	K. Vamshimohan	do	do
68.	R. Veeresham	do	do
69.	T. Kishan Reddy	do	do
70.	B. Venkatesham	do	do
71.	A. Paramesham	do	do
72.	Ch. Kantha Rao	do	do
73.	M. Lingaiah	do	do
74.	A. Ramesh	Kodiginahalli	do
75.	C. Mallikarjuna Rao	do	do
76.	S. Srinivasa Rao	do	do
77.	K. Gopal	do	do
78.	B. Anantharaj	do	do
79.	M. Laxmi Prasad	do	do
80.	B. Jayaramaiah	do	do
81.	T. Ravindra Babu	do	do
82.	S. R. N. Srinivasa Rao	do	do
83.	S. Murali Mohan Reddy	do	do
84.	N. Bhanu Prasad Sarma	do	do
85.	M. Sunkanna	do	do
86.	K. Rajendra Kumar	do	do
87.	P. Srinivasa Rao	do	do
88.	N. Ramachandu	do	do
89.	D. Raja Sekhar	do	do
90.	K. Rama Krishna	do	do
91.	K. Srinivasa Reddy	do	do
92.	P. Panduranga Reddy	do	do
93.	A. V. Subrahmanyam	do	do
94.	J. Mallinatha Shastry	do	do
95.	G. Muralidhar Sharma	do	do
96.	C. V. Samer Kumar	do	do
97.	B. Vishnu Vedhan Reddy	do	do
98.	B. Gangulaiah	do	do
99.	J. Laxmi Prasad	do	do
100.	P. Gurumurthy Reddy	do	do
101.	B. Karuna Kumar	do	do
102.	B. B. Brahmananda Reddy	do	do
103.	T. Siddaiah	do	do
104.	M. Venkataramana Raju	do	do
105.	S. Khadar Basha	do	do

1	2	3	4
106.	S. Darbar Ali	Kodegenahalli	1981–82–IX 1982-83–X
107.	D. Amarnath	do	do
108.	N. Krishna Naik	do	do
109.	L. Prabhakar Reddy	do	do
110.	B. Venkateswar Prasad	do	do
111.	S. Bhaskar Reddy	do	do
112.	V. Satyanarayana Murthy	do	do
113.	G. Venkateswarlu	do	do
114.	P. Sivasankaranarayana	do	do
115.	P. Chakrapani	do	do
116.	S. Suryanarayana Reddy	do	do
117.	T. Benarji	do	do
118.	K. Siva Prasad	do	do
119.	K. Kodandapani	do	do
120.	M.V.V.S. Sridhar	do	do
121.	J. Naga Raju	do	do
122.	A. Haranath	do	do
123.	J. Ram Mohan Rao	do	do
124.	G. Hemembar Naidu	do	do
125.	C. Venkateswarlu Reddy	do	do
126.	C. V. Madhusudhana Rao	do	do
127.	C. Laxminarasimha Murthy	do	do
128.	P, Lxami Prasad	do	do
129.	G. Ramakrishna Naidu	do	do
130.	P. Prabhakar Reddy	do	do
131.	M. Chandra Sekhar	do	do
132.	R. Narayanappa	do	do
133.	M. Jayachandra Reddy	do	do
134.	V. Balaji	do	do
135.	R. Ravichandra Babu	do	do
136.	Y. Sridhar	do	do
137.	G. Seshasailendranath Reddy	do	do
138.	B. Ravishanker	do	do
139.	V. Sukumar	do	do
140.	V. Ramesh Babu	do	do
141.	N. Purander	do	do
142.	S. Prasad	do	do
143.	P. Srirama Murthy	Tadikonda	do
144.	R. Venkateswara Rao	do	do
145.	B. Srinivasakiran Babu	do	do
146.	K. V. Manmadh Kumar	do	do
147.	K. Neelachalam	do	do

1	2	3	4
148.	R. Ravi Kumar	Tadikonda	1981-82-IX
149.	N. Janardhan Rao	do	1982-83-X
150.	D. Veeragowri Sankarao	do	do
151.	A. Bhasker Rao	do	do
152.	B. Srinivasagopalakrishna	do	do
153.	K. Govenk Rajulu	do	do
154.	T. Subba Rao	do	do
155.	S. Gangadharvidyasagar	do	do
156.	R.V.V. Subba Rao	do	do
157.	P. Babu Rao	do	do
158.	B.S.N. Murthy	do	do
159.	T. Sathi Reddy	do	do
160.	T. Ravi Kumar	do	do
161.	K. Sobhan Babu	do	do
162.	G. Murali Krishna	do	do
163.	B. Ramesh	do	do
164.	B. Laxminarayana	do	do
165.	N. Vittibheeraraghavulu	do	do
166.	K. Lalith Kumar	do	do
167.	K.N.V.S. Ramakrishna	do	do
168.	P. Jayakara Johnson	do	do
169.	P.S.V. Satyanarayana Prasad	do	do
170.	P. Trivikramasudhakar	do	do
171.	S. Govinda Rao	do	do
172.	K. Srinivasa Rao	do	do
173.	P. Venkatasatyasaimehar	do	do
174.	B. Jagadrakshakarao	do	do
175.	P.G.D.V.T. Mohan Rao	do	do
176.	J. Seshu Babu	do	do
177.	P. Venkateswara Rao	do	do
178.	G. Gowri Shanker	do	do
179.	N. Radha Shyam	do	do
180.	D. Sriramavara Prasad Rao	do	do
181.	D. Kantilal	do	do
182.	B V.L.N. Swamy	do	do
183.	Y. Rajendra Kumar	do	do
184.	P. Venkataramana Rao	do	do
185.	P. Sriramakrishan	do	do
186.	D. Raghuram	do	do
187.	Ch. Venkateswarlu	do	do
188.	N. Vijayasekhar	do	do
189.	P. Venkat Ramana	do	do
190.	K. Kishore Babu	do	do

1	2	3	4
191.	B. Subba Rao	Tadikonda	1981–82–IX 1982–83–X
192.	S. Sankara Babu	do	do
193.	R.S.S. Mallikarjuna Rao	do	do
194.	D. Subba Rao	do	do
195.	J. Kalyanachakravarthy	do	do
196.	V. Srinivasa Reddy	do	do
197.	D. Ramasubba Rao	do	do
198.	N. Adinarayana	do	do
199.	Sk. Azmatulla	do	do
200.	J. Venkateswarlu	do	do
201.	D.V.A. Ramakrishna	do	do
202.	L. Nageswara Rao	do	do
203.	P. Abdulbasheer Khan	do	do
204.	K.O.B. Paul	do	do
205.	P. Srinivasa Rao	do	do
206.	M. Raveendra	do	do
207.	G. Madhusudhan	do	do
208.	Y. V. Srinivasababurao	do	do
209.	K. Raghu Kumar	do	do
210.	K. Srinivasa Rao	do	do
211.	D. Ravi Kumar	do	do
212.	M. Surender	do	do
213.	P.L.V. Raghuram	do	do
214.	N. Srimannarayana	do	do
215.	M. Ramakrishna	do	do
216.	G. Anthoni	do	do
217.	R. Venkatanarayana	do	do
218.	A. Veeraswamy	do	do
219.	G. Mallikarjuna Rao	do	do
220.	Sankaramma	Vikarabad	do
221.	M. Nagapushpavathi	do	do
222.	Sreelatha Devi	do	do
223.	Ch. Sobha	do	do
224.	M. Dhanalaxmi	do	do
225.	B. Laxmi Prabhavathi	do	do
226.	G. Racha Rani	do	do
227.	M. Nirmala	do	do
228.	T. Sunitha	do	do
229.	V. Gajalakshmi	do	do
230.	G. Nirmala Devi	do	do
231.	A. Vasantha Kumari	do	do
232.	N. Padmakala	do	do

(1)	(2)	(3)	(4)
233.	Y. Ramanamma	Vikarabad	do
234.	D. Geetha	do	do
235.	P. Padma	do	do
236.	M. Sailaja	do	do
237.	A. Laxminarayana	do	do
238.	J. Indira	do	do
239.	M. Vijayalaxmi	do	do
240.	N. Lavanyalatha	do	do
241.	R. Nagamanimala	do	do
242.	Krishna Kumari	do	do
243.	S. Vijaya Laxmi	do	do
244.	D. Lalitha Kumari	do	do
245.	B. Shyamamma	do	do
246.	K. Sunitha	do	do
247.	Ch. Aruna Rekha	do	do
248.	A. Gowthami	do	do
249.	V. Rama Devi	do	do
250.	K. Padmaja	do	do
251.	V. Samatha	do	do
252.	M. Lavanya	do	do
253.	T. Rama	do	do
254.	G. Suseela	do	do
255.	K. Rajasekhara Reddy	Keesaragutta	do
256.	C. Sreedhar	do	do
257.	R. Madhav	do	do
258.	Bakkula Vijayaprakash	do	do
259.	K. Venkataramaiah	do	do
260.	P. Rajaiah	do	do
261.	E. Subhash Reddy	do	do
262.	M. Sesha Rao	do	do
263.	K. Rajasekhar	do	do
264.	K. Venkati	do	do
265.	A. Bheemsen	do	do
266.	D. Hanumaiah	do	do
267.	T. Gangaram Reddy	do	do
268.	N. Gouraiah	do	do
269.	M. Chinna Rajanna	do	do
270.	S. Manohar	do	do
271.	K. Rajanna	do	do
272.	Ch. Rajanikanth	do	do
273.	V. Sreenivas	do	do
274.	A. Prabhakar	do	do
275.	C. Rameswara Reddy	do	do

(1)	(2)	(3)	(4)
276.	K. Kishan	Keesaragutta	do
277.	B. Thirupathi Reddy	do	do
278.	K. Govardhan	do	do
279.	R. Anjaiah	do	do
280.	P. Narasimloo	do	do
281.	J. Mallesham	do	do
282.	G. Ramesh	do	do
283.	T. Mallikarjun	do	do
284.	G. Ramesh	do	do
285.	E. Veeresham	do	do
286.	G. Venkatesh	do	do
287.	S. Rajasekhar	do	do
288	T. Ramesh	do	do
289.	K. Ravi Kumar	do	do
290.	D. Shashidhar Reddy	do	do
291.	J. Srinivasa Reddy	Sarvail	1981-82, VIII
292.	S. Venkataiah	do	do
293.	G. Rajaiah	do	do
294.	K. Srinivasu	do	do
295.	K. Jaypal Reddy	do	do
296.	M. Madhukar	do	do
297.	P. Venkatesham	do	do
298.	Ch. Yadaiah	do	do
299.	G. Buchaiah	do	do
300.	E. B. Venkateswar Rao	do	do
301.	G. Ganesh	do	do
302.	M. Mallaiah	do	do
303.	K. Bhaskarachary	do	do
304.	T. Kiran Kumar	do	do
305.	G. Mallaiah	do	do
306.	D. Srinivas	do	do
307.	Ch. Venkanna	do	do
308.	K. V. Narasimha Reddy	do	do
309.	P. Srinivasa Rao	do	do
310.	N. Shanker Rao	do	do
311.	R. Mallikarjun	do	do
312.	K. Paramsingh	do	do
313.	N. Venkat Reddy	do	do
314.	K. V. Narasaiah	do	do
315.	P. Sreekanth	do	do
316.	B. Vidya Kumar	do	do
317.	B. Narasimhaswamy	do	do
318.	K. Venumadhav	do	do

(1)	(2)	(3)	(4)
319.	B. Sanjeeva	Sarvail	do
320.	S. Uppalaiah	do	do
321.	G. Sridhar	do	do
322.	K. Venkatnarayana	do	do
323.	M. Brahmachary	do	do
324.	M. Ramachander	do	do
325.	A. Obaiah	do	do
326.	A. Amerender	do	do
327.	M. Jagan Mohan Reddy	do	do
328.	M. Narasimhulu	do	do
329.	H. Detraj Goud	do	do
330.	S. Srinivasachary	do	do
331.	M. Krishnaiah	do	do
332.	G. Ramachary	do	do
333.	K. Venkatesh	do	do
334.	D. P. Chandra Sekhar	do	do
335.	A. M. A. Mazeed	do	do
336.	V. Sudhakar Rao	do	do
337.	G. Sriramulu	do	do
338.	K. Muralikrishna	do	do
339.	B. Srinivas Rao	do	do
340.	M. Balaji	do	do
341.	M. Sunder Kumar	do	do
342.	V. Ram Mohan Rao	do	do
343.	L. Srinivasa Rao	do	do
344.	R. R. Veera Reddy	do	do
345.	Sk. Sardar Babu	do	do
346.	L. Venkat Giri	do	do
347.	M. Venkateswaraswamy	do	do
348.	M. Venkateswar Rao	do	do
349.	G. Venu Babu	do	do
350.	T. Prabhakar Rao	do	do
351.	K. Prabhakar	do	do
352.	B. Rajanarsu	do	do
353.	K. Vijaya Kumar	do	do
354.	J. Deverpadam	do	do
355.	S. Adi Reddy	do	do
356.	Ch. Rajaiah	do	do
357.	R. Srinivas Rao	do	do
358.	N. Satyanarayana	do	do
359.	T. Venkataramana	do	do
360.	G. Gangaram	do	do
361.	K. Rajender	do	do

(1)	(2)	(3)	(4)
362.	P. Srinivas Vara Prasad	Sarvail	do
363.	V. Suresh	Kodigenahalli	do
364.	P. Bhava Shaheb	do	do
365.	V. Somasekhar	do	do
366.	B. K. Madhu	do	do
367.	N. Suresh Kumar	do	do
368.	M. Ramesh	do	do
369.	N. Kishore Kumar	do	do
370.	K. Veerabhadra Sarma	do	do
371.	M. Balaji Reddy	do	do
372.	S. Ravindra Nath	do	do
373.	B. Ramesh	do	do
374.	D. Saibaba	do	do
375.	V. V. Siva Ram	do	do
376.	V. J. Vidyasagar	do	do
377.	M. Vijaya Kumar	do	do
378.	M. Munirajulu	do	do
379.	K. Lokanadham	do	do
380.	B. Madhu	do	do
381.	B. Sasi Kumar	do	do
382.	K. Kesava Raju	do	do
383.	P. Ramesh	do	do
384.	P. Satyanarayanaraju	do	do
385.	A. Sunil Kumar	do	do
386.	S. Nagasomasekhar	do	do
387.	A. Venkateswarlu	do	do
388.	S. Himavantha Reddy	do	do
389.	G. J. J. Bhaktha Vijayam	do	do
390.	M. V. Satyaprasad	do	do
391.	M. Chandra Mouli	do	do
392.	V. Raghu Prasad	do	do
393.	M. Venugopaludu	do	do
394.	K. Subba Reddy	do	do
395.	K. Srinivasulu	do	do
396.	R. Ganapathi Reddy	do	do
397.	M. Narasanna	do	do
398.	Venkata Subba Reddy	do	do
399.	O. Venkateswara Reddy	do	do
400.	P. Chandrasekhar	do	do
401.	K. Ananda Babu	do	do
402.	A. V. Subba Reddy	do	do
403.	S. Madduleti	do	do
404.	G. Ajit Kumar	do	do

(1)	(2)	(3)	(4)
405.	D. Venkata Ram Prasad	Kodigenahalli	do
406.	T. Venkateswarlu	do	do
407.	G. Narasimha Prasad	do	do
408.	D. Sreehari Reddy	do	do
409.	G. Venkateswara Rao	do	do
410.	S. Sreedhar Kumar	do	do
411.	Ch. Lingeswar Rao	do	do
412.	J. V. Chalapathi Rao	do	do
413.	K. V. Nagaraja Rao	do	do
414.	J. Krishna Mohan	do	do
415.	V. Nagasekhar	do	do
416.	S. Sreedhar	do	do
417.	S. Srinivasulu	do	do
418.	T. Nagaraju	do	do
419.	V, Indusekhar	do	do
420.	D. Thippaswamy	do	do
421.	G. Srinivasa Reddy	do	do
422.	C. V. Suryanarayana Reddy	do	do
423.	D. Obulappa	do	do
424.	G. Kantha Rao	do	do
425.	D. Srinivas	do	do
426.	M. Siva Prasad	do	do
427.	N. Saleem Bhasba	do	do
428.	S. Yazdam Bhasha	do	do

శ్రీ బి. సంజీవరావు :—ప్రతిభావంతులైన అన్ని ప్రాంతాల విద్యార్థులకు ఆర్థికసహాయంతో సాంకేతిక ఉన్నత విద్యలను గరపాలనే ఉద్దేశంతో 1971–72 లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని సమితి లెవెల్‌లో సెకండరీ స్టేజినుంచి చేపట్టడం జరిగింది. ఈ పథకంయొక్క ఉద్దేశం చాలా ఉన్నతమైనది. కాని దీని అమలులో చాలా లోపాలు జరిగాయని విద్యాశాఖాధికారులే ఒప్పుకున్నారు. 1974–75, 1975–76 వరకు ఈ పథకం అమలు చేయడం జరిగింది, కాని తరువాత సంవత్సరాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క నిర్లక్ష్యంవల్లనైతేనేమి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంయొక్క నిర్లక్ష్యంవల్లనైతేనేమి కొన్ని వందలమంది విద్యార్థులు ఈ అవకాశాన్ని కోల్పోయారని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ఈ పథకాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం మరల తిరిగి చేపట్టాలని 1985–86 వ సంవత్సరంలో అసిస్టెంటు ఎడ్యుకేషనల్ అడ్వయిజర్, గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాయడం జరిగింది. 1985–86 కు అయిన ఖర్చులలో కేంద్ర ప్రభుత్వం 12 లక్షలకు పైన గ్రాంట్సు రిలీజు చేయడం జరిగింది. ఈ గ్రాంట్సును నాన్ రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్‌షిప్స్ క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సు సొసైటీవారు తమ పద్దులలో జమ కట్టుకొని ఈ నిధులను దుర్వినియోగంచేసి గ్రామీణ ప్రజలకు తీవ్రమైన అన్యాయం చేయడం 8-30 a.m.

జరిగింది. అది వాస్తవం. 1985-86 నుంచి ప్రతి సమితికి 8 స్కాలర్ షిప్స్ ఇవ్వడం జరిగింది, విద్యార్థులకు ఎంత డబ్బు వచ్చింది, ఎవరెవరికి ఇచ్చింది వివరాలు తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు :— ఆ పేర్లు సభాసమక్షంలో ఉంచడం జరిగింది. 1971 నుంచి ఈ స్కీము ఇప్లిమెంటు చేసినప్పటినుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు 48 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. అంతకన్నా మించి మనం ఎక్కువ ఖర్చు చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు 45 లక్షల 53 వేల 800 రూ.లు ఇవ్వాలి. అది వచ్చినప్పుడు నాన్ రెసిడెంట్సు విద్యార్థులకు కూడా ఇవ్వడానికి వీలౌతుంది. వచ్చిన డబ్బు రెసిడెంట్సు స్కాలర్సుకే చాల లేదు కనుక దానిని రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్ షిప్పు కి ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ టి. ఎస్.ఎల్. నాయకర్ :— వాటిలో సీట్లకు కూర్చొనుటకు అందరికీ తెలిసేటట్లు అడ్వర్ టైజ్ మెంటు చేస్తున్నారా ?

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు :— అందరికీ ఒకే సీట్లు పెట్టడం జరుగుతుంది. అడ్మిషనుకు, స్కాలర్ షిప్ కు ఈ రెండింటికీ ఒకే సీట్లు పెడుతున్నాము. ఆ సమితులలో ఉన్నటువంటి వారిని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సులో ఎడ్మిట్ చేసుకొంటున్నాము. ఎవరైనా రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సులో ఎడ్మిట్ కాకపోతే నాన్ రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్సుగా ఉంటారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు దీనికి కంటిన్యుయస్ గా ఇవ్వడం లేదు. 1974-75 నుంచి 1979-80 వరకు దీనిని డిస్ కంటిన్యూ చేసారు. సక్రమంగా ఇవ్వడంలేదు. 1981-82 నుంచి ఇంతవరకు 17 లక్షలు మనకు ఇచ్చారు. ఎప్పుడు ఇస్తారో, ఎప్పుడు ఇవ్వరో తెలియదు కనుక వచ్చిన డబ్బు రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్సుకే వాడడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య (ఇందుర్తి) :— కేంద్ర ప్రభుత్వం 45 లక్షలు ఇవ్వాలని అన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి ఈ 45 లక్షలు రాబట్టడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు ?

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు :— మనం పదేపదే వారికి ఉత్తరాలు వ్రాస్తున్నాము. లాస్టు ఇయర్ ఒక ఆఫీసరు అక్కడికి పోయి వచ్చారు. వారు క్లారిఫికేషన్సు అడుగుతున్నారు. వారు ఇవ్వడం లేదు. మన ప్రయత్నాలు మనం చేస్తున్నాము.

Shutters to Singabhupalem Project

32—

*4262-Q-Sarvasri M. Ramakrishna Rao (Khammam) N.Raghava Reddy (Nakrekal) and B. Hanumanthu (Palair) :—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether any decision was taken in 1974 to fix shutters to Singabhupalem Project; and

(b) the estimated cost of the scheme and the reasons for not fixing up the shutters so far?

చిన్న తరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు) :— (ఎ) లేదండీ. సింగభూపాలెం ప్రాజెక్టు క్రింద ఉన్న ఆయకట్టును పెంచేందుకు గాను వివిధ ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు అనగా—గోదావరి నుండి నీరు తోడిపోత, నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాల్వలు—మొదలగు వాటి నుండి నీటిని సరఫరా చేసే విషయం గురించి దర్యాప్తు చేయటం జరిగింది.

1985 నుండి మాత్రమే ప్రాజెక్టు క్యాచ్ మెంటు ప్రాంతంలో లభ్యమయ్యే జలాలతో రిజర్వాయరు జలాల నిల్వ సామర్థ్యాన్ని పెంచేందుకు గాను రెండు అడుగుల ఎత్తు గల షట్టర్లను ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఇప్పుడు పరిశీలనలో ఉంది.

(బి) పైన తెలియజేసినట్లుగా, ప్రాజెక్టు ప్రారంభం అయినప్పటి నుండి ప్రాజెక్టులోనికి, వచ్చే జలాలు ప్రాజెక్టు నుండి బయటకు పోయే ప్రవాహం విషయాలను గురించి తదుపరి పరిశీలన జరిపిన మీదట, ప్రస్తుతం వున్న 2250 ఎకరాల ఆయకట్టును 3054 ఎకరాల మొత్తం ఆయకట్టుకు నీటిపారుదలకు గాను ప్రాజెక్టు నిల్వ శక్తిని పెంచాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆ ప్రకారంగా, ప్రస్తుతం 2 అడుగుల షట్టర్లను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. అవి 15-2-1987 నాటికి సిద్ధంగా ఉంటాయి. ఇందుకుగాను అంచనా వ్యయం సుమారు 7.00 లక్షల రూపాయలు. అంచనా మంజూరు అయిన తర్వాత 1987-88లో షట్టర్లను పని చేపట్టగమవుతుంది.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణా రావు :—సింగభూపాలెం ప్రాజక్టు క్రింద ఉన్న మొత్తం ఆయకట్టు 2,250 ఎకరాలు అని చెప్పారు. దీనిలో గత 5 సంవత్సరాల నుంచి సేద్యమైన మొత్తం భూమి ఎంత? ఇంకా మిగిలి ఉన్న భూమిని సర్వే చేయించి దీనినుంచి డిలేట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? క్రింది భూములకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషను కావాలని పెడితే ఆ అయకట్టునుంచి డిలేట్ చేస్తే తప్ప లిఫ్ట్ ఇరిగేషను శాంక్షను చేయడానికి వీలు లేదని అంటున్నారు. అందుచేత అటువంటిది ఏమైనా చేస్తారా? షట్టర్సు పెంచడానికి 1974లో సర్వే కాలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. సర్వే అయినట్లు రికార్డు ఉంది. 1974లో షట్టర్సు పెంచడానికి సర్వేకు ఇంత డబ్బు అయిందని రికార్డు ఉందని ఎస్.ఇ., డెప్యూటి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లు చెప్పారు. దీనిని గురించి మంత్రిగారు ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ టి. నాగేశ్వర రావు :—1974 నుంచి ఆ ప్రాజక్టుకు నిర్ణయించినటువంటి 3,330 ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకొని రావడం లేదనే ఉద్దేశంతో నాగార్జున సాగర్ లెఫ్టు కెనాల్ నుంచి ఎత్తిపోతల పథకాలద్వారా ఆ ప్రాజక్టు నింపాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసింది. కాని ఆ ఎత్తిపోతల పథకాలకు 16 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. ఎక్కువ ఖర్చుతో కూడిన వ్యవహారం. ఎక్కువ సాగు లేకపోవడంవల్ల షట్టర్సును పెంచి షట్టర్సువల్ల ఆ ఆయకట్టుకు నీటిపారుదల సౌకర్యం కలుగజేయాలనే ఉద్దేశంతో 1985-86లో సర్వే చేయడం జరుగుతున్నది. వచ్చే నెలలో సర్వే పూర్తి అవుతుంది. 1987-88లో ఈపని చేపట్టడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి :—ఇదివరకు షట్టర్సు బిగిస్తేనే ఆ ఆయకట్టు మొత్తం సాగులోకి వస్తుందని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. అటువంటప్పుడు 1982 నుంచి ఇంతవరకు ఎందుకు బిగించకుండా ఉన్నారు? అక్కడ వర్షపాతం ఉంది షట్టర్సు పెట్టి నీరు నిలువచేస్తే మొత్తం సేద్యంలోకి రావడానికి అవకాశం ఉంది అటువంటప్పుడు షట్టర్సు బిగించడంలో ఆలస్యం ఎందుకు జరిగింది? దీనికి ఎవరు కారకులు?

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు :— 1985కు ముందు షట్టర్సు ప్రతిపాదన లేదు. అంతకుముందు ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా వర్షం ఉన్నా లేకపోయినా ఆ ప్రాజెక్టుకు నీరు అందించాలనే ఉద్దేశంతో ఆ పథకాలను సర్వే చేయడం జరిగింది. అది సాధ్యం కాదని 1985-86లో షట్టర్సు పెట్టడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. వచ్చే సంవత్సరంలో ఈ కార్యక్రమం చేబడతామని మనవిచేస్తున్నాను.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:— సర్వే ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది? షట్టర్సు పెట్టే కార్యక్రమం ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ టి. నాగేశ్వర రావు:—షట్టర్సు పెట్టే కార్యక్రమానికి వచ్చే నెలలో సర్వే పూర్తి అవుతుంది. వచ్చే సంవత్సరంలో ఆ పని చేబట్టి పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

మిస్టరు స్పీకరు:— సభ్యుని కోరికమీద క్వశ్చన్ నెం. 33 పోస్టుపోన్ చేస్తున్నాను.

Exemption of Vayudoot Fuel from Sales Tax

34—

*4801-Q-Sarvasri R. Chenga Reddy (Nagari) and Y.S. Raja-Sekhar Reddy (Pulivendula):-Will the Minister for Commercial Taxes be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Vayudoot Services are going to be discontinued due to non-exemption of its fuel from Sales Tax; and

(b) if so, the reasons for not exempting it from sales tax?

Minister for Commercial Taxes (Sri P. Ashok Gajapathi Raju):- (a) & (b) No, Sir.

The Government have granted exemption from payment of Sales Tax on the sales of aviation turbine fuel to Vayudoot in G.O. Ms. No. 1622, Revenue, Dated 29-12-1986.

8-40 a.m. శ్రీ ఆర్. చెంగా రెడ్డి:—మంత్రిగారు ఇంగ్లీషులో జవాబు చెపుతున్నారు- తెలుగులో జవాబు చెప్పించండి- అందరికీ అర్థం అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:— తెలుగులో జవాబు పంపిస్తామని మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— తెలుగులో కూడా ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:— మాకు తెలుగు జవాబు రాలేదండి.

Mr. Speaker:—If you want I will send it.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని (గుంటూరు-I):— తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అన్నీ తెలుగులో ఉండాలి అంటుంటే- ఇలా ఇంగ్లీషులో జవాబు చెప్పడం ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:— కామన్ భాష ఇంగ్లీషు- ఇంగ్లీషులో చెప్పవచ్చు.

Sri R. Chenga Reddy:— Shall I ask in Tamil?

Mr. Speaker:— Yes, you are entitled.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:—ఏ-క్వశ్చన్కు జవాబు లేదు అని అన్నారు. కానీ మాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం ఈ రాష్ట్రంలో వాయుదూత్ సర్వీసెస్ ఫ్యూయల్ కు సేల్స్ టాక్స్ ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వడం లేదు-మిగతా రాష్ట్రాలలో ఎగ్జంప్షన్ ఉంది. వీటిని కొద్ది రోజుల్లో డిక్లేర్ చేసే పరిస్థితి ఉంది. తమిళనాడులో ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చారు.

(తమిళంలో మాట్లాడారు)

Mr. Speaker:—We followed it.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—I have already mentioned that the Government extended this exemption from Sales Tax for Vayudoot on the aviation fuel in the State of Andhra Pradesh from 29-12-1986 for a period of one year. The loss incurred by Vayudoot in Andhra Pradesh is roughly Rs. 39.52 lakhs out of which Sales Tax would come to Rs. 2,23.038/- This is a minor component. The Government of India has been consistently requesting the State Government. That is why, on an experimental basis, this facility was made available to Vayudoot. I don't think Vayudoot will base its operations on this.

Mr. Speaker:—The calculation is made nation-wide.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju: —Each State has got different rate of taxation Expenditure incurred on Vayudoot for the purpose of its operation in Andhra Pradesh . .

Mr. Speaker:—How could it be done? It is a wrong method. It has to be calculated nation-wide.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—As far as we are concerned, we don't go into the losses or profits,

Mr. Speaker:—In the North Eastern States they are subsidising. Do you know the fares? They are less.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—This is what the Vayudoot management informed us.

Mr. Speaker:–The State Government should represent to the Centre. When they are doing it on other States, why are they not subsiding here?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—The Government of India is consistently taking it up with us.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:-తమిళంలో మాట్లాడారు.

Mr. Speaker:—What he is, saying is, the Centre does not discriminate.

Sri R. Chenga Reddy:—Our experience has been different.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి (మలక్ పేట్):— విమానాలకు తీసుకునే ప్యూయల్ ఏ బేస్ లో తీసుకుంటారో ఆ బేస్ లోనే సేల్స్ టేక్స్ కట్టవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం సక్రమంగా రాకూడదనే ఉద్దేశంతో ఇక్కడ ఉన్న కొన్ని విమానాలను షిఫ్ట్ చేశారు. ఇక్కడకు వచ్చే విమానాలకు కూడా ప్యూయల్ మద్రాసులోనో ఢిల్లీలోనో తీసుకుంటున్న మాట వాస్తవమా? ఏ ఏ విమానాలు షిఫ్ట్ చేశారు? దానివల్ల ఎంత నష్టం వస్తున్నది? దానిని రెక్టిఫయ్ చేస్తారా?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—This is a separate question.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి:— ఎప్పుడు అడిగినా అలాగే సమాధానం చెబితే ఎలా?

Mr. Speaker:— He does not have the figures with him.

Sri N. Indrasena Reddy:—Is it not true that our State is getting loss because they are not taking fuel from our base?

మిస్టర్ స్పీకర్:—ప్యూయల్ ఇక్కడ తీసుకోకుండా వేరే బేస్‌ల నుంచి తీసుకుంటున్నారు–దానివల్ల సేల్స్ టేక్స్ రావడం లేదు- ఆ నష్టం పూడ్చడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి:— కొన్ని విమానాలు ఇక్కడ నుంచి షిఫ్ట్ చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— వారు జవాబు తెలుసుకుని చెపుతారు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:— My having information is a different issue. It is definitely a separate question.

Sales Tax on Plastic Goods

35–

*6442-Q.—Sri Ch. Vidyasagara Rao (Metpally) :—Will the Minister for Commercial Taxes be pleased to state;

(a) whether it is a fact that Sales Tax on Plastic raw materials and finished goods is as high as 18.5% as against 7% in Maharashtra, 5% in Gujarat and 9% in Karnataka;

(b) whether it is also a fact that in view of high taxation the plastic industry is working only 25% of its installed capacity; and

(b) if so, whether there is any proposal to reduce the incidence of Sales Tax on Plastic raw material and finished goods?

The Minister for Commercial Taxes (Sri P. Ashok Gajapathi Raju):—

(a) Yes Sir.

(b) Yes Sir.

(c) Yes Sir.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి (కారవాన్) :—మంత్రి అన్నింటికి ఎస్ అంటే మేము నో అనవలసి వస్తుంది. మా బాధ ఏమిటంటే - మేము ఉండేది ఓల్డ్ సిటీ - మాకు అసలు పరిశ్రమలే లేవు. ఇప్పుడు ప్రస్తుతం కలియుగం కాకుండా ప్లాస్టిక్ యుగం నడుస్తున్నది. ప్లాస్టిక్ తల్లెలు, చెంబులు మొదలైనవి దొరకడం లేదు. ఇతర రాష్ట్రాలలో ప్లాస్టిక్ మీద సేల్స్ టేక్స్ తక్కువ ఉంటే - మన రాష్ట్రంలో 15.8 శాతం ఉంది. ప్రభుత్వం ఎందుకు ఈ విధంగా ప్లాస్టిక్ పరిశ్రమను దోచుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఓల్డ్ సిటీలో ఉన్న రెండు యూనిట్స్ మూతపడ్డాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రభుత్వం దోచుకోవడం అంటే అర్థం ఏమిటో కాస్త వివరించండి.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా. నేను అన్‌పార్లమెంటరి మాట్లాడ లేదు. క్షమించాలి, నా బాధ యేమిటంటే మా ఓల్డ్ సిటీలో మాకు ఉన్నది ఒక చిన్న యిండస్ట్రీ. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత యీ టాక్స్‌ను రెండింతలు యెందుకు పెంచాలి? 8-50 a.m.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—After the Telugu Desam Party came into Power in Andhra Pradesh the rate of tax on plastics, to the best of my knowledge, have not been increased. This is a fact.

Mr. Speaker:— The neighbouring States hsve lesser Sales Tax and all the sales are shown there.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:— It is under consideration of the Government to bring it down.

Mr. Speaker :—It should not take much time. You are losing it on the other hand.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—When we brought down the tax on HBCs to two per cent, the Maharashtra has decided to exempt it. If we go to zero per cent tax, our Members say that there is no revenue from the commercial taxes. There is this type of unhealthy competition. That is the reason why we have to study everything.

Mr. Speaker:—I am not saying that you should not have Sales Tax at all. If the neighbouring State has a lesser Sales Tax and if you have the higher Sales Tax, they will show all the sales in Maharashtra and not here. The bills will be made in Maharashtra and thereby we will not get any Sales Tax whereas they are gaining.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—Maharashtra has zero per cent tax on certain items.

Mr. Speaker:—Then how are they able to gain?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—They are willing to forego revenue on that. Anyway, this is under examination of the Government to arrive at some conclusions and to get some revenue to the State.

Mr. Speaker:—You see ultimately the state is benefitted, there is no evasion of tax and the entire business is shown here and not outside.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్ నగర్) :—మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు బడుగువర్గాల అభివృద్ధికే పని చేస్తున్నామని చెప్పినారు. ఈ ప్లాస్టిక్, ముడి పదార్థాలు యేవైతే ఉన్నాయో యివి బడుగువర్గాలకు యెక్కువగా ఉపయోగ పడతాయి. పేద వారికి ఉపయోగించే సరుకులు మీద టెక్స్ విపరీతంగా ఉందని సభలో అంగీకరిస్తున్నారు. దీనిని తగ్గించడానికి ప్రక్కన ఉన్న మహారాష్ట్రలో టేక్స్ జీరో చేస్తే మనము కూడా చేయాలా? అనే అభి ప్రాయాన్ని తెలుపుతూ యిక్కడ తయారయేటటువంటి యీ చిన్నతరహా పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వపరంగా వారికి అనుకూలమైన వాతావరణం కలిగించి వాటిమీద టేక్స్ తగ్గిస్తే యెక్కువ సేల్ అవుతుంది, ఉత్పత్తి కూడా పెరుగుతుంది. పిల్లలు వాడుకొనే పెన్సిలు కూడా యితర రాష్ట్రాల నుంచి తెప్పించుకోవలసి వస్తున్నది. ఎందుచేతనంటే మన స్టేట్ లో దీనిమీద విపరీతంగా టేక్స్ ఉన్నది. కనుక ఆ పన్నులు తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వం యెన్నిరోజులలో చర్య తీసుకుంటుంది? దీనివలన పేదవారికి ఉపశమనం కల్గుతుంది.

Mr. Speaker :—He has already said that he is taking steps. I think in the near future they will take steps. పరిశీలిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—గుజరాత్ లో ఆ పన్ను 5 పర్సంటు మాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. ఆ గుజరాత్ లో మాదిరి చేయమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ ఫిగర్ యెంత అని మనము యెట్లా చెప్పగలుగుతాము.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—On HDPs, the rate of tax in Andhra Pradesh is two per cent. Do the Hon'ble Members want that it should be raised to five per cent? Let us not over-simplify the issue.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— ప్రశ్న అది కాదు. పేదవారికి కిలో బియ్యము రూ. 2 లకు యిస్తున్నప్పుడు పేదవారికి ఉపయోగపడే యీ ప్లాస్టిక్ గ్లాసులు, పళ్లెములు మీద అమ్మకం పన్ను తగ్గించకపోతే యెట్లా ?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ వడ్డి రంగారావు (బందరు):— దీనిలో ప్రశ్నలో క్లియర్‌గా ఉంది, ప్లాస్టిక్ ముడి సరుకులు, తయారయిన వస్తువులపై అమ్మకం పన్ను యితర రాష్ట్రాలలో మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, కర్ణాటక కన్నా యిక్కడ అమ్మకము పన్ను అధికంగా ఉన్నమాట వాస్తవమేనా అంటే ఎస్ అన్నారు. అది ముందుగా తెలిసి కూడా యీచిన్న పరిశ్రమలు పేదవారు బ్రతకడానికి కావాలనేది గుర్తించి ఆ టాక్స్‌ను అట్లాగే ఉంచడంలో ప్రభుత్వం యొక్క ఔన్నత్యం యేమిటి ? ప్లాస్టిక్ ముడి సరుకులు, తయారయిన వస్తువులపై అమ్మకము పన్నును తగ్గించే ప్రతిపాదనా ఏదయినా ఉందా ? అంటే ఎస్ అన్నారు. అంటే ఏమిటి? ముందుగా తెలిసిఉండి కూడా ఆ పన్ను తగ్గించకుండా వదలివేయడం మంచిది కాదు.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు: — అటువంటి ప్రతిపాదన పరిశీలనలో ఉంది.

Even in the Sales Tax Advisory Committee this has come up. The industrialists have come to me. I have held a meeting on this.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— ఎప్పుడు చేస్తారు ?

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:— త్వరలో చేస్తాము,

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— ఇప్పుడు యీ పరిశ్రమలు 25 శాతము మాత్రమే పనిచేస్తున్నాయనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి యెన్ని రోజుల క్రితము వచ్చింది ? దీనివల్ల మనదగ్గర ఉండే పరిశ్రమలవారు ప్రక్క రాష్ట్రాలకు వెళ్లి అక్కడ తయారుచేసి వాటిని మన రాష్ట్రంలో తయారు చేసి అమ్ముతున్నట్లు బిల్లులు సృష్టించడం వల్ల యీ ప్రభుత్వానికి యెంతో నష్టం వస్తున్నది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ సమావేశం అయ్యేలోగా దీనిమీద నిర్ణయం యీ సభ ముందు ఉంచుతారా ?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—I cannot give such an assurance to the Hon'ble Member.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : — ప్రక్క రాష్ట్రములలో పరిశ్రమలు పెట్టి అక్కడి నుంచి యిక్కడకు వచ్చి అమ్ముతున్నారు. దానివలన నష్టము వస్తున్నది.

Mr. Speaker :— Already he said that the Government is considering. ఆ కేలిక్యులేషన్ యిక్కడ లేదు. ఎట్లా చెప్పగలుగుతారు ?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర — ప్లాస్టిక్ ముడిసరుకులు, తయారయిన వస్తువులపై అమ్మకం పన్ను మహారాష్ట్రలో 7 శాతం, గుజరాత్‌లో 5 శాతం, కర్ణాటకలో 9 శాతం ఉండగా యిక్కడ చాలా యెక్కువగా 18.5 శాతం ఉన్నమాట వాస్తవమేనా అంటే వాస్తవమే అన్నారు. దానివల్ల నష్టం వచ్చిందా? లేదా?

Mr. Speaker :— Ultimately we are not getting anything by such discussion. The only thing is మన ప్రశ్న ఉద్దేశ్యమేమిటంటే సేల్స్‌టేక్స్ తగ్గించాలనే దానిని గురించి వారు ఆలోచిస్తామని అన్నారు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట) :— మంత్రిగారి సమాధానములో బడుగువర్గాలవారు ఉపయోగించే ప్లాస్టిక్ వస్తువులు మీద సేల్స్‌టాక్స్ దాదాపు 1 పర్సెంటు, 2 పర్సెంటు తగ్గిస్తామని హామీ యివ్వడం జరిగింది. అట్లాగే బీద వారు చిన్న చేనేత కార్మికులు నూలు వడికేవారు ఉన్నారు. వీరు తయారుచేసే వస్తువులు మీద వేసే ఆ టేక్స్ కూడా తగ్గించే ఆలోచన చేస్తారా?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి):— 25 పర్సెంటు మాత్రమే యీ పరిశ్రమలు పనిచేస్తున్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పినారు. ఈ ప్లాస్టిక్ వస్తువులు కొనేది కూడా బీదవారే. ధర యెక్కువగా ఉండడం వల్ల 75 పర్సెంటు కొనడం తగ్గిపోయింది. దీనితోపాటు చిన్న చిన్న ఫ్యాక్టరీలలో 5, 6 మంది మాత్రమే పని చేస్తారు. మన రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ సమస్య యెక్కువ ఉంది. వాటిని 75 పర్సెంటు కొనడం తగ్గినప్పుడు యీ నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించడానికి దానిపైన శ్రద్ధ తీసుకుంటారా? దానిని గురించి ఆలోచించి మన ప్రక్కన కర్ణాటకలో ఉన్న 9 పర్సెంటు సేల్స్‌టేక్స్ ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో కూడా పెడతారా?

మిస్టర్ స్పీకర్.—మీరు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒప్పుకున్నారు. మీరు
·00 a.m. అడగకూడదు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి (ఖైరతాబాద్):—మేము ఉన్నప్పుడు జరిగినది కాబట్టే మేము యిప్పుడు యిటు వచ్చాము.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:—In the reply I said, Yes Sir. It is under the consideration of the Government. The Government is at it.

Transport of Goods by A.P.S.R.T.C.

36–

*5389–Q–Sarvasri G. S.S. Sivaji (Sompet) and K. Yerrannaidu (Harischandrapuram):—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether the A. P. S. R. T. C. is continuing to handle goods transport;

(b) if so, the expenditure incurred from 1983 to 86; and

(c) the income derived therefrom?

రవాణా శాఖా మంత్రి (శ్రీ డి. సత్యనారాయణ):—(అ) లేదండి. (ఆ) మరియు (ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నము కాదండి.

శ్రీ జి. ఎస్. ఎస్. శివాజి:—ఆర్.టి.సి. సరకులు రవాణా చేస్తారనే వార్తలు పత్రికలలో వచ్చినది. ఆ ఆలోచన వచ్చినప్పుడు ఎందుకు విరమించుకున్నారు? యిప్పటికైనా ప్రభుత్వము పునరాలోచన చేసి సరకుల రవాణా కార్యక్రమము చేపట్టి నిరుద్యోగులైన యువకులను ఏజెంట్స్‌గా నియమించేందుకు పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:—యిదివరలో పరిశీలన మాత్రమే ఉన్నది ఆ కార్యక్రమము లాభసాటి కాదని మానుకున్నాము. సరుకులు రవాణా చేయడంలో కష్టాలున్నాయి. కొన్ని యిబ్బందులు ఉన్నాయి. సరుకులు రవాణా ఆర్.టి.సి. సంస్థ చేయడం సాధ్యం కాదని మానుకున్నామని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. యర్రంనాయుడు:—సరుకులు రవాణా చేయడం వలన ఆర్.టి.సి. కి నష్టము వస్తుందని విరమించుకున్నామని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. యితర రాష్ట్రాలకు అవి కాక, మన రాష్ట్రము వరకే పరిధి పెట్టుకుని పరిమితం చేసుకుని ఎక్స్‌పరమెంటల్ బేసిస్ మీద టేక్ ఆఫ్ చేస్తే లాభసాటిగా ఉంటుందేమో ఆలోచిస్తారా? మన రాష్ట్రము కార్గో సర్వీసు గురించి పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:—మన రాష్ట్రములో రెండు కార్గో బస్సులు నడుస్తున్నవి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:—మంత్రిగారు ప్రయివేటు లేదంటున్నారు. ఏ.పి.యస్.ఆర్.టి.సి. సరకుల రవాణాకు ప్రయివేటు ఏజెన్సీకి యిచ్చినది. అది అమలులో ఉన్నది. ఏ కంపెనీకి యిచ్చినారు?

శ్రీ డి. సత్యనాయణ:—సరుకుల రవాణా బస్సుల మీద నడుస్తున్నది, ప్రయాణికులు ప్రయాణించే బస్సుల మీదనే రవాణా చేయడానికి ప్రయివేటు కంట్రాక్టర్సు ద్వారా చేయిస్తున్నారు. మెస్సర్సు ఎల్లాయి నైట్రేట్ కంపెనీకి యిచ్చినారు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:—దాని వలన లాభమెంత? ఎంత పర్సంటేజ్.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:—ఆర్.టి.సి. సంస్థకు ఆరు సంవత్సరాలకు రెండు కోట్ల 61 లక్షల రూపాయలు లాభం వచ్చినది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):—ట్రాన్స్‌పోర్ట్సు ద్వారా లాభముతో నడుస్తున్నది. శ్రీ యర్రం నాయుడు యిందాక అడిగినట్లు రాష్ట్రానికే

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:— సరుకుల రవాణా కార్యక్రమం ఆర్.టి.సి. సంస్థ నడపాలంటే కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. మిడిల్ మేన్ కావాలి. ఏజెంట్స్ కావాలి. ప్రయివేటు లారీల డ్రైవర్సు రోజు అంతా పని చేస్తారు. కాని ఆర్.టి.సి. లో మాత్రము 8 గంటలే పని చేస్తారు. రిటర్నులో సరుకులు లేక సరియైన ధరకు లభించకపోవడం వలన నష్టము వస్తున్నది. రేట్సు విషయంలో ప్రయివేటు లారీ ఓనర్సుతో కాంపిటేట్ చేయలేము.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—మంత్రిగారి సమాధానము చాలా విడ్డూరంగా వుంది. 9—10 a.m. ఒక ప్రక్క లాస్ వస్తున్నదనే భావనతో, ఆదొక ఏజెన్సీకి యిచ్చామని ఆర్.టి.సి.కి నడపడానికి వీలు లేదని మొఖట చెప్పారు. ప్రయివేటు ఏజెన్సీ వారు లాభము వస్తేనే తీసుకొని నడుపుతాడు. లేకపోతే తీసుకోడు. వారు తీసుకొన్నారంటే లాభము వస్తున్నట్లు స్పష్టంగా కనిపిస్తూనే వుంది. బయట వున్న ప్రయివేటు వ్యక్తులు గడిస్తున్న లాభము చూస్తే మంత్రిగారు చాలా ఆశ్చర్యపోతారు. వారు సరిగ్గా తెలుసుకోకుండా సమాధానము చెప్పారు. పరిశ్రమలలో పనిచేసే వారికి టైంలిమిట్ వుంది. ఎట్లా అయినా పని చేసుకోవచ్చు. మా దగ్గర 8 గంటలే పనిచేస్తారనేది వుందని చెప్పడం సమంజసం కాదు. ఇప్పుడు ప్రశ్న ఏమంటే, ఏదయినా ప్రయివేటు ఆర్గనైజేషన్‌కు యిస్తే మంచిదని ప్రభుత్వానికేమైనా వత్తిడి వచ్చిందా? ఆ తరువాత మీ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకొని సహించుకొన్నారా? మీరు నడిపే సూచనలు కనిపించడం లేదు? మీరు ముందు నడపండి. నష్టము వస్తే మానివేయవచ్చు కదా. ఇందుకు ప్రభుత్వము సిద్ధంగా వుందా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:— ఎలైడ్ సైక్రేట్ హైదరాబాదు కంపెనీతో ఆర్.టి.సి. జాయింట్ వెంచర్ క్రింద నడుపుతున్నది. దానివల వచ్చే లాభాలు 50 శాతం ఆర్.టి సి కి వస్తున్నది. మహారాష్ట్ర పాటరన్ వలె మొదట ప్రయివేటు వారికిచ్చి, లాభాలు ఎక్కువ వచ్చిన తరువాత జనానికి బాగా తెలిసిన తరువాత, ఆర్.టి.సి. తీసుకొన్నది. తమిళనాడు ప్రభుత్వము కూడా 80 లారీలను పెట్టి ఇదేమాదిరిగా చేశారు. 8 లక్షల రూపాయలు నష్టము వచ్చింది. తరువాత వారు మానుకొన్నారు. అదే రీతిలో ఇక్కడ మొదట ప్రజలకు బాగా తెలిసేటంతవరకు, ప్రయివేటు వారికిచ్చి, బాగా లాభాలు గడిస్తున్నట్లు తెలుసుకొన్న పిమ్మట ఆర్.టి.సి. టేకప్ చేయాలని అనుకొంటున్నది. ఎప్పటికీ ప్రయివేటు వారికే యిచ్చేదనేది వుండదు. ఇందులో లాలోచి వుందని భావించడం సరికాదు. కొంత కాలం తరువాత దీనిని తప్పకుండా ఆర్. టి. సి. నడుపుతుంది.

శ్రీ సి. ఆనందరావు (కరీంనగర్):— ప్రయివేట్ గుడ్స్ ట్రాన్స్‌పోర్టు ఎందుకు నడుస్తున్నదంటె, అక్కడ డ్రైవర్స్ 11, 12 గంటలు పని చేస్తారు, ఇక్కడ 8 గంటలే పని చేస్తారు అని అన్నారు. ట్రాన్స్‌పోర్ట్ డిపార్టుమెంటులో ఎవరు ఎంతకాలం పనిచేయాలనేది మోటార్ ట్రాన్స్‌పోర్టు ఆక్టు ఒకటి వుంది. దానిప్రకారం పని చేయవలసి వుంటుంది. ఈ విషయంలో ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంట్ పట్టించుకోవడం లేదా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:— ఏమయినా కంప్లయింట్స్ వస్తే మేము చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:— సరుకుల రవాణా కార్యక్రమం ఆర్.టి.సి. సంస్థ నడపాలంటే కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. మిడిల్ మేన్ కావాలి. ఏజెంట్స్ కావాలి. ప్రయివేటు లారీల డ్రైవర్సు రోజు అంతా పని చేస్తారు. కాని ఆర్.టి.సి. లో మాత్రము 8 గంటలే పని చేస్తారు. రిటర్నులో సరుకులు లేక సరియైన ధరకు లభించకపోవడం వలన నష్టము వస్తున్నది. రేట్సు విషయంలో ప్రయివేటు లారీ ఓనర్సుతో కాంపిటీట్ చేయలేము.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— మంత్రిగారి సమాధానము చాలా విడ్డూరంగా వుంది. 9—10 a.m.
ఒక ప్రక్క లాస్ వస్తున్నదనే భావనతో, ఆదొక ఏజెన్సీకి యిచ్చామని ఆర్.టి.సి.కి నడపడానికి వీలు లేదని మొఖట చెప్పారు. ప్రయివేటు ఏజెన్సీ వారు లాభము వస్తేనే తీసుకొని నడుపుతాడు. లేకపోతే తీసుకోడు. వారు తీసుకొన్నారంటే లాభము వస్తున్నట్లు స్పష్టంగా కనిపిస్తూనే వుంది. బయట వున్న ప్రయివేటు వ్యక్తులు గడిస్తున్న లాభము చూస్తే మంత్రిగారు చాలా ఆశ్చర్యపోతారు. వారు సరిగ్గా తెలుసుకోకుండా సమాధానము చెప్పారు. పరిశ్రమలలో పనిచేసే వారికి టైంలిమిట్ వుంది. ఎట్లా అయినా పని చేసుకోవచ్చు. మా దగ్గర 8 గంటలే పనిచేస్తారనేది వుందని చెప్పడం సమంజసం కాదు. ఇప్పుడు ప్రశ్న ఏమంటే, ఏదయినా ప్రయివేటు ఆర్గనైజేషన్‌కు యిస్తే మంచిదని ప్రభుత్వానికేమైనా వత్తిడి వచ్చిందా? ఆ తరువాత మీ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకొని సహించుకొన్నారా? మీరు నడిపే సూచనలు కనిపించడం లేదు? మీరు ముందు నడపండి. నష్టము వస్తే మానివేయవచ్చు కదా. ఇందుకు ప్రభుత్వము సిద్ధంగా వుందా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:— ఎలైడ్ సైక్రేట్ హైదరాబాదు కంపెనీతో ఆర్.టి.సి. జాయింట్ వెంచర్ క్రింద నడుపుతున్నది. దానివల వచ్చే లాభాలు 50 శాతం ఆర్.టి.సి.కి వస్తున్నది. మహారాష్ట్ర పాటరన్ వలె మొదట ప్రయివేటు వారికిచ్చి, లాభాలు ఎక్కువ వచ్చిన తరువాత జనానికి బాగా తెలిసిన తరువాత, ఆర్.టి.సి. తీసుకొన్నది. తమిళనాడు ప్రభుత్వము కూడా 80 లారీలను పెట్టి ఇదేమాదిరిగా చేశారు. 8 లక్షల రూపాయలు నష్టము వచ్చింది. తరువాత వారు మానుకొన్నారు. అదే రీతిలో ఇక్కడ మొదట ప్రజలకు బాగా తెలిసేటంతవరకు, ప్రయివేటు వారికిచ్చి, బాగా లాభాలు గడిస్తున్నట్లు తెలుసుకొన్న పిమ్మట ఆర్.టి.సి. టేకప్ చేయాలని అనుకొంటున్నది. ఎప్పటికీ ప్రయివేటు వారికే యిచ్చేదనేది వుండదు. ఇందులో లాలోచి వుందని భావించడం సరికాదు. కొంత కాలం తరువాత దీనిని తప్పకుండా ఆర్.టి.సి. నడుపుతుంది.

శ్రీ సి. ఆనందరావు (కరీంనగర్):— ప్రయివేట్ గుడ్స్ ట్రాన్స్‌పోర్టు ఎందుకు నడుపుతున్నదంటే, అక్కడ డ్రైవర్స్ 11, 12 గంటలు పని చేస్తారు, ఇక్కడ 8 గంటలే పని చేస్తారు అని అన్నారు. ట్రాన్స్‌పోర్ట్ డిపార్టుమెంటులో ఎవరు ఎంతకాలం పనిచేయాలనేది మోటార్ ట్రాన్స్‌పోర్టు ఆక్టు ఒకటి వుంది. దానిప్రకారం పని చేయవలసి వుంటుంది. ఈ విషయంలో ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంట్ పట్టించుకోవడం లేదా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:— ఏదయినా కంప్లయింట్స్ వస్తే మేము చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ సి. ఆనందరావు:—'లా' ను ఇంప్లిమెంట్ చేయటానికి కంప్లయింట్ ఎందుకు ? ఆర్. టి. ఎ. డిపార్టుమెంట్ వుంది. అది మీ బాధ్యత కాదా ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:—దాన్ని అమలు చేస్తున్నాము కదా ? అందుకు మనము గర్వించాల్సి వుంటుంది.

Hospitals and Houses to Beedi Workers

37—

*6567-Q.–Sri S. Satyanarayana Rao (Avanigadda):— Will the Minister for Labour and Printing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Central Government have offered to provide to 12 Hospitals and 1000 houses for Beedi workers in our State at Karimnagar, Mahaboobnagar, Adilabad, Nizamabad and Chittoor; and

(b) if so, the details thereof ?

కార్మిక, ముద్రణ శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి):—ఎ) ఎండ్ (బి) కరీంనగర్, మహబూబ్‌నగర్, నిజామాబాదు, అదిలాబాదు, చిత్తూరు జిల్లాలలో బీడి కార్మికులకు పక్కా గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం కోసము వెయ్యి యిండ్లు మంజూరు చేయవలసిందిగా కేంద్రాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కోరడం జరిగింది. ఈ జిల్లాలలో ప్రతి జిల్లాకు 12 ఆసుపత్రులు మంజూరు చేయవలసిందని కేంద్రాన్ని అడగడం, వారు సూచన ప్రాయంగా ఒప్పుకోవడం జరిగింది. అందువల్ల సంబంధించిన జిల్లా కలెక్టర్లకు సంబంధించిన ప్రోగ్రెస్ రిపోర్టు, అంటె స్థల సేకరణ వంటివి కోరడం జరిగింది. అవి రాగానే కేంద్ర ప్రభుత్వము ఆమోదానికి పంపించడం జరుగుతుంది.

(a) and (b):

Under the Beedi Workers Welfare Fund Act, 1976, certain welfare measures are taken up for the Beedi workers. The Government of India through the Labour Welfare Organisation have setup Static-cum-Mobile dispensaries for Beedi Workers and their families at the following places:–

Amarchinta, Mahaboobnagar District Kothakota Mahaboobnagar District, Nellore, Nizamabad, Koratla of Kareemnagar District, Srikalahasti of Chittoor District, Nirmal of Adilabad District-Siddipet of Medak District, Kamalapuram of Cuddapah District.

Under the Scheme for construction of houses for economically weaker section of workers engaged in Beedi Industry, the Government of India grant subsidy of 50% of the actual cost of each tenament, subject to a maximum of Rs. 3,000/-and the approximate

cost of each tenament is Rs. 11,000/- The balance of Rs. 8,000/- is met by loan from H.U.D.C.O. to the extent of Rs. 7,700/-and Rs. 300/- as beneficiary contribution.

(1) 125 houses were constructed at Amarachinta in Mahaboobnagar District and allotted to the benefeciarics in 1984.

(2) Construction of 332 houses at Kurnool was sanctioned during 1985–86, and the work is nearing completion by the Andhra Pradesh State Housing Corporation.

(3) Construction of 153 houses at Naidupet in Nellore District was sanctioned in 1985–86. The work has to be taken up by the Housing Corporation.

(4) for construction of 300 houses at Nizamabad, the Government of India have been addressed in June, 1986 for approval of the Project report and release of subsidy of Rs. 9.00 lakhs. Their reply is awaited.

(5) Project report for construction of 100 houses at Kamalapuram, Cuddapah District was sent to Government of India in July, 1986 for sanction of subsidy of Rs. 3.00 lakhs.

(6) Project report for construction of 150 houses at Thengellamudi of Eluru, West Godavari District is under examination.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు—ఈ స్కీము ఎపుడు అమలు చేస్తారు ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—దీనికి సంబంధించిన ఆన్సర్ 4–5 పేజీలుంది. ఇపుడు టేబుల్ మీద ఉంచడం జరిగింది. పర్మిషన్ ఇస్తే వివరంగా చెబుతాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :—ఈ వివరాలు చూస్తే వరంగల్ గురించి ఏమీ లేదు. తెలంగాణాలో వరంగల్ హైఎస్టుగా వుంది. 15–20 వేల బీడి కార్మికులున్నారు. అక్కడ ఆసుపత్రి విషయం గాని, పక్కా గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం గురించి గాని ఏమీ లేదు. అనేక సార్లు ఉద్యమాలు ద్వారా, రెప్రజెంటేషన్స్ ఇవ్వడం, బీడి యూనియన్స్ కూడా యివ్వడం జరిగింది. మంత్రి గారు వరంగల్‌ను చిన్న చూపు చూశారు. అక్కడ ఆసుపత్రి ప్రారంభించడానికి, పక్కా గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచన చేస్తున్నదా ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—గృహ నిర్మాణానికి సంబంధించిన మహబూబ్ నగర్, కరీంనగర్, వరంగల్ ఒక్కొక్క జిల్లాలో 175 ఇండ్ల చొప్పున గృహ నిర్మాణ సదుపాయాన్ని చేపట్టడానికి ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లు స్థలసేకరణ చేయ వలసిన అవసరం వుంది. కొన్ని జిల్లాలలో స్థల సేకరణ చేశారు. మిగతా జిల్లాలలో స్థల సేకరణ చేయవలసివుంది. కొత్తగా స్థాపించ తలపెట్టిన డిస్పెన్సరీస్ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. రిప్లయి రాగానే

ప్రభుత్వము వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోవలసి వుంది. డాక్టర్లు ఆసుపత్రులకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి మంజూరు వచ్చిన వెంటనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆయా జిల్లాలలోని 12 ఆసుపత్రులను ఏర్పాటు చేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటుంది.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల్) :—బీడి వర్కర్సు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ఆత్మకూరు, వనపర్తి, గద్వాల్ తాలూకాలలో ఎక్కువగా వున్నారు. ఇది 11 వేల రూపాయల స్కీము. కేంద్ర ప్రభుత్వము 3 వేల రూపాయలు సబ్సిడీ క్రింద ఇస్తే, 7,700 రు.లు హడ్కో లోను ఇస్తుంది. బెనెఫిషియరీ రు. 300లు కంట్రిబ్యూట్ చేసుకోవాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క కంట్రిబ్యూషన్ ఏమీ లేదు. ఈ మధ్య కొత్తగా ఈ హౌసింగ్ స్కీమును

9.20-a.m. షేప్ చేశారు అక్కడ మా ప్రాంతములో డిమాండు చాలా ఎక్కువగా వుంది. అక్కడ నుంచి చాల కాలంగా డిమాండు ఉంది. వారి డిమాండు మీట్ అవడానికి ప్రభుత్వము ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—బీడి కార్మికులకు గృహనిర్మాణం అనేది సెంట్రల్ ఎక్సయిజు సెస్సు పైన ఆధారపడి ఉన్నది. వసూలు అయిన సెస్సును బట్టి చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఆ పద్ధతిలో రాష్ట్రంలో పక్కా గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం వారి కొరకు చేపట్టడం జరుగుతోంది. వాటికి కూడా ప్రభుత్వ పరంగా, సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో భాగంగా వారిని కూడా గుర్తించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

డా. ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్) :— ఈ బీడీ పరిశ్రమ మీద సుమారు 6 లక్షల మంది కార్మికులు ఆధారపడి ఉన్నారు. మా ఆదిలాబాదు జిల్లాలో వీళ్లు 40 వేల మంది ఉన్నారు. బోథ్, నిర్మల్ ల నుంచి వారికి గృహనిర్మాణం కొరకు ప్రపోజల్సు పంపడం జరిగింది. అది మంత్రిగారి దృష్టిలో ఉందా ? సిద్దిపేట, శ్రీకాళహస్తి, తిరుమలలో బి. డి. కార్మికులకు ఆస్పత్రులు ప్రారంభించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :— స్థల సేకరణ జరగగానే ఆస్పత్రులు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇంత మంది ముందు ఇంత మర్యాద పూర్వకంగా ఉండే సభను అగౌరవ పరచే విధంగా తప్పుడు సమాచారాన్ని మంత్రిగారు సభకు అందజేస్తున్నారు. ఒక్క పైసా కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టకుండా మేము కట్టిస్తున్నాము అని అంటున్నారు. అసలు జిల్లాల వారీగా ఎంత మంది ఏ జిల్లాలో బీడీ కార్మికులు ఉన్నారు ? ఉన్న కార్మికులకు ఏ యే జిల్లాలో కడుతున్నారు ? దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే సొమ్ము ఎంత ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :— తప్పుడు సమాచారం అందించడంలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి వెయ్యి గృహాలను మంజూరు చేసే విషయం వాస్తవమేనా అనే ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది కాబట్టి చెప్పాను. ఆ వెయ్యి

గృహాలు వెంటనే నిర్మించాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం కోరినప్పుడు వారు తప్పకుండా తీసుకుంటామని చెప్పారు. అందుకని రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రపోజల్సు పంపడం జరిగింది. బీడి పని వారి సెస్సునుండే రాష్ట్రప్రభుత్వ పరిధిలోనే ఈ కార్యక్రమం జరుగుతున్నదని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఏ యే జిల్లాలలో ఎంతమంది బీడీ కార్మికులు ఉన్నారు. ఏ యే జిల్లాలలో సంఖ్యనుబట్టి ఎన్ని గృహాలు జిల్లాలవారిగా ఇస్తున్నారు ? ఎంత మంది కార్మికులు ఉన్నారు, ఎంతమందికి ఇస్తున్నారు ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :— అది సెపరేట్ ప్రశ్న.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గర లేబర్ డిపార్టుమెంటు దగ్గర ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎంతమంది బీడీ కార్మికులు ఉన్నారు అనే సమాచారం లేదు. తెలిసి ఉంటే కార్మిక మంత్రిగారిని సభా ముఖంగా చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు అడిగే ప్రశ్నకు ఈ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— నాకు తెలియదు అని చెప్పమనండి. ఎంతమంది కార్మికులలో ఎంత మంది ఇవి ఇస్తున్నారో చెప్పమనండి.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—జిల్లాల వారిగా కావాలి అంటే సుమారుగా చెప్ప వచ్చు గాని వాస్తవంగా జిల్లాల వారిగా ఎంతమంది కార్మికులు ఉన్నారో చెప్ప డానికి సెపరేట్ క్వశ్చన్ కావాలి. కార్మికులు ఉత్పత్తి చేసిన బీడీల పైన వచ్చిన సెస్సు పైన ఆధారపడే ఈ కార్యక్రమం చేపట్టబడుతోంది. జిల్లాల వారికి సమాచారం కావాలి అంటే రెండు రోజులలో టేబుల్ పైన ఉంచమంటే ఉంచుతాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఇది బీడీ కార్మికులకు గృహనిర్మాణానికి సంబంధించినది. బీడీ కార్మికులు ఇప్పుడు స్ట్రయికు మీద ఉన్నారు. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానంలో మంత్రిగారు ఏమైనా చెబితే అక్కడ 5 లక్షల మంది తృప్తి పడతారు. మీరు ఆదివారం కూడా వారికి పైసలు ఇవ్వాలని జి.ఓ. ఇచ్చారు. ఆ లెక్క ప్రకారం 20, 30 కోట్లు వారికి రావలసి ఉంది. మీరు వారికి ఆ డబ్బుఇప్పించాలి. ఆ జి.ఓ. ఇష్యూ చేసేందుకే 18 మాసాలు జరిగింది. అటువంటి డిలే ఇప్పుడు రోజులలో పలే ఇది కాకుండా డిసైడు చేసి ఆ 5 లక్షల మందికి సహాయం చేయాలి.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—రాష్ట్రంలో 35 రోజుల నుంచి బీడీ కార్మికులు సమ్మె చేయడం జరుగుతోంది. మేమందరము కార్మిక పెద్దలతో యజమానులతో చర్చించడం జరిగింది. నాలుగు లక్షలకు పైన బీడీ కార్మికులు ఉంటారని మాకు సమాచారం అందుతోంది. ఇప్పుడు అదనంగా వారికి బీడీలకు 1.30 పైసలు వెయ్యి బీడీలకు పెంచడం జరిగింది. వారికి ఆదివారం పైసలు కూడా వెంటనే ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :— చిత్తూరు జిల్లాలో బీడీ కార్మికులకు గృహ నిర్మాణం చేయడం జరిగింది. వాటికి ఫ్లోరింగు లేదు. అవి కరుస్తున్నాయి. వాటిని గురించి ప్లానింగు బోర్డు అధ్యక్షునికు కూడా రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి ఏమి చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :— దీనిపైన ప్రభుత్వము వెంటనే చర్య తీసుకుంటుంది.

Construction of Apartments at Somajiguda

38—

*2311-Q.—Sarvasri P. Janardhan Reddy and V. Rambhupal Chowdary (Kurnool):—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Building construction work is being taken up by a private contractor for apartments at Somajiguda;

(b) whether clearance was obtained from the Urban Land Ceiling authorities for the said land;

(c) whether it is also a fact that malgies are constructed on the footpaths; and

(d) if so, the action taken by the Municipal Corporation to evict the encroachments?

మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు):—

(ఎ) అవునండి 11, 12, 16, 17, 18, 20, 26 సర్వే నెంబర్లలో 9,640 చదరపు మీటర్ల విస్తీర్ణంలో సోమాజిగూడ వద్ద శ్రీమతి జి. సునీతాదేవి అండ్ మెస్సర్స్ విగ్రో కన్‌స్ట్రక్షన్స్ వారు వాణిజ్య-నైవాసిక భవన సముదాయాన్ని నిర్మిస్తున్నారు.

(బి) అవునండి.

(సి) లేదండి.

(డి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

9-30 a.m. శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :—అధ్యక్షా, యీ సోమాజీగూడా కాంప్లెక్స్‌కు ప్రభుత్వం పర్మిషన్ ఎపుడు యిచ్చారు? వేరే వారికి పర్మిషన్ యిస్తే రోడ్డుకు 10, 15 అడుగుల దూరం వదలి బిల్డింగులు కట్టాలని రూల్సు పెడుతున్నారు. కాని విగ్రో కనస్ట్రక్షన్స్ వారు వాణిజ్య నైవాసిక సముదాయాన్ని నిర్మించినపుడు ఆ రూల్సు ప్రకారం లాండును వదలినారా?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు :— అధ్యక్షా, 1984 సంవత్సరంలో యీ కాంప్లెక్సుకు పర్మిషన్ యివ్వడం జరిగింది. అందరికి పర్మిషన్ యిచ్చినపుడు ఏ రూల్సు వర్తిస్తాయో వాటినే వీరికికూడా వర్తింపచేసి ఫుట్ పాత్‌కు 28.8

అంగుళాల ఓపెన్ స్పేస్, నార్తరన్ సైడ్‌న 20 అడుగులు. సదరన్ సైడ్‌ను 16 అడుగులు ఉంచమని చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి ఓపెన్ స్పేస్ ఇండికేషన్ జరిపారని మనవి చేస్తున్నాను.

Bhatrupalem Supply Channel on Naguleru

39-

*3228-Q.-Sri V. Narayana Rao (Sirpur):-Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state.

(a) whether the Bhatrupalem Supply channel scheme on Naguleru River near Dachepalli village, Piduguralla Samithi, Guntur District was sanctioned about 20 years back;

(b) whether the execution of the said scheme is still incomplete;

(c) whether the said scheme is intended for irrigation to the lands of S.C.s ,S.Ts. and other weaker sections of Bhatrupalem and Katrapadu Villages; and

(d) the reasons for delay and also the steps taken by the Government to complete the said scheme?

చిన్నతరహా నీటి పారుదల శాఖా మంత్రి:-(శ్రీటి. నాగేశ్వరరావు):-

(ఎ) అవునండీ.

(బి) లేదండీ.

(సి) భట్రుపాలెం శివారు గ్రామంలోని కాట్రుపాడు గ్రామంతోపాటు గ్రామాలపాడు, భట్రుపాలెం గ్రామాలలో ఈ పథకం క్రింద ఉద్దేశించిన ఆయకట్టు ప్రాంతాలు వస్తాయి.

(డి) కాల్వను విస్తరించే పనులతోపాటుగా పై పథకం క్రిందున్న యావత్తు పనిని 1976, మే నెలలోనే పూర్తి చేయడం జరిగింది. కాల్వను కట్టుదిట్టంగా నిర్వహించేందుకుగాను తీసుకోవలసిన అవసరమైన కొన్ని పరిహార చర్యలను తీసికోవలసి వచ్చింది. అంచనాలను అంతిమంగా పరిశీలించి, దానిని త్వరగా పూర్తి చేయటానికి చర్య తీసుకోవటం అవుతుంది.

శ్రీ వి. నారాయణరావు :- అధ్యక్షా, నాగులేరు నదిపైన భట్రుపాలెం సరఫరా కాలవ పథకం కొరకు 20 సంవత్సరాల క్రిందట మంజూరు అయినా దాని నిర్మాణం యింతవరకూ పూర్తికాలేదు. ఈ పథకం పూర్తి అయితే ఎస్. టి., ఎస్. సి. మరియు బలహీనవర్గముల వారి భూములు సాగు అవుతాయి. ఇక్కడ నీరు సరిగా అందకా కాలవల నిర్మాణం జరగలేదు అందువల్ల పొలాలు సాగుకావడంలేదు. కాని మంత్రిగారు పొలాలు సేద్యములోకి వచ్చాయంటున్నారు. ఎన్ని ఎకరాలు సేద్యము అయినాయో చెబుతారా ? ఇపుడు చేపట్టిన నిర్మాణం పూర్తి అయితే యీ కాల్వ క్రింద ఎన్ని ఎకరాల భూములు సాగులోకి వస్తాయో కూడా మంత్రిగారు స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, యీ నాగులేరు నదిపై భట్టుపాలెం సరఫరా కాలువ పథకం వల్ల దాదాపు 778 ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు అందుతుంది, చివరన ఉన్న భూములకు నీరు అందని కారణంగా యీ సంవత్సరం కాలువను లైనింగు చేసే కార్యక్రమం, స్లూయిస్‌ను లైనింగు చేసే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. వీటిని పూర్తి చేసి రాబోయే సంవత్సరంలో యీ కాల్వ క్రింద భూములకు నీరు అందించే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేపట్టింది.

Lease of Land to Baer Hospital

40—

*4899-Q.-Sarvasri S. Chandramouli (Chirala) , B. Janardhan (Chennur) and S. Venugopalachary: —Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that nearly two hundred acres of Government land ta Chirala has been leased to Baer Hospital for ninety nine years with a specific restriction that it should not be utilised for any other purpose except for Medical & Hospital purposes ; and

(b) if so, whether the management of Baer Hospital, Chirala has been allowing others to start Convent School and also sub-leasing against payment to some persons for House sites in violation of the conditions?

రెవెన్యూ శాఖామంత్రి (శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి):—

(ఎ) గుంటూరులోని అమెరికా ఎవాంజలిస్టు లూథరన్ మిషన్ కాన్ఫరెన్సు వారికి ఆసుపత్రి, సత్రం ఏర్పాటు చేసేందుకు చీరాల పట్టణంలోని 847/1, 889/1 సర్వే నెంబర్లలోని 23.08 ఎకరాల విస్తీర్ణాన్ని మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది.

(బి) అవునండి.

డాక్టర్ సజ్జా చంద్రమౌళి :—అధ్యక్షా, చీరాలవద్దగల భూమిని హాస్పటల్ కొరకు యిచ్చినపుడు ప్రభుత్వం కండిషన్స్‌లో హాస్పటలుకు దానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలకు మాత్రమే ఉపయోగించాలని ఉంది. కాని అక్కడ కాన్వెంటు స్కూలు పెట్టి లాభ దృష్టితో కొంత భూమిని ఉపయోగించడం జరుగుతోంది. రెండవది అక్కడ కృత్రిమ అవయవాలకు ఒక కర్మాగారాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని మేము సూచించాము. అటువంటి కర్మాగారాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి అక్కడ ఏదైనా పరిశీలన ఉందా ?

శ్రీ నల్లపు రెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఇక్కడ చంద్రమౌళి గారు చెప్పినట్లు 99 సంవత్సరాలకు ఆ భూమిని లీజుకు యివ్వడం కాదు. ఆ భూమిని ఆసుపత్రికొరకు ఎలియనేట్ చేసారు. ఆ విధంగా ఆ యాజమాన్యానికి 23 ఎకరాల చిల్లర యిచ్చారు. అంతేకాని గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు 200 ఎకరాలు కాదు, అది లీజు కాదు, ఆ విధంగా ఆసుపత్రికి యిచ్చిన

8 ఎకరాల స్థలంలో 4 ఎకరాలలో ఆసుపత్రి కట్టి మిగతా 4 ఎకరాల స్థలంలో బిల్డింగ్సు కట్టి కాన్వెంట్ స్కూలుకు వాడుకను యిచ్చారు. అందువల్ల యాజమాన్యం కండిషన్ వయిలేట్ చేసినట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. అంతే కాకుండా కొంత స్థలాన్ని పొగాకు వగైరా పెంచడానికి సబ్ లీజుకు యిచ్చారు. కాబట్టి వారి నుండి ఆ లాండును రిజమ్షన్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. అట్లాగ చర్యలు తీసుకున్నట్లు దాఖలా లేదు. కండిషన్స్ వయిలేట్ చేసారా? ఏ పర్సన్‌కు ఆ భూమిని యిచ్చారో దానికి వాడకుండా లాభంకొరకు యిచ్చారా లేదా అనేది నోటీసు యిచ్చి అన్ని ఫార్మాలిటీస్ అబ్జర్వ్ చేసి ఆ భూమిని రిజమ్షన్ చేయడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా ఆ భూమిని ఫార్మాలిటీస్ అబ్జర్వ్ చేసి తీసుకున్న తరువాత అవయవాల కర్మాగారానికి యివ్వాలా, ఏ పర్సన్‌కు యివ్వాలనేది తరువాత నిర్ణయించడం జరుగుతుంది.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

WAIVERS OF INTEREST ON LOANS

40—A

S.N.Q. No.7020-(D)—Sarvasri P. Venkatapathi (Sattenapalli), N. Raghava Reddy, A. Lakshminarayana (Miryalaguda), J. Venkaiah, B. Venkateswara Rao, V. Sreeramulu, A. Narendra, Ch. Vidyasager Rao, R. Ravindranath Reddy (Alampur) and N. Indrasena Reddy:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Government have issued any orders recently, waiving off the interest Compenent for the loans due from the farmers to different financial institutions in the State?

(b) If so, what are the details?

whether a copy of the same will be laid on the table of the House?

సహాకార శాఖా మంత్రి (శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు) :—(i) ప్రస్తుత సహాకార ఋణాలను పూర్తిగా తిరిగి చెల్లించినందుకుగాను ప్రోత్సాహక వడ్డీ రిబేటును కల్పించడానికిని, (ii) అసలు మొత్తాన్ని తిరిగి చెల్లించినచో సహాకార ఋణాల బకాయిలపై ఉన్న వడ్డీని, అపరాధ వడ్డీని పూర్తిగా మాఫీ చేయడానికిని ప్రభుత్వం ఉత్తరువులను జారీ చేసింది. కాలపరిమితి అర్హత, పాటించాల్సిన షరతుల వివరాలు ఉన్నట్టి 5-1-1987 తేదీగల ఆహార వ్యవసాయ శాఖ ఎం.ఎస్. నెం. 7 జి. ఓ. ప్రతిని సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

Abstract

CO-OPERATION – Relief to members of Agricultural Co-operative Credit Institutions-Interest rebate and Waiver of interest and penel interest – Orders – Issued.

FOOD AND AGRICULTURE (CO-OP.III) DEPARTMENT

G.O.Ms.No. 7 Dated: 5-1-1987.

ORDER:

The State has been affected by serious and frequent natural calamities in the form of droughts, floods and cyclones in the past few years. The mounting incidence of overdues in Agricultural Credit Cooperatives in Andhra Pradesh on account of repeated natural calamities is affecting fresh flow of credit for Agricultural production and also the eligibility of the cooperative credit institutions for providing credit for various economic amelioration progiammes. Government after careful consideration of the above situation, have decided to sanction special concession this year to agriculturists which would provide relief from their debt burden and also act as an incentive for prompt repayment of cooperative loans. In order to mitigate the hardship of the members of Agricultural Credit Cooperatives, Government have decided to provide the following reliefs :

(a) Incentive interest rebate will be provided for repayment on or before the due date of current co-operative loans by subsidising interest to an extent of 5.5%.

(b) Interest and penal interest on arrears of cooperative loans will be waived in full provided the principal overdue as on 30th June, 1986 is repaid in full on or before 30th June, 1987.

2. The interest rebate of 5.5% per annum will be available to all members of Primary Agricultural Coopratіve Societies (including large Sized Cooperative Societies, Rural Cooperative Banks and Farmers Service Cooperative Societies) and Primary Agricultural Development Bank for prompt repayment of their current dues of Short Term Medium Term and Long Term loans falling due in the cooperative year 1986-87 on or before the respective due dates. The relief will not be available for Urban Cooperative Banks, as the intention is to assist agriculturists who are members of cooperative societies.

3. There may be cases where due dates for repayment have occured between 1st July, 1986 and the date of this order. In case any due date has already fallen due in this manner, the members can avail themselves of this concession by remitting entire principal due within one month of issue of this order.

4. This concession of interest rebate is available even to loanees likely to be covered by crop insurance claims. Any later receipt under crop insurance will be adjusted to any outstanding amounts, or paid in cash after crop insurance claims are settled.

5. For loans of previous years, for which conversion facility has been extended, the interest due for the present year on the instalments of principal due will be given interest rebate as at para 2.

6. In addition, for loans for which conversion is approved this year by NABARD, similar facility will be available.

7. Interest and penal interest will be waived on all overdues of arrear Short Term, Medium Term and Long Term loans of members of Primary Agricultural Co-operative Societies and Primary Agricultural Development Banks as on 30th June 1986 provided the principal amount included in overdues is repaid in full on or before 30th June, 1987. This will again apply also to large Sized Cooperative Societies, Rural Cooperative Banks, Farmers Service Cooperative Societies and Primary Agricultural Development Banks. This relief will also be available to all loans covered under legal action irrespective of the stage of action such as arbitration or execution. In these cases the loanees will have to remit entire principal due, as also other administration charges leviable, to be eligible for the present concessions.

8. The present reliefs granted in respect of rebate on current loans will be applicable to loans repaid during the present cooperative year ending on 30th June, 1987, as also in future co-operative years.

9. In respect of such borrowees as have already repaid the loans in full on or after 1st July, 1986, the above reliefs will be granted to them to the extent of their eligibility and the amount will be adjusted to the principal outstanding under any cooperative loan outstanding. If there is no loan outstanding, the amount will be refunded to the member.

10. Government will reimburse Primary Agricultural Cooperative Societies and Primary Agricultural Development Banks fully to the extent of interest rebate or interest waiver extended to the members,

11. The accounting arrangement and procedure for claiming the subsidy by Cooperatives will be as detailed in the Annexure. The release of amounts to the cooperative institutions by way of reimbursement will not be subject to Treasury control.

12. The Commissioner for Cooperation and Registrar of Cooperative Societies is requested to ensure that all cooperative institutions covered under this scheme implement these orders.

(By Order and in the Name of the Governor of Andhra Pradesh).

K. SUBRAMANYAM,
Principal Secretary to Government.

To

The Commissioner for Cooperation and Registrar of Co-perative Societies, Andhra Pradesh, Hyderabad.

The Managing Director, A.P. State Cooperative Bank, Hyderabad.

The Managing Director, A.P. Coop. Central Agril. Development Bank, Hyderabad.

The Collectors of all Districts.

All Cooperative Central Banks in the State.

All District Cooperative Officers and District Cooperative Audit Officers in the State.

Copy to the Dy. General Manager, NABARD, Hyderabad.

Copy to Fin.&Plg. (FW-Exp.F&A) and Fin. and Plg. (Plg. AP. II) Department.

Copy to SF/

"Forwarded : By order"

SECTION OFFICER.

ANNEXURE

ACCOUNTING PROCEDURE FOR IMPLEMENTATION OF INTEREST REBATE / WAIVER

1. The Secretary of Primary Agricultural Co-operative Society/ Chief Executive of the Primary Agricultural Development Bank shall issue two receipts to the members availing of the concessions under this scheme – One for cash remittance and One receipt by adjustment, to the extent of rebate allowed or interest waived, indicating clearly therein the loan No. and amount of current or arrear loan paid in full by the member, as also date of repayment.

2. The Secretary of Primary Agricultural Co-operative Society/ Chief Executive of the Primary Agricultural Development Bank shall prepare a daily extract of such interest waived in quadruplicate in the format prescribed and send one copy to the financing bank and two copies to the District Co-operative Officer.

3. The Secretary of Primary Agricultural Co-operative Society/ Chief Executive shall also arrange for remittance of the principal amount collected from members to the financing bank and indicate the particulars of remittance.

4. The District Co-operative Central Bank shall, on receipt of the extract from the Primary Agricultural Co-operative Society / Primary Agricultural Development Bank and cash remittance, give credit to the institution not only to the extent of cash remittance but also to the extent of concession allowed to members by the Primary Agricultural Co-operative Society / Primary Agricultural Development Bank by adjustment, by showing it as receipt from the said institution and as due from Government.

5. Government will release the subsidy to the Andhra Pradesh State Co-operative Bank and Andhra Pradesh State Co-operative Central Agricultural Development Bank as per monthly claims preferred by the District Co-operative Officer, as per statements duly certified by the District Co-operative Audit Officer.

6. The District Co-operative Officer will get the formats with concessions extended by Primary Agricultural Co-operative Society / Primary Agricultural Development Bank scrutinised promptly by District Co-operative Audit Officer and prepare a bill on the District Treasury for the release of the Government amount to the Co-operative Central Bank / Primary Agricultural Development Bank for adjusting to Government subsidy. The District Co-operative Officer shall also assess the requirements of the subsidy in the District, in consultation with the Co-operative Central Bank / Primary Agricultural Development Bank and send proposals for inclusion of necessary funds for Governmet subsidy in the departmental budget.

(The format is attached)

FOR-

Name of the Primary Agricultural Cooperative Society/

istrict :

. o.	Name of the member	General Number	Interest rebate on current loan					
			Principal due	Amount remitted	Receipt No. & date	Total interest due	Interest rebate allowed	Balance of interest due
)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)

M A T

Primary Agricultural Development Bank

Interest on arrear loans								
Interest remitted	Receipt No. & date	Principal overdue as on 30-6-86	Amount of interest due			Principal amount remitted	Receipt No. & date	Intere waive
			Interest due	Penal interest due	Total interest due			
(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—అధ్యక్షా, యీ వడ్డీ మాఫీ జూన్ లోపల చెల్లించే రైతులకే అని షరతు పెట్టినందువల్ల రైతులకు ఏమీ లాభం కలగడంలేదు. ఎందువల్లనంటే జూన్ 1987 సంవత్సరం లోపల కొత్తగా వచ్చే పంటలు లేవు. దీనిని బట్టి యీ వడ్డీ మాఫీ అనేది డబ్బు ఉండి ఋణాలు తీసుకునేవారికే గాని డబ్బు లేకుండా నిజంగా ఋణాలు తీసుకునేవారికి ఉపయోగపడదు. ఇప్పుడు యీ మార్జినల్ ఫార్మర్స్‌కు, చిన్న తరహా రైతులకు కూడా అసలు వడ్డీ కూడా కరువు ప్రాంతాలలో అయినా రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా ?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—స్పీకర్ సర్, ఇది వడ్డీ మాఫీ కొరకు రాష్ట్ర మొత్తం వర్తించే జీ. ఓ. మొత్తం డ్రౌట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్‌లో, ఫ్లడ్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్‌లో ఇంతకు ముందు గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి నాచురల్ కలామిటీస్‌తో బాధపడుతూన్న రైతాంగాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ వీలు కల్పించాము. మొత్తం అందరు రైతులకు అప్లికబుల్ కావాలనే ఉద్దేశ్యంతో జూన్ వరకూ పరిధి పెట్టడం జరిగింది. అంటే జూన్ 1987 సంవత్సరం అంటే చాలా టైము ఉంది. కొన్ని కేసులలో రైతులు తీసుకున్న ఋణాలకంటే కూడా ఇంటరెస్టు ఎక్కువగా ఉంది కాబట్టి రైతులు యీ డబ్బును పే చేస్తే కోఆపరేటివ్ మూవ్‌మెంటు బాగుపడుతుందని, అంతేకాకుండా డబ్బు పే చేసిన తరువాత రైతులకు తిరిగి ఋణాలు తీసుకునే అవకాశం వచ్చి ఇంకా ఆహారోత్పత్తులు పెరుగుతాయని యీ విధంగా వడ్డీ మాఫీ చేయాలని ప్రభుత్వం జీ. ఓ. యిష్యూ చేసింది. తరువాత ఈ ఋణాలు నాబార్డ్ నుంచి వస్తున్నాయి కాబట్టి వారికి అసలు పే చేయాలి కాబట్టి కేవలం ఇంటరెస్టు 70 కోట్లు రూపాయలు మాఫీ చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకు సహాయం చేయడం జరుగుతోంది. ఇతర స్టేట్స్‌లో ఎక్కడా కూడా అసలు మాఫీ చేయడం జరగలేదు తరువాత హార్వెస్టు సీజన్ ఉంది. కాబట్టి రైతులు యీ ఋణాలు వడ్డీ లేకుండా చెల్లించే కెపాసిటీ కలిగి ఉంటారు. దానిమీద 5½ శాతం ఇంటరెస్టు మాత్రం వైవ్ అవుతుంది. ఇట్లా చేసినందువల్ల రాష్ట్రంలో ధర్మ సంస్థలు రైతులకు సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—కనీసం రైతులకు వీలుకలిగించాలా జూన్‌లోపల కాకుండా వారి చేతికి పంటలు వచ్చేవరకైనా యీ ఋణాలు పే చేయడానికి అవకాశం కలిగిస్తారా ? జూన్ లోపల పంటలు పండే అవకాశం లేదు. కాబట్టి ఖరీఫ్ పంటలు వరకైనా యీ అవకాశం రైతులకు యివ్వాలి. తరువాత మంత్రిగారు యితర రాష్ట్రాలలోనూ, మొత్తం దేశంలోనూ ఎక్కడా యీ అసలు మాఫీ అనేది లేదని అన్నారు. దేశంలో ఎక్కడా జరగనివి మనము చేస్తున్నాము. కాబట్టి యీ అసలు, వడ్డీ మాఫీ చేసి రైతులకు న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—మొత్తం రాష్ట్రంలో యీ ఋణాల మీద వడ్డీ రేటు 6 శాతం ఉండగా అది మన రాష్ట్రంలో అది 5½ శాతంగా రేటు

యిస్తున్నాము. కాబట్టి ఇపుడు సభ్యులు చెప్పిన మిగతా విషయాలన్ని కూడా పరిశీలించవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—పంటలు వచ్చేవరకూ యీ వడ్డీ మాఫీ సదుపాయాన్ని రైతుకు కలుగజేస్తారా అనేదానికి నాకు సమాధానం రాలేదు. ఇపుడు మంత్రిగారి సమాధానం కందిపప్పు అడిగితే పెసరపప్పు ఉందని చెప్పినట్లు ఉంది.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—జీ.ఓ.లో అన్ని వివరంగా చెప్పడం జరిగింది. 30-6-1987 సంవత్సరం లోపల అయితే యీ వడ్డీ కట్టే పరిస్థితి ఉండదు. అంతకంటే నేను ఏమీ చెప్పలేను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—సహకార శాఖామాత్యులు రైతాంగానికి సహాయం చేయడానికి సహకరించడంలేదు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి :—గవర్నమెంటు జీ ఓ. పాస్ చేసిన తరువాత దానికి వ్యతిరేకంగా మరొక జీ. ఓ. యిస్తున్నారు. ఇదివరకు డ్రాట్ ఎఫెక్టెడ్, ఫ్లడ్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్‌లో అసలు రుణాలు వసూలు చేయమన్నారు. మరల యిపుడు అప్పులు చెల్లిస్తే వడ్డీ మాఫీ చేస్తామంటున్నారు. అసలు ఎక్కడా మాఫీ జరగలేదన్నారు. కాని కర్ణాటక స్టేట్‌లో అసలు కూడా మాఫీ చేసారు. కాబట్టి కర్నాటకలో ఉండే విధంగా యిక్కడ కూడా అసలు మాఫీ చేస్తారా? అదే రకంగా యీ కరువులేకుండా బాగా ఉన్నచోట, బాగా లేనిచోట ఉన్న రైతులకు డిఫరెన్సు ఏమీ చూపడంలేదు. డ్రాట్ లేనిచోట కూడా యీ ఫెసిలిటీ కల్పించారు. తరువాత మంత్రిగారు జి. ఓ. లో చెప్పిన ప్రకారంగా మాత్రమే చేస్తామంటున్నారు జీ. ఓ. లు చెప్పిన వాటిమీద యిక్కడ అడగవలసిన అవసరంలేదు. మంత్రిగారు యిపుడైనా పునరాలోచన చేసి కనీసం యీ కాలాన్ని కొంత ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—ఏదో కర్ణాటక స్టేట్‌లో ఉందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. నాకు తెలిసినంతవరకూ ఎక్కడా కూడా యీ ప్రిన్సిపాల్ ఎమౌంటు వైవ్ చేయబడలేదు. 5 శాతం ఇంటరెస్టు మాత్రం వైవ్ చేసారు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి :—కర్ణాటక రాష్ట్రంలో అసలు మాఫీ జరగలేదన్నారు. ఒకవేళ కర్ణాటక రాష్ట్రంలో అసలు మాఫీ జరిగిందని నిరూపిస్తే యిక్కడ అసలుకు మాఫీ చేయడానికి మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—నేను ఇదివరకే అన్నివిషయాలు చెప్పడం జరిగింది. జీ. ఓ. యిష్యూ చేసాము. రైతాంగం బాధలను దృష్టిలో పెట్టుకొని రైతులకు ఆ విధంగా వీలు కల్పించాము. దానికొరకే 5-1-1987 వ తేదీన జీ. ఓ. కూడా యిష్యూ చేసాము. ఆ జీ. ఓ. ను రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అందరు అధికారులకు పంపించి వెంటనే ఇంప్లిమెంటు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. నేను రైతులకు సహకరించలేదని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. కాని యీ

ప్రభుత్వం పూర్తిగా రైతుల శ్రేయస్సు దృష్ట్యా కో-ఆపరేటివ్ మూవ్‌మెంటు శ్రేయస్సు దృష్ట్యా ప్రత్యేకంగా యీ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఒక ఇంటరెస్టు సబ్సిడీ కాదు........

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—నేను అడిగిన దానికి సమాధానం లేదు.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— నేను చెప్పినది విన్నతరువాత క్లారిఫికేషన్స్ అడగవచ్చును. ఈనాడు ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేని విధంగా యీ వడ్డీ మాఫీ జరిగింది. అది సభ ముందు ఉంచాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇపుడు రైతులకు ఇంటరెస్టు వైవ్ చేయడం జరిగింది. అటువంటపుడు రైతాంగాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మాత్రమే యివన్నీ చేయడం జరిగింది. రైతులు 4, 5 సంవత్సరాలుగా లోన్సు తీసుకొన్నపుడు వారు పే చేసే కెపాసిటీ లేకపోవడంవల్ల అందువల్ల ఫర్‌దర్‌గా వారికి లోన్సు తీసుకునే అవకాశం లేకపోవడంవల్ల యీ రైతులు పే చేసిన డ్యూస్ పెరిగిపోవడంవల్ల యీ కోపరేటివ్ సొసైటీలు సక్రమంగా పనిచేయడం లేదు. అందువల్ల రైతులు పే చేసే అసలు మీద ఇంటరెస్టు వైవ్ చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. దానివల్ల ఓవర్ డ్యూస్ పొజిషన్ తగ్గే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల ఆర్థిక సంస్థలు బ్యాంకుల ఆర్థిక స్థోమత పెరిగే అవకాశం ఉండి రైతులకు కొత్తగా లోన్సు తీసుకునే అవకాశం వస్తుంది. తరువాత ప్రొడక్షన్ ఆఫ్ ఫుడ్ గ్రైన్స్ కూడా పెరుగుతుంది. అందువల్ల రైతులకు రిబేట్ మనం 5 1/2 శాతం యిచ్చాము. మిగతా

9-50 a. m. రాష్ట్రాలు యీ రిబేటు 5 శాతం మాత్రమే యిచ్చారు. లోన్‌పై ఇంటరెస్టు 5 1/2 ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రధానంగా రేపు రైతాంగం. లోన్ సొసైటీస్ దగ్గర నుంచి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అందుచేత తీసుకున్న లోను దాదాపుగా 12 శాతం కలెక్టు చేయడం జరుగుతుంది. కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో రైతుల దగ్గర నుంచి 7 శాతం కలెక్టు చేస్తే సరిపోతుంది. పూర్తిగా రిలీఫ్ వస్తుంది. ముఖ్యంగా 5 1/2 శాతం సబ్సిడీ భరిస్తుంది. అది అంతా కూడా సొసైటీస్‌కు వెళుతుంది. రైతుల దగ్గర నుంచి 7 శాతం వసూలు చేయడం జరుగుతుంది. ధర్మ వడ్డీ నూటికి రూపాయి ఉండేది. ఈనాడు కోపరేటివ్ వడ్డీ నూటికి 50 పైసలు మాత్రమే కలెక్టు చేయడం జరుగుతున్నది రిలీఫ్ రైతుకు ఇవ్వడమే కాకుండా మరొకవైపు ఆర్గనైజేషన్స్ వీక్‌గా ఉన్నాయో వాటి అన్నిటినికూడా సక్రమంగా చేయాలి. వాటిని స్ట్రెంతెన్ చేసినట్లయితే అక్కడ రైతాంగానికి, ఆ ప్రాంతంలో లోన్స్ సక్రమంగా ఇవ్వడానికి బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో యీ 2 నిర్ణయాలు ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరిగింది. అందుచేత జూన్ 1987 వరకు కూడా మొత్తం ఆరు నెలల టైమ్ ఉంది......

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :—మంత్రిగారి సమాధానం ఎలా ఉందంటే కాస్త ఎడమచేయి తీసి పుర్రచెయ్యి పెట్టమన్నట్లుగా ఉంది. సరియైన సమాధానం కాలేదు. మా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే, ప్రభుత్వమే 14 జిల్లాలలో తీవ్రమైన క్షామం

వచ్చిందనీ, కొన్ని జిల్లాలలో తీవ్రమైన వరదలు వచ్చాయని, పంటలు అన్నీ పోయాయని చెపుతున్నది. పైగా వాయిదా వేయాలని చెప్పారు. మేము రద్దు చేస్తారా, లేదా అని అడుగుతున్నాము. జూన్‌లో కట్టిన వారికి మాత్రమే ఈ రాయితీలు వర్తింపచేస్తారని మంత్రిగారు చెప్పారు. అన్నిచోట్ల జూన్‌లో ఏ పంటలు రావు. అందుకని కనీసం వచ్చే డిసెంబరు వరకు అయినా దీన్ని పొడిగిస్తే ఆ రకంగా రైతుకు రాయితీ దొరుకుతుందని మా అభిప్రాయం. పంటలు రాకుండా కట్టేస్తామని చెప్పడం సాధ్యం కాదు. ప్రభుత్వం ఉదార బుద్ధితో ఇది తీసుకోవచ్చును కాని ఆచరణలో ఏమి చేస్తున్నారంటే, రైతుకు రాయితీ కల్పించడం లేదు. 'ఎడమ చేయి తీసి పుర్ర చేయి పెట్టమంటున్నారు, ఇది సరైంది కాదు. రద్దు చేస్తారా అని మా ప్రశ్న. మా ప్రశ్న ఏమిటంటే, 14 జిల్లాలలో తీవ్రమైన క్షామం వచ్చింది. ఏ పంటలూ లేవు, వరదలవల్ల అనేక కోట్ల రూపాయల పంట పోయింది. రైతుకు రాయితీ ఏది అయితే ఉందో అది జూన్ నెలకు సాధ్యం కాదు. 1987 డిసెంబరు, పంటలు వచ్చేవరకు ఆ గడవును పొడిగించాలని మా సూచన. దీనికి మంత్రిగారు సూటిగా సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను. మీరు కల్పించే రాయితీ ఏ రకంగా ఉపయోగపడుతుందో సూటిగా సమాధానం చెప్పాలి. ఆచరణలో పూర్తిగా అది బండి సున్నా అవుతుంది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— రైతులకు కల్పించిన రాయితీ వారికి ఉపయోగపడే విధంగా ఉండాలి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— అధ్యక్షా, ఇవన్నీ ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి ఇష్యూ చేయడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. జూన్ 1987 కోపరేటివ్ లోన్స్ ఇయర్, ఆ కోపరేటివ్ ఇయర్ ప్రకారంగా చేయవలసి ఉంటుంది. ఎక్స్‌టెన్షన్ గురించి సభ్యులు అడిగారు. ఇంకా టైమ్ ఉంది. రైతులు పే చేయడానికి జూన్ వరకు ఉంది. జూన్ తరువాత ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు కాదు. అప్పుడు పరిశీలిస్తాము అధ్యక్షా.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :— కనీసం వాగ్దానం చేయండి. ఇప్పుడు కట్టాలంటే సాధ్యం కాదని మా అభిప్రాయం...

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మినిస్టరుగారు, మీ అభిప్రాయం చెప్పండి ?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— ఈ ఎక్స్‌టెన్షన్ గురించి గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. ఎక్స్‌టెన్షన్ ఇప్పుడు వారికి ఇస్తూ, 30-6-1987 వరకు పే చేయాలని గవర్నమెంటు ఆర్డరు ఇచ్చింది, దాని ప్రకారంగా రైతులు సంతోషంగా ఉన్నారు, పే చేస్తారు. ఒకవేళ అప్పుడు ఏదైనా వస్తే తరువాత చూస్తాము అధ్యక్షా.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—డ్రాట్ ప్రోన్ ఏరియాస్‌లో మీరు అప్పులు వసూలు చేయమని గవర్నమెంటుకు ఉద్దేశ్యం లేదు. దానికి కాంట్రాడిక్టరీగా

యీ రాయితీ ఇచ్చి మీరు అప్పు కట్టాలని చెప్పి ప్రభుత్వం చెప్పిందా లేదా ? ఈ రెండూ కూడా ఒక దానికి ఒకటి విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. రెక్టిపై చేస్తారా లేదా ? కాస్త చెప్పండి ?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— అధ్యక్షా, లాస్టు టైమ్ అసెంబ్లీలో గత సంవత్సరం, గత అసెంబ్లీలో శ్రీ ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు అడిగిన ప్రశ్న. గత అసెంబ్లీలో రైతాంగం డ్రౌట్ చేత అదే విధంగా కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎవరైతే ఫ్లడ్ చేత బాధపడుతున్నారో వారికి కన్‌వర్షన్ ఇవ్వాలని, 'నా బార్డు' రూల్సు ఉన్నాయి. దాని ప్రకారం శ్రీ ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు అడగడం జరిగింది. డిస్కషన్‌కు వచ్చినప్పుడు వారు లోన్స్ కలక్టు చేయకుండా, వీలైతే క్రాప్ ఇన్‌స్యూరెన్సు కన్‌వర్షన్ చేసి టైమ్ బీయింగ్ అది కూడా కలక్టు చేయకూడదని ఎస్యూరెన్సు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమే. సెల్ఫ్ కాంట్రాడిక్టరీగా ఉండడానికి వీలు లేదు. ఇది, కన్‌వర్షన్ లాస్టు టైమ్ చేసినప్పుడు లోన్ మళ్ళీ బ్యాలెన్సు ఉంటుంది. కన్‌వర్షన్ కింద వడ్డీని, ఇన్‌స్యూరెన్సు క్రింద పెట్టినప్పటికి జీవో ఇష్యూ చేయడం జరిగింది. మిగిలిన ఎమౌంటు ఎవరు కడతారో వారికి వర్తిస్తుంది తప్ప దానికి దీనికి విభేదాలు లేవు. ప్రతీది కూడా జీవోలో కలిపి చేయడం జరిగింది. కంప్లీట్‌గా అడగకుండానే అన్ని పాయింట్స్ కూడా మేము చేర్చి జీవో ఇష్యూ చేయడం జరిగింది. కన్‌వర్షన్ గురించి గాని, ఇన్‌స్యూరెన్సు గురించి గాని ఇవ్వడం జరిగింది. గౌరవనీయ సభ్యులకు, దానికి దీనికి ఏ విధంగా కూడా కాంట్రాడిక్టరీ స్టేట్‌మెంట్సు లేవని తెలియచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—గౌరవసభ్యులు ఒకరి తరువాత ఒకరు మాట్లాడాలి. అందరు ఒకేసారి లేస్తే ఎలా? మీరు అర్థం చేసుకోండి.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:—గత సంవత్సరంలో కూడా రాష్ట్రంలో మీరు డ్రాట్ డిక్లేర్ చేసినప్పుడు దాదాపు 600 మండలాలు పైగా ఎఫెక్టు అయ్యాయని, ఈ సంవత్సరం కూడా 14 జిల్లాలలో దాదాపు 500 మండలాలు పైగా డ్రౌట్ అని డిక్లేర్ చేసింది. గత 2, 3 సంవత్సరాలనుంచి ముఖ్యంగా, తెలంగాణా జిల్లాలలో, తరువాత రాయలసీమ జిల్లాలలో కరువుతో, కాటకాలతో సర్వనాశనమై, ఆకలి చావులు చస్తుంటే జూన్ మాసాన్ని పెడుతూ, సెకండ్ క్రాప్ వచ్చాక కడతారని చెపుతున్నారు. సెకండు క్రాప్ తెలంగాణా, రాయలసీమలలో ఒక పంట రావడానికి అవకాశం ఉంది. మీరు రు. 70 కోట్లు రైతాంగానికి ఇస్తున్నారని చెపుతున్నారు. ఇది కేవలం బూటకము. ఇది కేవలం మండల ఎన్నికల కోసం చేస్తున్న నాటకము వేరే చిత్తశుద్ధి లేదని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. ఒకవేళ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే ఈ సభాముఖంగా మంత్రిగారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. జూన్ మాసం కాకుండా వచ్చే డిసెంబరు వరకు అని లేదా నెక్స్టు జూన్ వరకు టైమ్ ఎక్స్టెండు చేస్తే తప్ప తెలంగాణా, రాయలసీమ రైతాంగానికి ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండదు. రు. 70 కోట్లలలో కోటిరూపాయలుకూడా రైతాంగానికి లేదు. దయచేసి వెంటనే ఈ విషయాలను మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. ఇది కేవలం కొంగలను

విందుకు పిలిచి నక్క పాయసం పళ్లెంలో పోసి త్రాగుమన్నట్లుగా ఉంది. కాని వేరుగా లేదు. కాబట్టి దీన్ని సీరియస్‌గా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. మీరు దీన్ని ఎన్నికల గిమిక్స్‌గా కాకుండా రైతులకు నిజంగా సహాయం చేయాలని ఉంటే మీరు ఎక్స్‌టెండు చేస్తే, తెలంగాణా, రాయలసీమ వారికి ఉపయోగపడుతుంది. దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:—అధ్యక్షా, 30-6-1987 అంటే కోఆపరేటివ్ సంవత్సరం. ఎవరయినా అప్పు తీసుకొంటే ఆలోగా తిరిగి చెల్లించవలసి వుంటుంది. మొత్తం డబ్బు కట్టే బదులు రైతులకు బర్డెన్ లేకుండా ఈజీగా వుంటుందనే ఉద్దేశంతో ఇంట్రెస్టు వైప్ చేసి అసలు కట్టమని చెప్పడం జరిగింది. ఏదో మండల ఎన్నికలను దృష్టిలో పుట్టుకొని ఇది బూటకంగా చేశారని శ్రీరాములు గారు అన్నారు. ఇది ఎంత మాత్రం నిజం కాదు. గత 4, 5 సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రంలో వుండే పరిస్థితి వల్ల రైతాంగం దుస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇంట్రెస్టు డబ్బు 70 కోట్ల రూపాయలు, రాయితీ 20 కోట్ల రూపాయలు-మొత్తం 90 కోట్ల రూపాయలు మనమే భరించి వారికి ఇబ్బందిలేకుండా చేయడం జరిగింది తప్ప మండల ఎన్నికలకోసమో, మరొక విధంగానో రైతాంగానికి ఆశ చూపిద్దామనే ఉద్దేశం కాదు. కోఆపరేటివ్ మూమెంట్ బాగు పడాలి, రైతులు చక్కగా లోన్స్ తీసుకొనడానికి అవకాశం కల్పించాలనే ఉద్దేశంతో ఇది చేయడం జరిగింది. 10-00 a.m.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:—ఇది కేవలం కోస్తా జిల్లాలలోని రైతాంగానికి ఉపయోగపడుతుంది తప్ప తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతంలోని వారికి ఉపయోగపడదు. మీకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే టైం ఎక్స్‌టెంట్ చేయండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. వారి ఆవేదనను అర్థం చేసుకొన్నాను. అరగంట చర్చకు అనుమతిస్తున్నాను. వెంకటపతిగారు కూడా నోటీసు ఇచ్చారు. ఈ ప్రశ్నకోసం ఇంత సమయం తీసుకోవడం సమంజసంకాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఒక సూచన ఏమిటంటే దీనిపై అందరూ మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉంది. వరాస్ టైం పోతోంది కాబట్టి దీనిపై చర్చించడానికి రెండు గంటల టైం ఇస్తే మంచిది. కనీసం అరగంట చర్చకు అయినా అవకాశం ఇవ్వండి. ఎందుకంటే దీనిలో చాలా అంశాలు ఉన్నాయి. వారు ఇచ్చిన జి.వో. ప్రకారం 1986 జూన్ 30 వ తేదీ నాటికి బకాయీ పడ్డవారు ప్రభుత్వం పెట్టిన గడువులోగా అప్పు చెల్లిస్తే వడ్డీ మాఫీ అనేది వస్తుంది. ఆ తరువాత తీసుకొన్నవారికి నెల లోపల చెల్లిస్తేనే వర్తిస్తుంది. తరువాత 5 1/2 పర్సెంట్ అని పెట్టారు. ఇది ఎట్లా ఉంది అంటే మొండికేసేవాడికి ప్రయోజనం. కరువు ప్రాంతాలలోనివారికి, వరదవల్ల దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలోని వారికి నెల రోజులు గడువుపెట్టారు. ఎక్కడయినా నెలలోపల పంట వస్తుందా? ఇది ఖానేకా నహీ. దిఖనేకా అన్నట్టు ఉంది. కేవలం చూపించడానికి వున్నట్టుగా ఉంది. చూపించడానికి వేరు, తినడానికి వేరు అన్నట్టు ఉంది. అట్లా ఉంది జి. ఓ.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అందువల్లనే అరగంట చర్చ పెడుతున్నాం కదా. అరగంట అంటే అరగంటలో కాదు కదా. అరగంట డిస్కషన్‌కు అనుమతిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఎప్పుడు చేస్తారు ?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— అరగంట చర్చకు అనుమతించడం బాగానే అంది. కాని మన సాంప్రదాయం ఏమిటంటే అరగంట చర్చకు అనుమతిస్తారు, కాని అది లేకుండానే సమావేశాలు పూర్తి అవుతాయి. అలా కాకుండా తమరు బాధ్యత వహించి ఈ అవకాశం తప్పకుండా కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—తప్పకుండా అవకాశం స్తా .

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—ఇప్పటికే గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు ప్రభుత్వ పాలసీగురించి విపులంగా చెప్పడం జరిగింది. మళ్ళీ అరగంట డిస్కషన్ అనేది మంచిది కాదు. కావాలంటే 1, 2 అంశాలగురించి క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వ డానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :—స్పీకర్‌గారు ఒకసారి అరగంట చర్చకు అనుమతించిన తరువాత మంత్రిగారు అందుకు ఆక్షేపణ తెలిపే అవకాశం లేదు. దయచేసి తమరు అందుకు అనుమతించకూడదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—నేను చెప్పాను కదా, మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :—అరగంట చర్చకు ఏ తేదీని నిర్ణయిస్తారో చెప్పండి. అయితే మంత్రులకు చెప్పాలనే వుంటుంది, కాని వారు నిస్సహాయులు, ఏమీ చెప్పలేరు. కాబట్టి ఆ రోజు ఖచ్చితంగా ముఖ్యమంత్రిగారిని ఉండమని చెప్పండి, ముఖ్యమంత్రిగారు లేకపోతే ఈ మంత్రులు ఏమీ చేయలేరు. చెప్పలేరు.

Payment of Transport Charges of Sugar Cane By Nizam Sugar Factory

40–B

S.N.Q. No. 7020-E:—Sri M. Baga Reddy (Zaheerabad):— Will the Minister for Sugar and Wakfs be pleased to State:

(a) whether it is a fact that the Nizam Sugar Factory (NSF) is providing transport charges for Sugarcane in some of its units during 1986-87;

(b) whether the NSF is paying transport charges to Sugarcane growers or they themselves transporting cane to the factory;

(c) whether it is a fact that in some of its units the same rule has not been adopted;

(d) if so, the reasons for different yard sticks in different units?

చక్కెర, వక్ఫ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. ఫారూఖ్) :—(ఎ) కాదండి. పూర్తి రవాణా చార్జీలను చెల్లించడం లేదు. అయినప్పటికీ, జోను రైతులకు మెట్‌పల్లి యూనిటులో రవాణా సబ్సిడీ చెల్లించడం జరుగుతున్నది.

(బి) చెరకురైతులే కొనుగోలు కేంద్రాల ఫ్యాక్టరీలకు స్వయం గా చెరకును రవాణా చేస్తున్నారు.

(సి) అవునండి.

(డి) ఒక యూనిటుకు మరో యూనిటుకూ తేడాలున్నచోట్ల అవసర ప్రాధాన్యత ఆధారంగా సబ్సిడీలను పరిశీలించడమవుతుంది.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీల విషయంలో ఏదైనా ఒకే మెథడ్ ఏర్పాటు చేయాలి. వారు చెప్పింది ఏమిటంటే సబ్సిడీ యివ్వడంలేదని చెప్పారు. సబ్సిడీ యివ్వడంలేదనే మాట అంటున్నారు. కాని నిజంగా జరిగేది చెపుతాను, నాకు పర్సనల్ నాలెడ్జ్ ఉంది. కావాలంటే వంద మందిని మంత్రి గారి వద్దకు తెమ్మంటే తెస్తాను. నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చేసుకొన్నది. రామాయంపేట్, నార్సింగ్ నుంచి మెట్‌పల్లి ఫ్యాక్టరీకి ట్రాన్స్‌పోర్టు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమే. ఈ రోజు మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని బాగుచేసుకొనడానికి యిది ఎంతో అవసరమైన విషయం. ఇందూపూర్ ఫ్యాక్టరీ క్లోజ్ చేస్తాము, మిర్యాలగూడ ఫ్యాక్టరీ క్లోజ్ చేస్తామని కాదు. ఇన్సెంటివ్ యిచ్చేటప్పుడు ఎక్కువ క్రష్ చేసుకొంటే బాగుంటుంది. లేకపోతే పెన్నీ వైజ్, పౌండ్ ఫూలిష్‌గా వ్యవహరించినట్టు ఉంటుంది. మిగతా యూనిట్ల విషయంలో కూడా రవాణా ఛార్జీలు చెల్లించి ఎక్కువ క్రష్ చేసుకొనే అవకాశం కల్పిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. ఫారూఖ్ :—బాగారెడ్డి గారు తెలియజేసినట్టు మెట్‌పల్లి, మిర్యాలగూడాలలో ఉండే షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఫుల్‌గా క్రష్ చేయడం లేదు కాబట్టి అక్కడి రైతులకు ప్రోత్సాహకంగా వుండే విధంగా ట్రాన్స్‌పోర్ట్ సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. జహీరాబాద్, షక్కర్‌నగర్‌లో వుండే ఫ్యాక్టరీలు ఫుల్‌గా క్రషింగ్ చేయడం జరుగుతోంది. క్రషింగ్ కెపాసిటీ ఇంకా ఎక్కువ చేయాలంటే రవాణా ఛార్జీలు యివ్వాలని వారు సూచించారు. ప్రస్తుతం రైతులకోసం కర్షక్ పరిషత్‌ను ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతోంది. ఎన్.ఎస్.ఎఫ్.ను కూడా అందులో జోడించి రాబోయే సీజన్‌లో వారికి కూడా ట్రాన్స్‌పోర్టు సదుపాయాలు కల్పిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—డిఫాల్టర్స్ కానివారికి కూడా పనిష్‌మెంట్ యిస్తామని అనడం ప్రభుత్వానికి మంచిది కాదు. ఇది రైతుల ఇంటరస్ట్ కంటే ఎక్కువ ప్రభుత్వానికి ఇంటరెస్ట్ ఉండాలి. ఒక వంద టన్నులు తక్కువ క్రష్ చేస్తే ప్రభుత్వానికి రెండు లక్షల రూపాయల ఆదాయం తగ్గుతుంది. మంత్రిగారికి 10-10a.m.
నేను ఉత్తరాలు వ్రాస్తే వారు దయచేసి.రిప్లయి యిచ్చారు. డైరక్షన్ కూడా ఇచ్చారు. కాని ఆ డైరెక్షన్ ఇంప్లిమెంట్ కాలేదు. ఇప్పుడు యిక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటే బాగుండేది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెపితేనే అధికారులు

వింటారా, మంత్రిగారు చెపితే వినరేమో! ఈ దుస్థితి వుంది. మెట్‌పల్లిలో కాని, మిర్యాలగూడాలో కాని యిస్తున్నామని చెప్పారు. నిజామాబాదు, జహీరాబాదు యింకా సీతానగరము, బొబ్బిలి ఫ్యాక్టరీలలో ఇంకా ఎక్కువ క్రష్ చేస్తే లక్షలు కాదు, కోట్ల రూపాయల ఆదాయం ప్రభుత్వానికి వస్తుంది. ఇది పెన్నీ వైజ్ పౌండ్ ఫూలిష్‌గా వుంది రెండు లక్షలు నష్టం వచ్చినా భరిస్తాము కాని రెండు రూపాయలు ఖర్చు పెట్టము అన్నట్లుగా వుంది. మంత్రిగారు అన్ని స్థలాలలో కూడా ఈ సీజన్ నుంచే అడాప్టు చేయాలని నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి డైరెక్షన్ యిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్ :—నేను క్లియర్‌గా తెలియజేయడం జరిగింది. కర్షక పరిషత్తును త్వరలోనే ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. అందులో నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీని కూడా యిమడ్చడం జరుగుతుంది. మహారాష్ట్ర పేటర్న్ తీసుకు రావాలని బాగారెడ్డిగారు సూచించారు. ఈ కర్షక పరిషత్తులో షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను కూడా ఒక సభ్యులుగా ఉంచడం జరుగుతుంది. ఖచ్చితముగా రాబోయే సీజన్‌లో నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ అధీనములో ఉండే ఏడు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలోను యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. షుగర్ కేన్ అభివృద్ధి చెందడానికి ఏదయితే సూచించారో దానికొరకు ఒక వెయ్యి రూపాయల సబ్సిడీతో సీడ్స్, ఫెర్టిలైజర్స్, పెస్టిసైడ్స్ యివ్వడము జరుగుతోందని గౌరవ సభ్యులకు మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— సీక్రెసీ ఆఫ్ సక్సెస్ ఆఫ్ ది షుగర్ ఇండస్ట్రీ అనేది మేగ్జిమమ్ క్రష్ చేసి మేగ్జిమమ్ రికవరీ సంపాదించడం మీద ఉంటుంది. ఈ రోజు ప్రభుత్వం అనవసరముగా రూ. 66 కోట్లు వారికి సబ్సిడీగా యిచ్చి నష్టపడుతున్నారు. అది చేయకండి. ఇప్పుడు ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీస్ అయిన ఉయ్యూరు, ఆంధ్ర షుగర్స్ రూ. 7 కోట్లు రూ. 8 కోట్లు సంపాదిస్తే మన ప్రభుత్వం ఉన్న ఫ్యాక్టరీలకు రూ. 66 కోట్లు గత కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి ఇందులో పెడుతున్నాము అంటే మన అధికారులు మన చేతిలో లేనటువంటి దుస్థితి ఈ ప్రభుత్వానికి కలిగింది. మంత్రిగారు నాకు లెటర్ వ్రాశారు. పర్మిషన్ ఇచ్చామని వారు దయతో చెప్పారు. మొన్న మాట్లాడినప్పుడు కూడా మేము దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేసేటందుకు ఆదేశాలు ఇస్తాము అన్నారు. కర్షక పరిషత్తు ఎప్పుడో వస్తుంది. అది వచ్చే సంవత్సరం సంగతి. ఈ సంవత్సరం వేస్టు చేయకుండా ఎక్కువ క్రష్ చేసే దానికి ఇప్పుడే చేయాలి. కేవలం నిజాం షుగర్స్‌కి సంబంధించిన ప్రశ్న అయినా కూడా సహకార ఫ్యాక్టరీలు ఎక్కడ ఉన్నాయో వాటిల్లో కూడా ఎక్కువ క్రష్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే లాభాలు వస్తాయి. కాబట్టి మంత్రిగారు డైరక్షన్ ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్ :—బాగారెడ్డిగారికి మరొకసారి మనవి చేస్తున్నాను. డైరక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే బోర్డుకి ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగింది. బోర్డు ఖచ్చితముగా ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని మనవి చేశాను. సభ నుంచి మనవి చేస్తే స్టాట్యూట్ అవుతుంది. మొత్తం అన్ని ఫ్యాక్టరీలకు వస్తుంది. ఒక్క నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీల గురించి బోర్డు వారికి పర్మిషన్

ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది ఖచ్చితముగా పరిశీలన చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:— ఈ సంవత్సరం క్రషింగ్ సీజన్ నడుస్తున్నది దీని వల్ల ప్రభుత్వం ఎక్కువ లాభాలు పొందాలంటే దీని ఇమ్మీడియేట్ గా ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి కోపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు కూడా దీనిని వర్తింప చేయాలి. ఇది ఈ సంవత్సరం నుంచే జరగాలి. ఎక్కువ క్రష్ చేయడం ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ లాభాలు వస్తాయి.

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్:— ఈ సీజన్ నుంచి అని ఖచ్చితముగా చెప్పలేను. కాని, రాబోయే సీజన్‌లో కర్షక పరిషత్తు ఏర్పడిన తరువాత పరిశీలించడం జరుగుతుంది. మహారాష్ట్ర పద్ధతి ప్రకారం ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశముతో కర్షక పరిషత్తు ఏర్పడిన తరువాత వారు సూచించిన మేరకు కోపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు, ఏన్సిలరీస్, డిస్టిలరీస్ ఉండాలి. వచ్చిన డివిడెంట్ ఫండ్‌తో లాభాలు పంచుకోవాలనే సూచన మేరకు ఖచ్చితముగా కర్షక పరిషత్తు వారు సూచించినది పరిశీలించడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:— ఈ రాష్ట్రంలోని కొన్ని కోపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీలు ఇస్తున్నాయి, కొన్ని ఇవ్వడం లేదు. నిజాం షుగర్స్ కూడా కొన్ని ప్లేసెస్‌లో ఇస్తున్నా కొన్ని ప్లేసెస్‌లో ఇవ్వడం లేదు. ఈ డూప్లికసీ ఎందుకు? మనకు ఆదాయం పెరిగేటందుకు అవకాశం ఉన్నప్పుడు వచ్చే సంవత్సరం చేస్తాము అంటే ఎట్లా? వచ్చే సంవత్సరం ఈ మంత్రిగారికి ఈ పోర్టిఫోలియో ఉంటుందా లేక ఇంక ఎవరైనా ఉంటారో! వచ్చే సంవత్సరం ఇంకా సంవత్సరం ఉంది. నాలుగు నెలల తరువాత సీజన్ స్టార్టు కాదు. మంత్రిగారు ధైర్యం చేసి ఒక చిన్న నిర్ణయం తీసుకుంటే గవర్నమెంటుకి, రైతులకు లాభం ఉంటుంది. ఈ సంవత్సరం నుంచే దీనిని అమలులో పెడుతున్నామని దయచేసి చెప్పాలి. లేకపోతే ఈ రాష్ట్రానికి వచ్చే లక్ష్మిని మీరు రానివ్వకుండా అడ్డుపెట్టేటటువంటి వారు అవుతారు. ఇంత హెల్ప్‌లెస్‌గా ఉండడం మాకు విచారకరంగా ఉందని ఈ సంవత్సరం నుంచే వర్తింపచేస్తామని చెప్పండని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్:— ఇందాకే చెప్పాను వచ్చే సంవత్సరం నుంచి ఖచ్చితముగా పరిశీలించడం జరుగుతుందని. ఈ సీజన్ నుంచి మాత్రము దానిని పరిశీలించడం జరగదు. కొన్ని ఫ్యాక్టరీల వారు తెలియచేయడం జరిగింది. మెట్‌పల్లి, మిర్యాలగూడ ఫ్యాక్టరీలు గత రెండు సీజన్‌ల నుంచి అక్కడ క్రష్ అవడం లేదు కాబట్టి రైతులకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉండాలనే ఉద్దేశముతో ఇవ్వడం జరుగుతోందని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:—మంత్రిగారికి ఇవ్వాలనే ఉంది. కాని వారి అసహాయ పరిస్థితికి ఏమి చేస్తాము. ఆయన వ్రాస్తున్నాడు. చేస్తున్నాడు కాని వారు అసహాయ పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వారి అసహాయ పరిస్థితి వల్ల లక్షలాది జనానికి నష్టం మాత్రమే కాకుండా మొత్తం రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయం పోతున్నది. మరింకొకసారయినా ఆలోచించి, ముఖ్యమంత్రి

గారితో మాట్లాడి ఎనౌన్స్ చేయాలి. ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోన్ చేసి ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారితోను, ముఖ్యమంత్రిగారితోను మాట్లాడి చేయండి. దీనిలో వెనక్కిపోవద్దు. కేవలం అధికారులు ఏదో చెప్పుతున్నారు దానిని అమలు చేద్దాము అంటే ఒక వంద కోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని కాలదన్నేటటువంటి విషయం ఉంటుంది. దీనికి మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారి సలహా తీసుకొని తరువాత చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు (డిచ్‌పల్లి) :—మంత్రిగారు కర్షక పరిషత్తు పెడతాము, వారు ఇచ్చే సలహాలు తీసుకొంటామని చెప్పారు. మన దగ్గర కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. 120 అడిషనల్‌గా ఉంది మహారాష్ట్ర కన్నా కూడా. దాని వల్ల రు. 50 అయినా సరే కటింగ్‌కు, హార్వెస్టేషన్, ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్‌కు ఇస్తే దాని వల్ల రెండు శాతం ఆటోమెటిక్‌గా వచ్చి ఫాక్టరీలకు రు. 30 కోట్లు, రు. 40 కోట్లు లాభం ఉంటుంది. కాబట్టి యూనిఫారమ్‌గా రాష్ట్రములో ఉన్న అన్ని ఫ్యాక్టరీలకు హార్వెస్టేషన్‌కి, ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్‌కి ఇవ్వాలని చెప్పి వారికి ఆదేశాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్ :—ఇందాకే తెలియజేసాను. గౌరవసభ్యులు వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇదే సమస్య లేవనెత్తారు. వారికి కూడా ఇదే సంగతి చెప్పవలసి వస్తోంది. ఖచ్చితముగా రాబోయే సీజన్‌లో కర్షక పరిషత్తు ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరుగతుంది. అందులో నిజాం షుగర్స్‌ను చేర్చడం జరుగుతుంది. ఖచ్చితముగా దీనిని ఆది పరిశీలించడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—ఇది సామాన్యమైన ప్రశ్న కాదు. మన రాష్ట్ర ఆదాయానికి సుమారుగా రు. 100 కోట్లు ఎక్కువ వచ్చే అవకాశాలు ఉన్న విషయం ఇది, మంత్రిగారి అసహాయతను అర్థం చేసుకున్నాము. హి ఈజ్ హెల్ప్‌లెస్. ఆయనను ముఖ్యమంత్రిగారి సలహా తీసుకొని చేయమనండి. ఎందుకంటే రాష్ట్రానికి వంద కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం వచ్చేది కేవలం మన అసమర్థత వల్ల పోగొట్టుకుంటూ ఉంటే అంతకన్న దురదృష్టకరమైన విషయం

10-20 a.m ఉండదు. ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. వారి సహాయం తీసుకోండి. కేవలం ఆఫీసర్స్‌నే అడగడం కాదు. పార్టీ కోసం కాదు. లక్షలాది రైతుల కోసం చేయండి. మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్ సత్యానికి ఎంత దూరంగా ఉందో ఆయనకే తెలుసు. మినిస్టర్‌గా బాధ్యతతో ఆయన చెబుతున్నారు. అంతే, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాలలో ఏమి చేస్తున్నారనే దానిలోకి నేను పోదలచుకోలేదు. ఈ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చార్జిలపద్ధతి పాటిస్తే, ఆదాయం పెరగడానికి అవకాశం ఉంది. మంత్రిగారు దయచేసి ముఖ్యమంత్రితో మాట్లాడి, రు. 100 కోట్ల నష్టం కాకుండా చూడాలి, లక్షలాది రైతులకు కోట్ల రూపాయలతో ఇండస్ట్రీస్ కట్టి ఇచ్చాము. వాటిని సక్రమంగా నడపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. కనుక ముఖ్యమంత్రిగారితో

మాట్లాడిన తరువాత నిర్ణయించండి. రిప్లయి కోసం, రిజల్ట్ కోసం ఈ ప్రశ్న వేశాము. రిజల్ట్ రాకపోతే ఫలితం ఉండదు. షుగర్ కేనుతో, షుగర్ ఇండస్ట్రీతో సంబంధం ఉన్నవారు ఉన్నారు. వారి అభిప్రాయాలను మంత్రిగారు తెలుసుకొంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారితో కూడా మాట్లాడి, సరైన నిర్ణయం తీసుకొంటే, మన రాష్ట్రానికి ఎంతో మేలు చేసినట్లు అవుతుందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఫరూక్ :— అధ్యక్షా, బాగారెడ్డిగారు మహారాష్ట్ర గురించి చాలా సార్లు చెప్పారు. నా స్టేట్‌మెంట్‌లో వాస్తవాలు లేవన్నారు, అదేమీ కాదని మనవి చేస్తున్నాను. బీహార్‌లో 9.30% రికవర్ అయితే, వారు రు. 249 ఇవ్వడం జరుగుతోంది. మనం రు. 30 నుంచి రు. 35 వరకూ సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. మొత్తం 355 రూపాయల వరకూ ఇవ్వడంజరుగుతోంది. 8.5% రికవరీ అయితే రు. 285 ఆ రకంగా అదనంగా రికవరీని బట్టి ఇస్తున్నాము. రు. 1000 వరకూ సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. మహారాష్ట్రలో 12% రికవరీ అయినా 13% రికవరీ అయినా కేవలం రు. 300 నుంచి రు. 305 మాత్రం ఇస్తున్నారు. ఇక ట్రాన్స్‌పోర్టు విషయం గురించి తప్పకుండా పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—షుగర్ విషయంలో ప్రభుత్వం కోట్ల రూపాయల సబ్సిడీ ఇస్తున్నదనే విషయం వాస్తవమే. కానీ అనవసరంగా ఖర్చు పెట్టుకోకండి. ప్రభుత్వం డబ్బు అంటే అది ప్రజలదే. దానిని మన అనుభవరాహిత్యం వలన, కష్టపడలేనందున ఇన్ని రూపాయలు ఇస్తున్నాము. అన్ని రూపాయలు ఇస్తున్నాము అంటే, ఇవ్వకండి అంటున్నాను. రికవరీని పెంచుకొని, ఏ రకంగా లాభాలు పెంచుతున్నారో మనం ఎందుకు డబ్బు ఖర్చు చేయాలి? ఆ మెథడ్ ఎడాప్టు చేస్తే కోట్ల రూపాయలని ఆదా చేయవచ్చును. పర్చేజ్ టాక్స్, సేల్స్‌టాక్స్ రూపంగా ఈ రోజు షుగర్ కేన్ గ్రోయర్స్ వారు ఒక ఎకరం చెరకు ఫ్యాక్టరీకి సప్లయి చేస్, ప్రభుత్వానికి రూ. 60 వేల టాక్స్ ఇన్‌డైరెక్టుగా కడుతున్నారు. ప్రభుత్వ ఆదాయము చెరకు రైతుల ద్వారా రూ. 600 నుంచి 700 కోట్ల వరకూ ఉంది. దానిని రూ. 1000 కోట్లు చేయండి. పెంచండి, దానికి అడ్డం వస్తే ఎట్లా? ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇవ్వడమే ధోరణిని మార్చుకోవాలి. మంత్రిగారు చాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ట్రాన్స్‌పోర్టు విషయంలో పూర్తిగా పరిశీలన చేస్తామని ఆయన హామీ ఇచ్చారు. ఈ సంగతి వారు ముఖ్యమంత్రితో మాట్లాడాలి. ఫైనాన్స్ మినిష్టరుగారు కూడా ఇక్కడ ఉన్నారు కనుక వారు కూడా నోటీసులోకి తీసుకొనవలెను. మన రిసోర్సెస్ పెంచడానికి, ప్లాన్ పెంచడానికి అవకాశం ఉంది. ఒక కోటి కాదు, రెండు కోట్లు కాదు వందల కోట్ల ఆదాయం వచ్చే రిసోర్సెస్‌ని పట్టించుకోలేకపోతే, అది దుస్థితి అవుతుంది. దౌర్భాగ్యం అవుతుంది.

ANNOUNCEMENT

re : Assembly Session from 19th January 87 after recess.

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce that Assembly will meet on 19th January, 1987, and not on 16th January, 1987, as announced earlier.

The Hon. Members may please note that the Assembly will be adjourned today (9-1-1987) A.N. at 1-30 p.m. to meet again on at 9-30 a.m. on Monday, the 19th of January, 1987.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి :— అధ్యక్షా, రాయలసీమ, తెలంగాణా జిల్లాలలో 6 పాయింటు ఫార్ములా విషయంలో జరుగుతున్న అన్యాయాల గురించి చర్చ కోసం నోటీసు ఇస్తే డిసలవ్ చేశారు. ప్రధానమైన సమస్య ఇది. కనీసం అరగంట చర్చకి అయినా అనుమతినివ్వండి. ఇది డిసలవ్ చేసే విషయం కాదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—అరగంట తరువాత ఛేంబర్ కి రండి.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి :—అధ్యక్షా, హైదరాబాదులో మంచినీటి కోసం 304 ఇచ్చాము. ఇంతవరకూ ఏమీ కాలేదు. హైదరాబాదులో మంచినీరు లేక చస్తున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—304 క్రింద ఇస్తే, ఏదో ఒక రోజు వస్తుంది.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—హైదరాబాద్ సారా కంట్రాక్టుని ఇల్లీగల్ గా మద్రాస్ వారికి కాంట్రాక్టుకి ఇచ్చారు. దీనిలో చాలా అవకతవకలున్నాయి. తెలుగుదేశంపార్టీ నాయకులతో దీనికి సంబంధం ఉందని చెప్పాము. 304 క్రింద ఇచ్చాము. ఏమి చేశారో తెలియదు. ఎలవ్ చేయాలి. కోట్ల రూపాయల నష్టం ప్రభుత్వానికి వస్తుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—అధ్యక్షా, నేను నాలుగవ సెషన్ లో ఎగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ కి వ్యతిరేకంగా ప్రివిలేజ్ మోషన్ రుజువులతో సహా రికార్డులతో ఇచ్చాను. త్రోసిపుచ్చుతూ ఫలానా కారణం అని అయినా చెప్పాలి. 5వ సెషన్ లో చెప్పలేదు. వత్తిడి చేస్తే, తెలియచేస్తామని అన్నారు. డిసలవ్ చేస్తూ తెలియచేశారు. మంత్రిగారికి కూడా ఒక లెటర్ వ్రాశారు. నిజమైన సమాధానం ఒకటి మెంబర్ కి వ్రాయమని అన్నారు. మీ హక్కులు కూడా పోయాయి. నాకు వారు వ్రాయలేదు. మా హక్కులు పోతే, మీ హక్కులు పోయినట్లే. 11-9-1986న తమరు వ్రాశారు. మెంబర్ కి సూటిగా సమాధానం ఇవ్వమన్నారు. ఇంతవరకూ వారు జవాబు ఇవ్వలేదు ఇప్పుడయినా మా హక్కులు పోయినట్లు

భావించడంలో తప్పు లేదు కదా? ఈ వేదిక మీద మంత్రిగారు నాకు పొరబాటు జరిగిందని చెబుతానని నాకు చెప్పారు. నాకు ప్రయివేటుగా కూడా చెప్పలేదు. సమాధానం ఉత్తరం ద్వారా వ్రాయలేదు. ఈ సభ అంటే ఏమైనా గౌరవం ఉంది అంటారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—నేను పర్స్యూ చేస్తాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని :—వారుణివాహినీ క్రింద రు. 100 కోట్ల నష్టం వస్తోంది. నోటీసు ఇచ్చాను. ఎంక్వైర్ చేశారా లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—చెబుతాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—తమ ఆఫీసులో చాలా పెద్ద ఫైలు ఉంది. తమ సెక్రటరీకి అన్ని విషయాలు తెలుసు. ఎగ్జామిన్ చేసి, చేసి, చేసిన పని ఇది. ఇంత క్లియర్‌గా కనిపిస్తే ఎగ్జామిన్ చేసేది ఏమిటి? నేను అడిగేది నిజమా కాదా అనా? నేను ఇక్కడ ఉన్నానా లేదా అనా? చాలా అన్యాయంగా ఉంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—తప్పకుండా పర్స్యూ చేస్తాము.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— నాకు పొజిషన్ చెప్పాలి. నేను ఎప్పుడూ డిఫై చేయలేదు. మీరు నాకు ఏదో ఒకటి చేయండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—చూసి, నేను చెబుతాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—చూడండి. వారు వ్రాసిన లెటరు చాలా చిన్నది. 10-30 a. m.
మీకు పంపిస్తాను చూడండి. (పేపర్సు డెప్యూటీ స్పీకర్ గారికి అందజేసారు) చూడడానికి అది ఎంత సేపో పట్టదు. చూసి నాకు ఏదో ఒకటి చెప్పండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— మళ్ళీ నేను ఎగ్జామిన్ చేస్తాను. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—చూసి ఆన్సర్ ఇప్పించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—చెబుతానండి. చూస్తాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— నాకు పొజిషన్ చెప్పాలి. చూడడానికి ఎంత సేపు పడుతుంది. ఆఫీసు చాలా మిస్చీఫ్ చేస్తున్నది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—24వ తేదీలోగా కనుక ఇక్కడ నుంచి నాకు ఏవిధమయిన రిప్లయి రాకపోయినట్లయితే నా కమిటీకి రిఫర్ చేస్తాను. తమకు నేను అస్యూరెన్సు ఇస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— కనీసం 19వ తేదీ మొదటి రోజు చెప్పండి. ఎందుకంటే మళ్ళీ మేము అడగలేము. 24వ తేదీ అయిపోతే ఏమీ చేయలేము. అడగటానికి కూడా ఛాన్స్ ఉండదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— సర్, 24న అసెంబ్లీ ఉంది. 23వ తేదీకి వచ్చేట్లు పెట్టండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—23వ తేదీ చెబుతాను.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, మొన్న గవర్నరుగారి ప్రసంగంపైన ముఖ్యమంత్రిగారి రిప్లయిలో ఈ సభలో సర్ సిల్క్ గురించి ఒక విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. ఆల్ అపోజిషన్ పార్టీస్‌తో కమిటీ వేసానని, వారు కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చారనీ, ఆ రిపోర్టులో అది వయబుల్ కాదనే భావం వెల్లడయిందనీ, అన్న అభిప్రాయం అందరికీ కలిగింది. ఆ కంపెనీ తెరవరు అని పత్రికలలో రావడం జరిగింది. సిరిపూర్-కాగజ్ నగర్‌లో పెద్ద కమోషన్ రావడం జరిగింది. దానిమీద సరయిన క్లారిఫికేషన్ కావాలని ఒక లెటరు ఇచ్చారు. 304 క్రింద నోటీసు ఇచ్చాము. దానిని పరిష్కారం చేయకపోతే ఆందోళన జరిగే ప్రమాదం ఉంది. అందుకని క్లారిఫై చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—చెబుతాను. అది నేను చూడాలి కదా.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, ఆ కంపెనీకి సంబంధించిన కార్మికులే కాకుండా వారి మీద ఆధారపడ్డ 40 వేల మంది జీవితాలతో కూడుకొన్న పని. అది చాలా ముఖ్యమయినది. దానిని క్లారిఫై చేయమని కోరుతున్నాను. తప్పుడు సమాధానం. . . .

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— అధ్యక్షా, నిన్న శాసన సభ్యులు సెక్రెటేరియట్‌లో ఎంట్రీ గురించి ప్రస్తావన చేసి రిస్ట్రిక్ట్ చేయవలదు, మధ్యాహ్నం వరకే పరిమితం చేయవద్దు అని కోరారు. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొచ్చాము. ఆయన క్లారిఫై చేయమన్నారు. ఏ పరిస్థితిలో కూడా వర్కింగ్ హావర్స్‌లో సెక్రటేరియట్‌కు లోపలకు పోవడానికి ఎం. ఎల్. ఏ.లను నిరోధించడం జరగదనీ, ఎప్పుడయినా వర్కింగ్ హావర్స్‌లో సెక్రటేరియట్ లోపలకు వెళ్లవచ్చనీ, కానీ మంత్రులను కలిసే వేళల్లో మాత్రం రిస్ట్రిక్ట్ చేయడం జరుగుతుందనీ, ఉదయం ఎప్పుడూ మంత్రులను ఇళ్ల దగ్గర కూడా ఎం.ఎల్.ఏస్. కలుసుకోవడానికి అభ్యంతరం లేదనీ ముఖ్యమంత్రిగారు క్లారిఫై చేయమన్నారు.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, ఇంత ఇంపార్టెంట్ ఇస్యూస్ సమాధానంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన దాని వల్ల ఇంకొక విధానంలోకి పోయి కొన్ని అనర్థాలకు దారి తీసే పరిస్థితి ఏర్పడింది. బాగారెడ్డిగారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో అది వయబుల్ కాదనే భావం వ్యక్త పరచినట్లుగా వారి ఉపన్యాసంలో రావడం వల్ల కంపెనీ తెరవరని పత్రికలలో ప్రకటనలు జరుగుతున్నాయి. దయచేసి దానిని సరిచేసి, సవరించి, స్టేటుమెంటు ఇవ్వవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఇక్కడ క్లారిఫై చేయించాలి. చాలా అన్యాయం జరుగబోతోంది. కోపోద్రిక్తులయిన కార్మికులు ఏమయినా చేయవచ్చు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—మీరు నోటీసు ఇచ్చారా ఈ విషయంలో ?

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :—నేను 304 క్రింద నోటీసు ఇచ్చాను. అపోజిషన్ పార్టీస్ వారందరూ కలసి నోటీసు ఇచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— ఏదో ఒక రోజు వస్తుంది.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :—జరిగిన తప్పిదానికి ఏదో ఒకటి క్లారిఫై చేయాలి. లేకపోతే అనవసరమయిన పరిస్థితులు వస్తున్నాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— అందరూ కలసి ఇచ్చిన నోటీసు ఏదో ఒక రోజు వస్తుంది.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— 304 నోటీసులు 19వ తేది వరకు తీసుకోవడం లేదు. పరిస్థితి ఏమీ కావాలి? ఏమి ఆలోచిస్తారు? కనీసం అపోజిషన్ వారిని పిలిచి మాట్లాడతామని ప్రభుత్వంద్వారా హామీ రాకపోతే కార్మికులందరూ ఏం కావాలి. వారి ఆందోళన ఎవరు తీరుస్తారు? తమరు దాటవేస్తే కాదు.

డా. ఎం .వి. మైసూరారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్యంలో అత్యంత విశేష మయినది, విషాదమయినది అయిన ఒక వార్తను 304 నోటీసు క్రింద ఇచ్చాను. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రులూ అమ్మకానికి రెడీగా ఉన్నారని చెప్పారు. అదికూడా చెప్పిందిఎవరో కాదు, క్యాబినెట్ మంత్రి వర్యులు చెప్పారు. దానిగురించి నోటీసు ఇచ్చాను. అది ఏమయ్యింది? మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రిగారు అమ్మకానికి రెడీగా ఉన్నారని చెప్పారు.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :—అధ్యక్షా, తమరు దాటవేస్తున్నారు. ఇది సీరియస్ విషయం. కనీసం అపోజిషన్ పార్టీస్ వారిచ్చిన రిపోర్టయినా బయట పెట్టండి, అపోజిషన్ పార్టీస్ వారిని పిలిచి మాట్లాడమని చెప్పండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— దాటవేసే ప్రశ్న లేదు.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :—నోటీసు 19 వరకూ రాదు. పరిస్థితి 19వ తేదీ లోపల ఏమి కావాలి? తమరిని దయచేసి ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను. క్లారిఫై చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కనీసం ప్రభుత్వం ద్వారా ఒక హామీ ఇప్పించండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—19వ తేదీ రాకుండా ఎలా చెప్పగలను. నోటీసు ఇచ్చారు కదా దాని మీద.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు సమస్య సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీమీద. అందరం నోటీసు ఇచ్చాము. వాస్తవమే, అది 19వ తేదీ వస్తే రావచ్చు. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన రిప్లయిలో ఏ విధంగా వచ్చింది అంటే బాగారెడ్డిగారూ, మిగతా ప్రతిపక్ష నాయకులు అందరూ సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీకి పోవడం అక్కడి పరిస్థితులు చూసిన తరువాత సమగ్రమయిన రిపోర్టు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇచ్చారు. ఆ రిపోర్టులో ఈ ఫ్యాక్టరీ వెంటనే తెరవాలి, చాలా వయబుల్ ఉంది, అక్కడ ఉన్న అధికారులు తెరిపించి చూడండి, లాభాలు ప్రభుత్వానికి ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. కానీ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడంలో వయబుల్ కాదు మిగతా ప్రతిపక్ష నాయకులు పోయి అది

వయబుల్ కాదు అన్నారు అనే భావన వ్యక్తమయింది. అందువల్ల అక్కడ కమీషన్ ఉంది. సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీలో వేలాది మంది పురుషులు స్త్రీలు పని చేస్తున్నారు. సీనియర్ మంత్రిగారయిన శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు అయినా సరే ఒక క్లారిఫికేషన్ ఇస్తే తృప్తిగా ఉంటుంది. 19వ తేదీ తరువాత చర్చ చేసుకోవచ్చు. అప్పటివరకూ ఆగాలంటే ప్రజలందరూ కన్‌ఫ్యూజన్‌లో ఉన్నారు. దానిని నివారించడానికి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారినయినా చెప్పమనండి.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు:—ఇందులో పెద్ద సమస్య ఏమీ లేదు. 19 వరకూ ఆగాలంటే ఎలా? ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడే ఉన్నారు. బాగారెడ్డి గారు ఇచ్చిన రిపోర్టు తప్పు అని ప్రజలకు తెలుస్తున్నది. అన్ని అపోజిషన్ పార్టీల వారూ బాగారెడ్డిగారి నాయకత్వంలో అక్కడికి పోయాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—మీరు చెప్పినదానిని రెవిన్యూమంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారితో చెబుతారు.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు:—దయచేసి ఈరోజు 1 గంట లోపల ఇప్పించండి. ఇస్తే ప్రజలకు తృప్తిగా ఉంటుంది. ప్రజలందరి దృష్టికి రావాలి.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—సర్, ముఖ్యమంత్రిగారు దయతలచి చాలా ఇంపార్టెంటు విషయాలలో కూడా అపోజిషన్ వారితో కన్సల్టు చేయకున్నా సర్ సిల్క్ మీద అపోజిషన్ లీడర్స్ నందరినీ పిలిచి మాట్లాడడం జరిగింది. పిలిచిన తరువాత మేము కూడా పోయి వస్తాము అంటే ఆయన సంతోషించారు. వర్కవుట్ చేస్తామంటే సంతోషించారు. లేబర్ మినిష్టరు గారు మా వెంట వచ్చారు. స్నేహితులు రాఘవరెడ్డిగారు కూడా ఉన్నారు. ఎంతో టైము తీసుకొని అన్ని పార్టీల నాయకులు కలసి ఏకగ్రీవంగా ఒక రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయడం జరిగింది. ఇది మా వైపు నుంచీ మేము తీసుకొన్న విషయం కాదు 4 వేల మంది వర్కర్స్ యొక్క జీవితాలకు సంబంధించినది. ఎంతో మంది చనిపోయారు. అటువంటి రిపోర్టును కొన్ని నెలల క్రింత సబ్మిట్ చేయడం జరిగింది ప్రభుత్వానికి. దాని గురించి చర్చించేందుకు ఈరోజు కాకున్నా 19 వ తేదీన కానీ

10-40 a.m. 20 వ తేదీన కాని అంతకు దాటి ముందుకు పోయే అవకాశం లేదు. కాబట్టి చర్చించేందుకు టైము కేటాయిస్తారా? 4 వేల మంది చస్తున్నారు. శాసన సభ్యులకు కానీ, మంత్రులకు కానీ, ప్రభుత్వానికి కానీ ఇంటరెస్టు లేదు అనే దానికి అవకాశం కల్పించకుండా 19వ తేదీనాడు చర్చకు అవకాశం ఇవ్వండి. దాని గురించి టైము కేటాయిస్తూ అనౌన్స్ చేస్తే ప్రాబ్లమ్ సాల్వ్ అవుతుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—ఈ విషయం వెంటనే ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతుంది, మొన్ననే గవర్నర్ అడ్రస్ మీద

జరిగిన చర్చకు సమాధానం చెబుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు చాలవరకు ప్రభుత్వ స్టాండ్‌ను బహిర్గతం చేశారు. ఇప్పుడు మరల శాసన సభ్యుల ఫీలింగ్స్ కానీ, సెంటిమెంట్స్ కానీ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి వెంటనే తీసుకరావడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్):— శ్రీనివాసులరెడ్డిగారిని మేము అడిగేది ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారు రిప్లయిలో ఏమన్నారంటే ప్రతిపక్ష నాయకులు యిచ్చిన రిపోర్టులో వైయబులిటీ లేదని, యూనిటీ లేదనే ఇంప్రెషన్ వచ్చింది. అది పత్రికలలో రావడం వలన సర్‌సిల్క్ దగ్గర మోషన్ వచ్చింది ప్రతిపక్షాలు ఇచ్చిన రిపోర్టు కరెక్టా, కాదా అనే నిర్ణయం ఇప్పుడే తీసుకోవద్దు. వైబులిటీ అవుతుంది. అని ప్రతిపక్షాలవారు అన్నారు. మా పార్టీ తరఫున అన్ని పార్టీలనుంచి యిచ్చిన రిపోర్టును పరిశీలిస్తున్నామని ప్రభుత్వం అనాలి. కానీ గవర్నమెంట్ యిచ్చిన రిపోర్టు వైబులిటీ కాకపోవచ్చు. ప్రతిపక్ష నాయకులు యిచ్చిన రిపోర్టు వయబులిటి అవుతుంది. ఆఫీసర్స్‌తో వర్కర్స్‌తోటి కలిసి రిపోర్టు తయారు చేశారు. అది మీరు క్లారిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— ఇప్పుడు మనం ఏమన్నామంటే జీరో అవర్‌ను రిప్లేస్ చేస్తూ రూల్ 304 ను సబ్‌స్టిట్యూట్ చేశాము. కానీ ప్రతిరోజూ మరల జీరో అవర్‌ను వుపయోగించుకొంటున్నారు. నోటీస్ లేకుండానే చర్చ జరుగుతూ వున్నది. నరేంద్రగారికి, నర్సిరెడ్డిగారికి, బాగారెడ్డిగారికి అందరికి నేను మనవిచేసేది వారు వెలిబుచ్చిన భావాలు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి వెంటనే తీసుకవస్తాము. ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న సాయంత్రము యిచ్చిన రిప్లయిలో ప్రకటించిన విషయాన్ని గురించి అపార్థాలు తీయవద్దు. దయచేసి వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చిన తరువాత వారు ఏమి క్లారిఫై చేస్తారో చూద్దాము.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— సర్‌సిల్క్........

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— వారు మాట్లాడారు గదా ఆ విషయము మీద ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడుతామని రెవిన్యూ మినిష్టరుగారు చెప్పారు గదా.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి:— నా నియోజక వర్గంలో వంద ఎకరాల భూమి భూసంస్కరణ క్రింద పేద వారికి వస్తే భూమి అమ్ముకుంటున్నారు కోట్ల రూపాయలు గడించుతున్నారు. 304 క్రింద ఇచ్చాము. రెండు కోట్ల రూపాయలకు అమ్ముకుంటున్నారు. మూడు రోజుల క్రితము యిచ్చాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— అది తరువాత వస్తుంది.

MATTER UNDER RULE 304:

re: Supply of water to Second Crop through the left canal of Nagarujunasagar.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— తెలంగాణా ప్రాంతం గత మూడు సంవత్సరాల నుండి వరుసగా వర్షాలు లేక కరువు ప్రాంతంగా వున్నది. నాగార్జున సాగర్ లెఫ్ కెనాల్ ఒకటి వుండడం వలన ఈ జిల్లాలోని రైతు కూలీలు ఇక్కడ పనులు లేకపోవడం వలన నాగార్జునసాగర్ కు వలస పోయి అక్కడ పనులు చేసుకొని పొట్టగడుపుకొంటున్నారు. కంటిన్యూగా వస్తున్న ఈ కరువుకు తోడు ఈ ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం రెండవ పంటకు నీరు యివ్వనందుకు నేను బాధపడుతూ ఈ 304 నోటీసును ఈ రోజు తీసుకవచ్చాను. నాగార్జున సాగర్ కు వలసపోయి పొట్టగడుపుకొంటున్న రైతు కూలీలకు ఈ రోజు రెండవ పంటకు నీరు యివ్వనందున జీవనాధారం లేకుండా పోయింది. ఈ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వున్న మిగత అన్ని కెనాల్స్ కు నీరు ఇస్తున్నారు. మిర్యాలగూడ ఏరియాలో రెండవ పంటకు నీరు ఇవ్వడం కొరకు నాగార్జునసాగర్ లెఫ్టు కెనాల్ ను ప్రాజెక్టు ఏరియాలోనే ఇన్ క్లూడ్ చేసినారని, ప్రాజెక్టు రిపోర్టులన్నీ ఇంప్లిమెంటేషన్ లో మాత్రం గత 10, 15 సంవత్సరాల నుండి (1968వ సంవత్సరం నుండి) ఇప్పటివరకు రెగ్యులర్ గా వేసిన రెండవ పంట ఇరిగేషన్ కు ఈ సంవత్సరం నీరు ఇవ్వకుండా ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు మానివేసింది? దీని వలన ఈ రోజు అక్కడ వున్న ప్రజలలో అనేకమైన ఆలోచనలు, అనుమానాలు తలెత్తుతున్నాయి. ఆ అనుమానాలను దూరము చేయడం కొరకు ఈ ప్రభుత్వం వెంటనే ఫిబ్రవరి 15వ తేదీ వరకు కొన్ని కెనాల్స్ ఇస్తున్న నీటిని అన్ని కెనాల్స్ లోకి మార్చి 31వ తేదీ వరకు విడుదల చేస్తామనే ఒక ప్రకటన చేయవలసిందిగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ రీజనల్ ఫీలింగ్స్ ను, జిల్లా ఫీలింగ్స్ ను రేకెత్తించకుండా ఈ కరువు ప్రాంతాలలో వున్న రైతు కూలీలను ఆదుకోవడం కొరకు (పనులు చేసుకోవడానికి) అవకాశం కల్పించాలని కోరుతూ అన్ని కాలువలతో మార్చి 31వ తేదీ వరకు నీరు ఇవ్వాలని మరోకసారి మనవిచేసుకొంటూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ ఎడుమ కాలువ క్రింద నీరు ఇచ్చే దాని విషయంలోను, ఎప్పటివరకు నీరు ఇవ్వాలనే దానికి సంబంధించినంత వరకు, దేనికి నీరు యివ్వాలనే దానిని గురించి నేను ఇచ్చిన నోటీసులో వున్నది. నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద కొంత ప్రాంతం వెట్ గాను, మరి కొంత మెరక పంటగాను నిర్ణయం చేశారు. ఈ నిర్ణయం చేసిన మేరకు ప్రతి సంవత్సరం సాగుకు నీరు వదలబోయే ముందు వర్క్ షాప్ మీటింగ్ పెట్టి మూడు జోన్లుగా విభజించారు. మొదటి జోన్ కు నీరు ఎప్పుడు ఇస్తారు, రెండవ జోన్ కు నీరు ఎప్పుడు ఇస్తారు, మూడవ జోన్ కు ఎప్పుడు యిస్తారు, అనేది నిర్దిష్టంగా తీర్మానం జరిగింది. కానీ దురదృష్టమేమిటంటే అనుకున్న దానికంటే 20 రోజులు ఆలస్యంగా నీరు ఇవ్వడం జరిగింది నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు పెద్ద జాతీయ ప్రాజెక్టుగా, ఆధునిక దేవాలయంగా

పండిత జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ దాని ప్రారంభోత్సవం నాడు అభివర్ణించారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు వలన ఆంధ్ర దేశంలో ముఖ్యంగా నల్గొండ, ఖమ్మం, కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం వగైరా జిల్లాలకు సక్రమంగా నీరు అందుతుందని ఆశించాము. దాదాపు ఆరు వందల ఏబది కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. దురదృష్టం ఏమిటంటే ఈ కాలువ త్రవ్వకంలో జరిగిన అవకతవకల వలన ప్రభుత్వం యొక్క అంచనాల వలన లోకలైజేషన్ చేయడంలో వున్న అవకతవకల వలన రైతాంగం అనేక కష్ట, నష్టాలకు గురికావలసి వస్తున్నది, ఉదాహరణకు ఖమ్మం జిల్లాకు పాలేరు ప్రాజెక్టు నుండి 2 వేల 500 క్యూసెక్స్ నీరు రావాలి, గత 2 సంవత్సరాలలో $2\frac{1}{4}$, 3 వేల క్యూసెక్కుల నీరు మించి రాలేదు నల్గొండ జిల్లాకు 5 వెల 5 వందల క్యూసెక్కు నీరు రాలేదు. ఖమ్మం కృష్ణ, జిల్లాల సెకెండ్ జోన్, థర్డు జోన్‌కు 5 వేల క్యూసేక్స్ నీరు పాలేరు రిజర్వాయర్ నుండి ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసింది. గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఏ సందర్భంలో కూడా సీజనల్‌గా 2 వేల 500, లేక 3 వేల క్యూసేక్స్ లోపు మాత్రమే నీరు విడుదల చేశారు. దీని ఫలితంగా నిర్ణయించిన మేరకు ఆయకట్టు సేద్యం కాలేదు. ఈ ఆయకట్టు నిర్ణయించడమే గాకుండా సేద్యమైన ఆయకట్టుకు తగినంత నీరు లభించక గత రెండు సంవత్సరాలలో ఖమ్మం జిల్లాలోని రైతాంగం చాలా నష్టపడిందనే విషయము సభా దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇప్పుడు భారీ నీటి వనరులు శాఖామాత్యుల మా జిల్లా ప్రణాళికా చైర్మన్‌గా వున్నారు. గత సంవత్సరం 1985-86లో ఈ విషయం వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఈ కాలువ త్రవ్వకంలో కానీ, తూములు కట్టడంతో కానీ జరిగిన అవకతవకల వలన నల్గొండ జిల్లా నుంచి ఖమ్మం జిల్లాకు వచ్చే నీటి పరిమాణం తగ్గింది. ప్రధానంగా ఖమ్మం జిల్లాలో ఈ లైనింగ్ జరిగినందు వలన ఎడమ కాలువ క్రింద మూడు సార్లు తెగిపోయిన ఫలితంగా మెట్ట పంటకు ఇస్తున్న నీరు కాని, మాగాణి పంటకు ఇస్తున్న నీరు కానీ సరైన తరుణంలో అందకుండా పోవడం వలన పొట్ట తరుణంలో పంట ఎండి పోయి దాదాపు కొన్ని వందల ఎకరాల పంటపోయింది. అఖరుకు పశు గ్రాసం కూడా లేని పరిస్థితి ఎర్పడింది ఖమ్మం దిగువ భాగంలో 3 సార్లు కాలువ తెగినందున ప్రస్తుతం ఇచ్చే నీటిని ఫిబ్రవరి 15వ తేదీలకు కాక మార్చి మొదటి వారం వరకు గడువు పెంచాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. 10-50 a.m.
మొన్నీమధ్యనే మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఐ.డి. క్రాప్‌కు నూజివీడు, మైలవరం వరకు బ్రాంచ్ కెనాల్స్-మెట్ట పంటలకు నీరు యిస్తామన్నారు. మాగాణి పంట పోయింది. మెట్ట పంటకు యిస్తామన్న నీరు కూడా నెల రోజులైంది కాల్వలు కట్టేసి, 120 అడుగుల గండి పడింది. ఒక సంవత్సరంలో గండిపడని పరిస్థితి లేదు. ఈ విధంగా రైతులు అనేక యిబ్బందులకు గురికావలసి వస్తున్నది. దీనికి నాదొక సూచన వుంది. ఈ నాగార్జున సాగర్ ఎడమకాల్వ కొంతవరకు లైనింగ్ చేశారు, పాలేరు దిగువ యీ లైనింగు జరిగితేతప్ప యీ కాల్వవల్ల, లైనింగువల్ల లాభం జరగదు. ఇలాజరగకపోవడంవల్ల కొన్ని లక్షల ఎకరాల పంట దెబ్బతింటున్నది. లైనింగు జరగాలి. నిధులు కేటాయించారు,

ఈ దిగువ భూములకు అందడానికి సప్లమెంటరీ స్కీమ్ను చేశారు, లైనింగుకు డబ్బు యిచ్చారు. మంత్రిగారు చెప్పారు, దానిని కూడా చేస్తామని, కాని, అది జరుగుతుందనే నమ్మకం మాత్రం మాకు లేదు. అందుకని, నా సూచన ఏమంటే– మాగాణిగా యిచ్చిన ప్రాంతం పోను, చివరి భూములకు మెట్ట పంటలకు మాత్రం నీరు యిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఆ మేరకు నీరు యివ్వడానికి, మెట్ట పంటలు కాపాడడానికి ఫిబ్రవరి 15 అన్నారు. ఈ ఫిబ్రవరి 15 అన్న దానివల్ల నెల, నెలాపదిహేనురోజులు నీరు లేక ఖమ్మం జిల్లాలో ఎంతో నష్టం జరిగింది. కనీసం ఫిబ్రవరి ఆఖరువరకైనా, స్టాండింగ్ క్రాప్స్‌కొరకు, ఫిబ్రవరి నెలాఖరు వరకైనా యివ్వాలని తమద్వారా అభ్యర్థిస్తూ, నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాల్వ క్రింద సప్లిమెంటరీ స్కీమ్ను చేపట్టడం, దీనితో బాటు తరుచుగా యీ కాల్వ దెబ్బ తినకుండా వుండడం కొరకు లైనింగ్ కూడా పూర్తి చెయ్యాలని నేను తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. లక్ష్మీనారాయణ :— అధ్యక్షా, ఈ లెఫ్ట్ కెనాల్ క్రింద రెండవ కారుకు నీరుయిచ్చే విషయంలో–ప్రధానంగా, యీ లెఫ్ట్ కెనాల్ క్రింద మొత్తంగా యిప్పటికే పైర్లు వేసుకునే టైము దాటి పోయింది. ఇదివరలో ఎప్పుడయినా రెండవ కారుకు నీరు యిచ్చేటప్పుడు సి.ఐ.డి. సమావేశం పిలచి, ఇంజనీర్ను, మేము, సంబంధితమంత్రిగారు కూర్చుని చర్చించేవారము. కాని, యీసారి అలాంటి అవకాశం లేకుండా–నల్గొండ జిల్లాకు సంబంధించిన ఎం.ఎల్.ఏస్ ఆ రోజున వేరే సమస్యలో వున్నారు ; వారు పాల్గొనకుండా, ఖమ్మం ఎం.ఎల్.ఎస్. దీనికి సంబంధించిన ఇంజనీర్ను కూర్చుని కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు. నిర్ణయాలు చేసినందుకు నేను తప్పుపట్టడం లేదు. కాని, దాని ప్రకారం కొన్ని కాల్వలకు నీళ్ళు యిచ్చారు, కొన్ని కాల్వలకు నీళ్ళు యివ్వలేదు. ఈటైములో రెండవ కారుకు నీళ్ళు అన్నప్పుడు, ఇప్పటికే ఆలస్యంగా సమావేశం జరిగింది. రైతులకు అందేందుకు చాలా ఆలస్యం జరిగింది, చెయిలెండ్ భూముల్లో మెట్ట పైర్లు వేసుకున్నారు కాబట్టి, మిర్యాలగూడ దాటిన తరువాత 7వ నంబరు, 11, 18 నంబర్లనుంచి వాలేరు వరకు మెట్టపైర్లు వేసి వున్నారు. అవి దెబ్బతినకుండా వుండడం కొరకు వాటికి మూడు తడులు యిస్తే సరిపోతుంది. ఆ విధంగా మెట్ట తడులు యివ్వడం కొరకు మంత్రిగారు వాగ్దానం చెయ్యాలి. అక్కడ రైతాంగం చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు. దీనికి మంత్రిగారు సరియైన సమాధానం యిచ్చి, రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ నాగార్జునసాగర్ లెఫ్టు కెనాల్ క్రింద ఆయకట్టు మొత్తం, దాదాపు 10 88 లక్షల ఎకరాలు, ఈ కెనాల్, నల్గొండ జిల్లా, ఖమ్మం జిల్లా, కృష్ణా జిల్లా తిరువూరు వరకు వుంది. వరల్డ్ బాంకు ఎయిడ్‌తో మెయిన్ కెనాల్ వర్క్ చేపట్టాము. కొన్ని వందల కోట్లరూ. లు మనం వరల్డ్ బ్యాంక్ నుంచి ఎయిడ్ తీసుకుంటూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఖర్చుపెడుతూ, యివన్నీ పూర్తిచేసిన తరువాత, మొదటి పంట మొత్తం

దెబ్బతిన్న యీ ప్రాంతంలో రెండవ పంటకు నీళ్ళు యివ్వమని రైతులు అడుగుతుంటే, యీ ప్రభుత్వం యింక నిర్లిప్తత ప్రదర్శిస్తున్నదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. వాస్తవానికి, నాగార్జునసాగర్‌లో వున్న నీటిని, వీలయినంతవరకు, రెండవపంటకు మొత్తం కృష్ణాజిల్లాకు, వీలయినంతవరకు తిరువూరు, నూజివీడు వరకు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చెయ్యాలి. అందులో నీటి ఇబ్బంది ఏమైనా వుంటే మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు. నాకు తెలుసు, నీళ్ళులేవని వారు అనవచ్చు, కాని ఎంతవరకు యివ్వగలరో అదైనా యివ్వండి. ఆ విధంగా వున్న నీటినే వినియోగించాలని నేను చెబుతున్నాను. ఏ ప్రాంతంలో రైతు లాభ పడినా మంచిదే. పరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా వుంది. పరిగడ్డి బండి రు. 400 లు అమ్మే పరిస్థితి ఏర్పడింది; చాలా ప్రాంతాలలో. ఒకప్పుడు పరిగడ్డి ఎవరికీ అక్కర్లేక కాల్చేసే వారు. ఇప్పుడు రు. 400 లు అమ్ముతున్నది. గొప్ప పరిస్థితి కూడా అదే విధంగావుంది. పంట లేకపోయినా, ఫౌడర్ అయినా, ఏ సమస్య అయినా తీరుతుందనుకుంటే ఆ పరిస్థితికూడా లేదు. కాబట్టి, నేను తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరేది—దీనిని సానుభూతితో పరిశీలించండి. వున్న నీటిని, వీలయినంత వరకు, కృష్ణాజిల్లాలో తిరువూరు వరకు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చెయ్యండి. ఒకవేళ అంతదాకా ఇవ్వలేకపోతే, ఎంతవరకు యివ్వగలరో చెప్పండి. లేకపోతే, ప్రజలు మనల్ని క్షమించరు, మనం ప్రజలముందు దోషులుగా నిలబడవలసి వుంటుందని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ రైట్ కెనాల్ క్రింద 10 లక్షల 80 వేల ఎకరాలు, లెఫ్ట్ కెనాల్ క్రింద 8 లక్షల 70 వేల ఎకరాలు, యీ రోజు ఖరీఫ్ పంట వేసుకోవడం జరిగింది. దానికిగాను, దాదాపు ఎమ్. ఎస్. రైట్ కమాండ్ 105.77 టి.ఎమ్.సి. లెఫ్ట్ కమాండ్ 106.53 టి. ఎం. సి. వాడుకోవడం జరుగుతున్నది. ప్రస్తుతమున్న మొత్తం, శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్ యొక్క నీటి పరిమాణం దృష్టిలో పెట్టుకుంటే యీ రోజుకు, యీ ఖరీఫ్ పంటను కాపాడడానికి దాదాపు 101 టి.ఎం.సి. వరకు అవసరమవుతుంది. కాని, నిన్నటికి (7-1-87) 103 టి. ఎం. సి. మాత్రం అవైలబుల్‌గా వుంది. అంటే, కేవలం 2 టి.ఎం.సి. మాత్రమే ఎక్కువ వుంది. ఈ 2 టి.ఎం.సి.లలో సెకెండ్ క్రాప్‌కు నీరు ఇవ్వడం ఎంత దుస్సాధ్యమో మీకు తెలియనిది కాదు. అంతేగాక, నాగార్జునసాగర్ రిజర్వాయర్ లెవెల్ 517 ఫీట్ వుండగా, 7-1-87కి స్టోరేజ్ కెపాసిటి 205.354 టి.ఎం.సి. వున్నదనేది 11-00 a.m.
గమనించాలి. అలాగే, ఖరీఫ్ టోటల్ రిక్వయిర్‌మెంట్ 212.80 టి.ఎం.సి. దీనినిబట్టి, పరిస్థితి అర్థం చేసుకోవలసిందిగా మనవిజేస్తున్నాను. ఇది గాక శ్రీశైలంలో మనం లెక్క తీసుకొన్నప్పుడు 856 మాత్రమే వుంది. హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజక్టు కాబట్టి 800 కి తక్కువ కాకుండా వుండాలి. అక్కడ 56, ఇక్కడ 55 లెక్క పెట్టుకుంటే 110 వరకు మాత్రమే వుంది. మనకు కావలసినది 103 టి. ఎం. సి. అని మనవిచేశాను. కేవలం 2, 3 టి. ఎం. సి. లలో రెండవ పంట యివ్వడమంటే అసాధ్యమని మనవిచేస్తున్నాను. పంట వేసుకొన్న

వారికి, టెయిల్ ఎండ్ కు నీరు వచ్చే సదుపాయం చేయాలని వెంకటేశ్వరరావు గారన్నారు. కాబట్టి ఫిబ్రవరి 15 వరకు నీరు యివ్వడానికి జి.ఓ. యిష్యూ చేశారు నెలాఖరు వరకు యిస్తే బాగుంటుందన్నారు. తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం పరిశీలించి ఈ ఏర్పాటు చేస్తుంది. మెట్ట పైర్లు వేసుకొన్నారు. 2, 3 తడులయితే పంట వచ్చే అవకాశముందన్నారు. దానిని కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. లెఫ్ట్ కెనాల్ క్రింద సప్లిమెంటల్ స్కీమ్స్, డైవర్షన్ స్కీమ్స్ కోసము త్వరలోనే శాసన సభ్యులతో ఒక మీటింగు అరేంజి చేస్తున్నాను. ఈ స్కీమ్సుకు కావలసిన సదుపాయాలు ప్రభుత్వం చేసే విధానం గురించి ఆలోచిద్దాము. 135 కి.మీటర్ల క్రింద కూడా లైనింగ్ చేయాలి కాబట్టి 2, 3 నెలల టైము వుండాలి. కనుక జీ.ఓ. ప్రకారం ఏర్పాటు చేసిన రెగ్యులేషన్స్‌ని తప్పనిసరిగా పాటించాలని మనవి చేస్తున్నాను. నీరు ఉన్నపుడు ఎక్కువ యివ్వాలనే ఆలోచిస్తున్నాము. 1985లో 100 టి.ఎం.సి. ఎక్కువ వుండుటవల్ల రెండవ పంటకు నీరు ఇచ్చాము. గత 2 సంవత్సరాలనుంచి నీరు లేనందువల్ల రెండవ పంటకు నీటిని యివ్వలేకపోయాం. లెఫ్ట్ అండ్ రైట్ కెనాలు క్రింద సెకండ్ క్రాప్‌కి నీరు యివ్వలేదు, ఇంద్రసేనా రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు రీజినల్ ఫీలింగ్స్ వచ్చే దానికి అవకాశం లేదు. రైట్ కెనాల్ క్రింద ఏ సిస్టమ్ అయితే అడాప్ట్ చేస్తామో అదే లెఫ్ట్ కెనాల్ క్రింద కూడా అడాప్ట్ చేస్తాము.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువలో ప్రభుత్వం తీసుకొన్న అంచనాలు 11 వేల క్యూసెక్కులు. ఎడమ కాలువ క్రింద ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొని నీరు యిస్తున్నామని చెప్పారు. 10½ లక్షల ఎకరాల మేరకు పారవలసిన చోట 8½ లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే పారుతోంది. ఈ 2 లక్షల ఎకరాలు పారకుండా చేయడానికి కారణం 1969 నుంచి కాలువలు ఇంతవరకు రిపేరు లేదు వాటర్ వేస్ట్ కాకుండా వెంటనే రిపేరు చేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటారా? కాన్‌స్టెంట్‌గా, కన్‌సిస్టెంట్‌గా నల్గొండ జిల్లా మిర్యాలగూడా ప్రాంతం కరువుతో వుంది. ఆ ప్రాంతానికి సెకండ్ క్రాప్‌కి నీరు యివ్వడానికి ఇప్పుడైనా ఆలోచిస్తారా? కరువు ప్రాంతాన్ని ఆదుకోడానికి పనికి వస్తుంది కాబట్టి అక్కడ నీరు యివ్వడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— కొన్ని కాలువలలో చివరివరకు నీరు యిచ్చారు. కొన్ని చోట్ల చివరి వరకు నీరు యివ్వలేదు. అన్ని కాలువలలో ఫిబ్రవరి 15 వరకు కాకుండా మార్చి 31 వరకు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. మార్చి ఫస్ట్ వరకు యిస్తాం కాని మార్చి 31 వరకు కాదని మంత్రిగారు చెప్పారు. మార్చి 31 వరకు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. సస్యశ్యామలంగా వున్న ఇతర ప్రాంతాలకు ఇక్కడనుంచి నీటిని తీసుకువెళ్లి యిస్తున్నారు. ఇక్కడ యివ్వడం లేదు. ఫీలింగ్స్ వస్తున్నాయి అన్నాను కాని వేరే రకంగా కాదు. ఫీలింగ్స్ డెవలప్ కాకుండా ఇక్కడ కూడా మార్చి 31 వరకు యివ్వండి. శ్రీశైలం నుంచి డ్రా చేస్తే నాగార్జునసాగర్‌లో సరిపోతుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయమే కాకుండా ఇర్రిగేషన్ కోసం నాగారునసాగర్‌లోకి నీటిని వదలిపెట్టడానికి అవకాశం వుంది.

కాబట్టి ఆ విధంగా డ్రా చేసి యివ్వాలంటున్నాం. 3 టి.ఎం.సి. వుంది. కాబట్టి నీటిని డ్రా చేసి యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఉన్న నీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని కోరాను. ఇంద్రసేనారెడ్డగారికి సమాధానం కాదు. దయచేసి అపార్థం చేసుకోవద్దు. నాగార్జునసాగర్ క్రింద నీరు యిస్తామని 2 సంవత్సరాలనుంచి చెబుతున్నారు. కృష్ణా జిల్లాలో, ఖమ్మం జిల్లాలో ఇప్పటికి నీరు వుండి పంట పండించుకొనేవారికి నీరు యివ్వడం లేదు. వారికి యిచ్చినా ఐ.డి. క్రాప్స్‌కి నీరు అందకుండా బాధ పడుతున్నారు. పంట మాడిపోయింది. మార్చి ఫస్ట్ వరకు యివ్వాలని కోరాను మంత్రిగారు అంగీకరించినందుకు ధన్యవాదాలు. పాలేరు దిగువన లైనింగ్ చేయ డానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొన్న విషయం స్పష్టముగా చెప్పాలి.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— చాల స్పష్టముగా చెప్పాను శ్రీశైలం లెవెల్ 860 వున్నపుడు 800 కంటె క్రిందకు తగ్గలేము. హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు కాబట్టి 850 వరకు పెట్టాలి. ఇక్కడ 50, నాగార్జునసాగర్‌లో సీ లెవెల్ కంటె 50 అడుగులు కలుపుకొంటే 100 అడుగుల చిల్లర అవుతుంది. శ్రీశైలం ఇన్‌ఫ్లో కృష్ణాకు, నాగార్జునసాగర్ రైట్, లెఫ్టు కెనాల్‌కు వాడుతున్నాము. 8,800 క్యూసెక్కులు రైట్ కెనాలుకు, 6850 లెఫ్టు కెనాల్‌కు 5000 క్యూసెక్కులు కృష్ణాకు వాడుతున్నాము. దాదాపు 20 వేల క్యూసెక్కులు కరెంటుకు వాడుతున్నాము. ఏ విధంగా కృష్ణా డెల్టాకు వాడుతున్నామని ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు చెప్పారో అర్థము కావడం లేదు. శ్రీరాములుగారు చేసిన సూచనను అంగీకరించాం. అక్కడ డెవలప్ చేయవలసినది 10 లక్షల చిల్లరలో ఇంకా లక్షా 50 వేల ఎకరాలకు నీరు యివ్వాలి. కాబట్టి నాగార్జునసాగర్ లెఫ్ట్ కెనాలు క్రింద లిఫ్ట్ ఇర్రిగేషన్, డైవర్షన్ స్కీమ్స్, సప్లిమెంటల్ స్కీములు చేసి మిగిలినది పూర్తి చేయాలని నిర్ణయించాం. దానిని శాసనసభ్యుల సమావేశాన్ని పిలుస్తాను. అక్కడ తగిన నిర్ణయం తీసుకొంటాము. మార్చి 31 వరకు యివ్వడం లేదు. జి.ఓ. యిచ్చాం. లైనింగ్ తీసుకోవాలని వెంకటేశ్వరరావు గారన్నారు. మాకు 2 నెలల టైము కావాలి కాబట్టి ఫస్ట్ మార్చి వరకు యిస్తాం.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—టీ బ్రేక్ వరకు 15 నిముషములు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 11-10 a.m. for fifteen minutes)

The House reassembled at 11–29 A. M.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

Mr. Deputy Speaker :—Now the Hon'ble Chief Minister will make a statement.

STATEMENT BY THE CHIEF MINISTER

re : State Annual Plan for the year 1987–88.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు) :— అధ్యక్షా, నేనూ, రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖామాత్యులు శ్రీ మహేంద్రనాథ్ గారు, 8–1–87న, 87–88 రాష్ట్ర వార్షిక ప్రణాళికను గూర్చి ప్రణాళికా సంఘపు ఉపాధ్యక్షులు, సభ్యులతోనూ ఢిల్లీలో చర్చలు జరిపాము. రాష్ట్ర ప్రజలకున్న అవసరాలనూ, నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి, పరిశ్రమలు, బలహీన వర్గాల సంక్షేమరంగాలలో, అత్యవసర లక్ష్యాలను సాధించడానికి అవసరమైన పెట్టుబడిని దృష్టిలో వుంచుకొని రాష్ట్ర వార్షిక ప్రణాళిక యొక్క కనిష్ట పరిమితిని రూ. 1863 కోట్లకు, ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

ఈ కనిష్ట మొత్తాన్ని కూడా అదనపు వనరుల సేకరణ ద్వారా, భారత ప్రభుత్వము నుండి చిన్న మొత్తాల పొదుపు నుండి వచ్చే ఆదాయం నుండి, కేంద్ర ఋణ సేకరణ మొత్తాల నుండి, కన్‌సైన్‌మెంటు పన్ను నుండి, కేంద్ర అదనపు సహాయము నుండి వచ్చే అదనపు వనరుల ఆధారంగా తిరిగి సవరించవలసి వుంటుంది.

ప్రస్తుతం, లభ్యమవుతున్న వనరుల ఆధారంగా, రాష్ట్ర 87–88 వార్షిక ప్రణాళిక రూ. 1200 కోట్ల రూపాయలకు ఆమోదించబడింది. ఇది 1986–87 నాటి వార్షిక ప్రణాళిక రూ. 1000 కోట్లపై 20 శాతము అధిక్యతను సూచిస్తోందని మనవి చేస్తున్నాను.

Calling attention to Matters of Urgent Public Importance.

re : Diversion of Krishna Waters to drought hit areas by changing the cropping pattern.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ప్రస్తుతమున్న కృష్ణా డెల్టా వ్యవస్థను ఆధునికీకరించడం, కాలువలను లైనింగ్ చేయడం, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఆయకట్టులో పంటలు వేసే విధానాన్ని మార్చడం వంటి చర్యల ద్వారా నీటిని పొదుపు చేసే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. కృష్ణా డెల్టా వ్యవస్థ ఆధునికీకరణకు సవరించిన పథకం నివేదికను 1985 ఆగష్టులో 450 కోట్ల రూపాయల మొత్తం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు సంబంధిత శాఖల సమన్వయ సంఘం, పంటలు మున్నగువాటికి అనువైన నేలల ప్రాతిపదికపై ఆయకట్టు పునఃస్థిరీకరణను సిఫార్సు చేస్తూ 1986 ఏప్రిల్‌లో తన నివేదికను సమర్పించింది. ఈ నివేదిక ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. పారుదల ప్రాంతంలో రైతులకు, శాసన సభ్యులను సంప్రదించిన తరువాత పంటలను వేసే పద్ధతికి సంబంధించి నిర్ణయాలను

తీసుకోవడం జరుగుతుంది. 30-7-1981 తేదీ గల ఎం. ఎస్. నెం. 339 జి.వో. లో రాష్ట్ర నదీ జలాల వినియోగ పద్ధతులను సూచించటానికై ఏర్పాటు చేసినట్టి నిపుణుల సంఘ సిఫార్సుల ప్రకారం బేసినులో అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాలకు, ఆ విధంగా పొదుపు చేసిన నీటిని వినియోగించాలని ప్రతిపాదించడమయింది. నిపుణుల సంఘం రాష్ట్రంలోని అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాలను పరిశీలించి 18-8-1985 న తన నివేదికను సమర్పించింది. ఈ నివేదికను కూడా 25-9-1985 న సభా సమక్షంలో వుంచడమయింది. కృష్ణా డెల్టా వ్యవస్థ ఆధునీకీకరణకు నిధులు ఎక్కువగా అవసరమవుతున్నందున తెలుగు గంగ, ఎస్. ఆర్. బి. సి., ఎస్. ఎల్. బి. సి. వంటి కొత్తగా ప్రారంభమైన పథకాలతో సహా అమలులో ఉన్న పథకాలకు ఎస్. ఆర్. ఎస్. పి, సింగూరు, ఏలేరు, జూరాల వంటి తదితర భారీ ప్రాజెక్టులకు నిధులు కేటాయించే విషయంలో ప్రాధాన్యత యిచ్చినందున వెంటనే ఈ పథకాలను చేపట్టడానికి వీలు పడలేదు ఆధునీకీకరణ మున్నగు వాటి ద్వారా పొదుపు చేసిన నీటిని, మిగులు జలాలను, అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాలలో ఉపయోగించటానికి నిపుణులైన ఇంజనీర్ల సంఘం అనేక పథకాలను సూచించింది. ఇవి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నవి. ఈ విధంగా నీటిని పొదుపు చేయటానికి ఉద్దేశింప బడిన పథకాలను మునుముందు చేపట్టడం జరుగుతుంది.

డాక్టరు యం. వి. మైసూరారెడ్డి :-అధ్యక్షా, 1984 వ సంవత్సరములోనే ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటువారు ఒక నోటును ప్రచురించారు. అందులో వున్న విషయాన్నే యిప్పుడు మంత్రిగారు పునశ్చరణ చేశారు. కావాలంటే చదివి విన్పిస్తాను. 11-35 a.m.
"It is desirable to adopt modernisation techniques in all major projects and take up lining of the canal systems to save water to utilise the same in needy areas. The other possibilities to save water is to reduce the intensity of irrigation or restructure the existing cropping pattern from high utilisation to lower utilisation of crops under the existing or under construction schemes. The possibilities of changing the cropping pattern with more I. D. crops so as to save water for needy areas has to be examined without totally affecting the already existing economy by enacting legislation, making penal attempt at any unauthorised utilisation of water and violation of cropping pattern. If all these measures are fully implemented, it might be possible to save additional quantity of water. 984వ సంవత్సరములోనే ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన ఇరిగేషను నోటులో వుంది. దాదాపు ఆరు నెలల క్రింద మంత్రిగారు స్వయంగా ఈనాడుకు యింటర్వ్యూ యిస్తూ నదీ జలాలను ఆదా చేసి కరువు ప్రాంతాలకు తరలిస్తామని చెప్పారు. ఈ నదీ జలాలను పునర్విభజన జరిపి ఆదా చేసి కరువు ప్రాంతాల తరలించడానికి 1984 వ సంవత్సరములో టెక్నికల్ ఎక్స్పెర్టు కమిటీని కనిస్టిట్యూట్ చేశారు. వారు స్టడీ చేసి రిపోర్టు కూడ యిచ్చారు, 85 లో దానిని టేబుల్ మీద

పెట్టామని చెప్పారు. మొత్తం వున్న నీరులో - దాదాపు 800 టి.యం.సి. ఆఫ్ కృష్ణా వాటరు - యింటర్నల్ ఎలోకేషన్ను చేసుకోడానికి కూడ ఏ ప్రాబ్లం లేదని బచావత్ ట్రిబ్యునల్ ఎవార్డులోని క్లాజు 15లో వుంది. ఈ క్లాజు ప్రకారం "Nothing in this order shall impair the right, power or authority of any State to regulate within its boundaries the use of water or to enjoy the benefit of waters within the State in a manner not inconsistent with the order of this Tribunal." అని కూడ వుంది. అంటే అక్కడ ఏమి ఆదా అవుతుందో ఆ నీటితో మనం కొత్త ప్రాజక్టులు చేపట్టడానికి బచావత్ ట్రిబ్యునల్ ప్రకారము అబ్జక్షను లేదు. కర్నాటక నుండి గాని, మహారాష్ట్ర నుండి గాని, ఏ యితర రాష్ట్రము నుండి గాని మనకు అబ్జక్షను రావడానికి ఎటువంటి పరిస్థితి లేదు. ఇలాంటిదే శ్రీశైలం కుడి కాలవను అప్పటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము చేపట్టినప్పుడు వారు కూడ కే.సి కెనాల్ నీటిని ఆదా చేసి ఆ కుడి కాలవకు నీటిని అందిస్తామని చెప్పారు. వివరణ కోరినప్పుడు అంతగా కావాలంటే పోలవరం డైవర్షన్ నుండి వాటరును వాడుకోవడం జరుగుతుందని చెప్పడం అయింది. అప్పుడు పర్మిషను వచ్చింది. భూములు ఎక్కువ వున్న భూస్వాముల నుండి భూములు తీసుకొని భూసంస్కరణలు అమలుపరిచి పేదలకు ఏ విధంగా పంచుతున్నారో అంటే భూసమారాధన చేస్తున్నారో—అటువంటిదే యిప్పుడు క్రాప్ యింటెన్సిటీని గురించి చూస్తే తుంగభద్ర దిగువ కాలవ మీద 15 పర్సెంటు వుంది. ఎగువ కాలవ మీద 88 పర్సెంటు వుంది. రాజోలిబండ పథకం 54 పర్సెంటు, కె.సి. కెనాల్ 56 పర్సెంటు వుంది. నాగార్జునసాగరు కుడి కాలవ క్రింద 140 పర్సెంటు వుంది. ఆధునీకరణ తరువాత కృష్ణా డెల్టాలో 228 పర్సెంటు వుంది, గోదావరి డెల్టాలో 280 పర్సెంటు వుంది. ఇవి నేను చెబుతున్న లెక్కలు కావు. ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించినవే అటువంటి పరిస్థితులలో యింటెన్సిటీ తగ్గించి క్రాపింగ్ పేటర్న్ను ఛేంజ్ చేయవచ్చు. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా మోడర్నయిజేషను ఆఫ్ కెనాల్స్ను టేకప్ చేయడానికి డబ్బు అవసరం అవుతుంది. ఈ డబ్బును కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయంగా యిస్తే తరువాత తీసుకుంటాము లేకపోతే యిరిగేషను బడ్జెటులో ప్రయారిటీ యివ్వాలని చెప్పారు. అది కూడ అవసరం లేదు. ఎంత సేవ్ అవుతుందో అంచనా కట్టి కరువుపీడిత ప్రాంతాలలో ప్రాజక్టులకు ఎటువంటి యిబ్బందులు లేకుండా క్లియరెన్సు తెచ్చుకోవచ్చు ఆ ప్రతిపాదన ఏదైనా వుందా? ఉంటే ఎప్పటిలోగా అమలు జరుపుతారు? వాటికి పెద్ద డబ్బు ఏమీ అవసరం లేదు. కావలసింది వారి మనస్సు. మనస్సు వుంటే పని జరుగుతుంది. ఎప్పటిలోగా చేస్తారు? ఈ ప్రాజక్టుల క్లియరెన్సు ఎప్పటిలోగా సాధిస్తారు? ఈ నీటిలో ఎంత ఆదా అవుతుందో ఖచ్చితంగా వివరాలను సభా ముందు వుంచుతారా?

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి :— మనవి చేశాము. మోడర్నయిజేషన్ ఆఫ్ కృష్ణా డెల్టాను తరువాత క్రాపింగ్ పేటర్న్‌ను—నాగార్జునసాగరు క్రింద-చేయడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని. మోడర్నయిజేషను ఆఫ్ కెనాల్స్‌కు 450 కోట్లు కావాలి. దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది, నేను చెప్పినట్లుగా అత్యవసరంగా యిప్పుడు డ్రాట్ ప్రోన్ ఏరియాస్‌లో ప్రధానమైనటువంటి ప్రాజక్టులు తీసుకున్నాము. గాబట్టి దానికి ప్రయారిటీ యిస్తున్నాము. అందుకని నిధుల కొరత వల్ల యిప్పుడు చేపట్టడము లేదని తెలియజేశాను. అదే విధంగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజక్టు క్రింద లోకలైజేషనుకు కమిటీని వేయడం జరిగింది. అది ఏప్రిల్ 86లో రిపోర్టు అందజేసింది. ఈరిపోర్టుకు ప్రభుత్వం పరిశీలించి అక్కడ వున్న లోకల్ రిప్రిజంటేటివ్స్‌ను, యం.ఎల్.ఎ.లను రైతులను మిగతా వారిని పిలిచి సమావేశాలు ఏర్పాటుచేసి వారి సూచనలు తీసుకొని క్రాపింగ్ పేటర్న్ అమలుచేసి తద్వారా ఏదైనా నీటిని ఆదాచేసుకోడానికి వీలుంటుందేమో పరిశీలించవలసి వుంటుంది. ఇది యింతలోగా చేయాలి, యింత నీటిని ఆదా చేస్తాము అని పరిశీలించకుండా ఏమాత్రము చెప్పలేము. కాబట్టి అవి అన్ని ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నవని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:— అధ్యక్షా, మంత్రిగారి ప్రకటనలో నీటిని ఆదా చేస్తూ అవసరమున్న ప్రాంతాలలో దానిని వినియోగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తామన్నారు. సరే బాగానే వుంది. కాని కృష్ణా వాటరు డిస్ప్యూట్స్ ట్రిబ్యునల్ ఎవార్డ్ ప్రకారము కృష్ణా జలాలు 800 టి.యం.సి. వాటిలో ఒక చుక్క కూడా మిగలకుండా మొత్తం జలాలను మనము వినియోగించుకుంటున్నట్లుగా మన రాష్ట్రము నుండి కన్‌సిస్టింగ్‌గా వర్షన్ యిస్తున్నాము యిప్పటివారికి. దానిలో by way of diversion from Godavari to Krishna 45 టి.యం.సి. వస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. దానితో పాటు by way of regeneration 11 టి. యం. సి. వస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. అంటే టోటల్ 56 టి. యం. సి. 56 టి. యం. సి. వాటరులో 5 టి. యం. సి. goes towards our share to the contribution of giving water to Madras. అది పోతే 51 టి. యం. సి. will be left over. Out of that Srisailam Right Bank Canal 19 టి.యం.సి. యిస్తున్నాము. శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్‌కు 19 టి.యం.సి. పెట్టాము. పోతే 18 టి.యం.సి. మిగులుతుంది. ఇది ఎప్పుడు గోదావరి జలాలను కృష్ణకు మళ్లించినప్పుడు ఆదా అయ్యేది. అట్లాగాకుండా మంత్రిగారు ఏమి చెబుతున్నారు. మేము సేవ్ చేస్తాము, మోడర్నయిజ్ చేస్తాం అని చెబుతున్నారు. దాని గురించి సరైన వివరాలు లేవు, వారు పబ్లిష్ చేసిన రిపోర్టులోని 17వ పేజినందలి కొన్ని వాక్యాలు చదవి విన్పిస్తాను.

"According to Krishra Water Disputes Tribunal Award, the State of Andhra Pradesh is permitted to utilise water of the Krishna River flowing down into the territory without acquiring any right over and above the allocated quantity of 8 tmc. The quantum of surplus flows and its occuraence cannot be assessed. In view of this, it is not possible to plan any new scheme to utilise such surplus water as the Central Water Commission could clear schemes only when the availability of water is based assured at 75 per cent dependability, It is. however, possible to utilise such water in good years under the existing canal system of Krishna delta canals, Nagarjunasagar canals and K.C. Canals." A reading of these few lines in this paragraph would make things clear that we are not in a position to take up any other schemes other than what we have taken up. Then, if the Hon'ble Minister has made a statement either in the House or outside or anywhereelse that there has been some saving of water, I would like to know in what pattern. Then the water that is saved has to be distributed to the needy according to certain norms What are the norms that are there before this Government for allocating this water. We would like to have a specific answer to this. I want the Hon'ble Minister to come forward clearly with a white paper before this House giving the norms as well as the particulars about saving of water. There is no point in making tall claims about saving and other things. Sir, I request you to see that a white paper is published giving the latest position about the saving of water as well as distribution and also the norms to be followed.

Sri K. E. Krishnamurthy:—First, let me make myself clear. I am
11-45 a.m. not going back on my statement, whether it is in his House or outside. వారు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంటు చదవలేదు. బచావత్ ఎవార్డు ప్రకారము ఏవైతే మిగులు జలాలు సముద్రంలో కలుస్తున్నాయో, వేస్టుగా పోతున్నాయో వాటిని ఆంధ్రప్రదేశ్ 2000 A.D. వరకు వాడుకునే హక్కు ఉంది. ఆ విషయం ఆ ఎవార్డులో క్లియర్‌గా ఉంది. ఆ మిగులు నీటిని అంచనా వేయడానికి ఒక కమిటీ వేసాము. వారు 800 టి.ఎమ్.సి. నీరు ఉందని చెప్పారు. వారు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంటు ప్రకారంగా రాయలసీమ ప్రాంతంలో, తెలంగాణా ప్రాంతంలో—డ్రౌట్ ప్రోన్ ఏరియాలలో ఈ ప్రోజక్టులు చేబట్టడానికి ప్రభుత్వం సూచన ప్రాయంగా అంగీకరించిందని మనవి చేస్తున్నాను. పోలవరం ప్రాజక్టుకు శ్రీ అంజయ్యగారు శంకుస్థాపన చేస్తే కేంద్రప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఎందుకు క్లియరెన్సు ఇవ్వలేదు ? ఇస్తే వారు చెప్పినట్లు డ్రౌట్ ప్రోన్ ఏరియాలకు ప్రోజక్టులు కట్టుకొనడానికి అవకాశం ఉంది కదా. కెనాల్సుకు లైనింగు మొదలయినవి చేసి నీరు ఆదా చేస్తాము. ఇవన్నీ ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది.

re:Diversion of Krishna waters to drought hit areas by changing the cropping pattern.

డాక్టరు వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:— అధ్యక్షా, నేను డెప్యూటీ సెక్రటరీ గారి దృష్టికి 8 రోజుల క్రితం తీసుకొని వచ్చాను ఆయన ఏమి చెప్పారంటే కాలింగు అటెన్షన్సులో ఐదుగురి పేర్లు కన్నా ఎక్కువ ఇవ్వడానికి అవకాశం లేదు. అందుచేత మీ పేరు ఇందులో కనబడలేదు, మీరు ఇచ్చిన నోటీసు ఇక్కడ ఉంది అని చెప్పారు. అందుచేత నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశము ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకరు:— అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ జి. ప్రతాపరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెబుతూ నాగార్జున సాగరు క్రింద అయితేనేమి, కృష్ణా బ్యారేజి క్రింద అయితేనేమి ఆధునీకరణ చేయడం ద్వారా నీటిని ఆదా చేసే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని చెప్పారు. ఈ వేళ కృష్ణానీటిలో మనకున్నటువంటి హక్కు 800 టి.ఎమ్.సి.లు ఈ నీటిని వినియోగం చేసుకోగా మిగిలిన నీటి ఆధారంగా క్రొత్త ప్రాజక్టులు తీసుకోవాలని ఇంకొక స్టేట్ మెంటు చేస్తున్నారు. ఏ ప్రాజక్టు కూడా మిగులు నీటిపై క్లియరెన్సు వచ్చినటువంటి పరిస్థితి ఇంతవరకు లేదు. ఆ ప్రాజక్టుకు క్లియరెన్సు రాదని అందరికీ తెలుసు. ఇప్పుడు చెబుతున్నటువంటి క్రొత్త ప్రాజక్టులకు- తెలుగు గంగ ప్రాజక్టుకు అయితేనేమి, మిగిలినవాటిని అయితేనేమి మిగులు నీటిలో తీసుకోవాలనే అభిప్రాయం తప్పు అని మనవిచేస్తున్నాను. మనకు 2000 సంవత్సరం వరకు మిగులు నీటిని వాడుకునే హక్కు ఉంది. వాటిపై ఆధారపడి ప్రాజక్టు కడతామని చెప్పడం కాంట్రడిక్టరీ అవుతుంది. ఇప్పుడు 1987 వ సంవత్సరంలో ఉన్నాము, 2000 సంవత్సరాల వరకు మిగులు జలాలు వాడుకోవచ్చునని అంటున్నారు. అంటే ఇంకా 13 సంవత్సరాలు వాడుకోవచ్చునన్నమాట, 1989 వ సంవత్సరానికి తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ ప్రాజక్టుకు 1000 కోట్లు ఖర్చు చేయవలసిఉంటే ఈ సంవత్సరం దానికి 100 కోట్లు ఇస్తామని అంటున్నారు. అంటే ఇంకో రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని అంటున్నారు, ఇది చాలా హాస్యాస్పదమైన విషయం. మీరు సంవత్సరానికి 100 కోట్లు చొప్పున ఇస్తే అది పూర్తి కావడానికి ఇంకో 10 సంవత్సరాలు పడుతుంది. అంటే దాదాపుగా మిగులు జలాలు వాడుకోవలసిన టైము పూర్తి అవుతుంది. అందుచేత మంత్రిగారు చెబుతున్నది కాంట్రడిక్టరీగా ఉంది. ఆదా చేసిన నీరు పేపరు మీద చూపిస్తే మనకు క్లియరెన్సు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఖచ్చితమైన రిపోర్టు కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించడానికి ఈ వేళ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. క్లియరెన్సు లేకుండా నేను తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేస్తానని ముఖ్యమంత్రిగారు ఈమధ్య ఒక స్టేట్ మెంటు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది ఇంకా హాస్యాస్పదమైన విషయం. దీనివల్ల ఇంకొక ప్రమాదం కూడా ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. నీరు లేని దుర్భిక్ష ప్రాంతాల అభివృద్ధికి సంబంధించిన విషయం. అందుచేత దీనిమీద అన్ని విషయాలు చెప్పేందుకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు :— మినిస్టరుగారి స్టేటుమెంటుమీద క్లారిఫికేషన్సు అడగాలి కాని ఉపన్యాసాలు చేస్తే ఎలాగ ? అందుచేత క్లారిఫికేషన్సు మాత్రమే అడగండి.

శ్రీ జి. ప్రతాపరెడ్డి (ఆళ్ళగడ్డ) :— ముఖ్యమంత్రి చెపుతున్నట్లు – క్లియరెన్సు లేకుండా తెలుగు గంగ పూర్తి చేయడం అనేది – కేవలం నినాదంగా మిగిలిపోయింది. మన పైన ఉన్న కర్ణాటక వారు ఇలాగే చేస్తే ఏమి అవుతుంది. మనం ఇప్పటికే తుంగభద్ర నీటిని ఉపయోగించుకో లేక పోతున్నాం. దరోజి డ్యామ్ కట్టుకుని వారు మనకు నీరు ఇవ్వకుండా ఉంటున్న పరిస్థితిని మీరే కల్పించారు. వారు చాలా పట్టుదలగా వ్యవహరిస్తున్నారు. మీరు ఎలా హక్కు ఉంది అంటున్నారో – వారు కూడా అలాగే ఇతర ప్రాజక్టులు కట్టుకునే పరిస్థితి ఉంది. అటువంటి ప్రమాదమైన పరిస్థితి మీకు సృష్టించ వద్దని కోరుతున్నాను. మిగులు నీరు విషయం 2000 సంవత్సరం తరువాత మనం మాట్లాడవలసి ఉంటుంది. అప్పటి వరకు వాడుకునే హక్కు ఉంది కాబట్టి ఏ విధంగా అయినా సరే మనం నీరు అదాచేసే పద్ధతి చెప్పవలసి ఉంటుంది. ముఖ్యమంత్రి చెప్పే విధానం చూస్తే – రెండు ఎడ్లు కొట్టుకుంటుంటే మధ్య దూడ కాళ్ళు విరిగినట్లుగా ఉంది. ప్రజలకు అనుమానం వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. మద్రాసుకు త్రాగు నీరు ఇచ్చేందుకు చూపిస్తున్న శ్రద్ధ మన రాష్ట్రానికి నీరు మళ్లించే విషయంలో శ్రద్ధ చూపించడం లేదని ఆరోపణ చేస్తున్నాను. నంది హిల్స్‌లో మీకు ఆతిథ్యం ఇచ్చినందుకు వారికి రుణం తీర్చుకునే పద్ధతిగా చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా కర్ణాటక వారు నీరు ఎక్కువ వినియోగించుకునే పరిస్థితి కల్పిస్తున్నారు అని ఆరోపణ చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:— అధ్యక్షా, కృష్ణా జలాల గురించి చర్చ వచ్చినప్పుడు– 800 టిఎమ్‌సి నీళ్లు ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి కేటాయించిన విషయం అందరికీ తెలుసు. ఆ నీళ్లలో కృష్ణా బ్యారేజీ, శ్రీశైలం, జూరాల ప్రాజక్టుకు 17.84 టి.ఎ.మ్‌సి. నీరు కేటాయించిన విషయం కూడా అందరికీ తెలుసు. కేటాయించిన నీరు ఇంత వరకు పూర్తిగా ఉపయోగించడం లేదని ప్రభుత్వం గుర్తించడం లేదు. దానికి ఉదాహరణ జూరాలకు కేటాయించిన 17.84 టి.ఎ.మ్‌సి. నీరు 1981-82 లో కేటాయిస్తే ఈ రోజు వరకు ఆ నీరు ఉపయోగించుకునే పరిస్థితిలో లేము. ప్రభుత్వం కేటాయించిన డబ్బు చూస్తే – రు. 20 కోట్ల రూపాయల వరకు దాదాపు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. దానికి అవసరమైన డబ్బు దాదాపు 200 కోట్లు ఉంటే 20 కోట్లు మాత్రం ఖర్చు పెట్టారు. ఈ విధంగా పోతే జూరాల ప్రాజక్టు పూర్తి కావడానికి ఇంకో ఇరవై సంవత్సరాలు పడుతుంది. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా వర్షపాతం లేక డ్రౌట్ ప్రోన్‌గా
12-00 noon కేంద్ర ప్రభుత్వమూ గుర్తించింది ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా గుర్తించింది. డ్రౌట్ ప్రోన్ జిల్లాకు కేటాయించిన నీరు ఉపయోగించుకోటానికి కూడా జాప్యం చేస్తున్నాము. ఈ విషయంలో ఎంతో గోల చేసిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి

ఇరవై కోట్ల రూపాయలు జూరాలకు ఇస్తామని అన్నారు. ఇంత కరువు కాటకాలు ఉన్నప్పుడు ఇంత గోల చేసి ప్రయత్నం చేస్తే ఇరవై కోట్ల రూపాయలు ఇస్తే ఇంకో ఇరవై సంవత్సరాలైనా జూరాల అయ్యే పరిస్థితి లేదు. ఈ ప్రభుత్వము, మంత్రి కృష్ణమూర్తిగారు చెపుతున్నట్లు కృష్ణలో ఇంకా 300 టిఎమ్‌సీల నీరు ఉంది, దానిని ఉపయోగించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అంటూనే మనకు కేటాయించిన నీరు కూడా ఉపయోగించుకోలేక పోతున్నాము. డ్రాట్ ప్రోన్ ఏరియాలో కూడా ఉపయోగించుకోలేక పోతున్నారు. కేటాయించిన నీటిని సత్వరంగా ఉపయోగించుకోవడానికి సత్వరం ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందా? జూరాల ప్రాజక్టు ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు? జూరాల ద్వారా కృష్ణ నీరు ఎప్పుడు అందజేస్తారు? ఖచ్చితంగా చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—ప్రభుత్వం ఈ కృష్ణా నీటి విషయంలో కమిటీ వేశామని చెప్పారు. కమిటీ వేసిన తరువాత కమిటీ రిపోర్టు గురించి హౌసులో చర్చించడం బాగా ఉండదని ప్రయివేటుగా ఒక మీటింగు ఏర్పాటు చేశారు. అందులో ఆ కమిటీ రిపోర్టు మాకందరికి ఇచ్చారు. అందులో 300 టి.ఎమ్.సి. నీరు మనం రీజనరేట్ చేయవచ్చు, లెడ్ వాటర్ సముద్రంలో కలుస్తున్నది, అది కూడా ఉపయోగించుకోవచ్చు అన్నారు. ఆ 300 టిఎమ్‌సీ ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది అని అడిగినప్పుడు కృష్ణా డెల్టాలో మురికి కాల్వలు ఉప్పుటేరు ద్వారా నీరు సముద్రంలో కలవకుండా సెకండ్ క్రాప్‌కు నీరు తగ్గించి పంపుల ద్వారా పంజాబులో ప్రవేశపెట్టిన సిస్టం ఇక్కడ కూడా పెడితే ఆ వాటర్ సేవ్ అవుతుంది అని, అప్పర్ ఏరియాలో ఉన్న శ్రీశైలం మొదలైన ప్రాజక్టులు పూర్తి చేయవచ్చునని ముఖ్యమంత్రి, మంత్రి చెప్పారు. ఇప్పుడు మంత్రి పోలవరం ప్రాజక్టు ఎప్పుడు వస్తుందో ఏమో ముందు ఇప్పుడు ఉన్న నీరు విషయం చూసుకుందాము అని చెప్పారు.

12-05 p.m

ఈ పోలవరం ప్రాజక్టు వస్తుందో లేదో అన్న అనుమానం వస్తున్నప్పుడు ఆ ప్రాజక్టులను ఏ విధంగా ముందుకు తీసుకు వెడతామనేది మొదటి ప్రశ్న. రెండవది యేమిటంటే వాటర్‌ను సేవ్ చేసుకోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాబోయే బడ్జెటులో ఫండ్స్ కేటాయిస్తుందా? ఆ విధంగా కేటాయించి అప్పర్ రీచెస్ డ్రాట్ ప్రోన్ యేరియాస్‌లో ఉండే శ్రీశైలం లెఫ్టు కెనాల్ కాని తెలుగుగంగ, భీమా ప్రాజక్టు, జూరాల ప్రాజక్టు వీటిని పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం యే రకమైన చర్యలు తీసుకున్నది? ఒక టైము బౌండు ప్రోగ్రాం క్రింద 4.5 సంవత్సరములలో యీ కార్యక్రమం పూర్తి చేస్తామని, యీ సంవత్సరంలో ఎస్టిమేషన్ పూర్తి చేస్తామని, క్లియరెన్స్ యిస్తామని లైన్ ఎస్టిమేషన్‌కు ఆర్డరు యిస్తామని మంత్రిగారి నుంచి ఒక ఖచ్చితమైన స్టేటుమెంటు రావాలి. గత 8 సంవత్సరముల నుంచి శ్రీశైలం ఎడమ కాల్వ గురించి మాట్లాడుతూ దీనికి రూ. 15. కోట్లు కేటాయించినామని చెబుతున్నారు. గత

3 సంవత్సరములది కలిపితే రూ. 45 కోట్లు కేటాయించినట్లు కనపడుతోంది. ఇప్పటివరకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దానికి ఖర్చు పెట్టింది యెంత? లెక్కలలో ఖర్చు కాలేదని తరువాత సంవత్సరంలో రూ. 10 లక్షలు, 15 లక్షలు చూపించినామనేది సరియైనది కాదు. వెంటనే దీనికి సరియైన కేటాయింపులు చేయడానికి యీ ప్రభుత్వం యే రకంగా చర్యలు తీసుకుంటుంది? ఇక్కడ డ్రాట్ ప్రోన్ యేరియాలో ఉండే ప్రజల ఆకలిని దూరం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :— నేను మూడు ప్రశ్నలు వేసినాను. దీనికి సమాధానం చెప్పమనండి.

(యింటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— బి.ఏ.సి. నిర్ణయం ప్రకారం ఐదుగురికి మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వడం జరిగింది. మినిస్టరుగారు సమాధానం చెప్పిన తర్వాత క్లారిఫికేషన్‌కు అవకాశం యిస్తాను.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి :— ఇది చాలా ముఖ్యమైన సబ్జక్టు దీని మీద మాట్లాడక పోతే మేము అసెంబ్లీకి వచ్చి ఉపయోగం లేదు. అక్కడ జనం ఆకలితో చస్తున్నారు. మంచినీరు లేక బాధపడుతున్నారు. అందువల్ల దీనిమీద మాట్లాడానికి అవకాశం యివ్వకపోతే యెట్లా?

శ్రీ జె. సి. దివాకర రెడ్డి (తాడిపత్రి):—మేము యింత కాలం అడుగుతున్నటువంటి యీ కెనాల్ మోడర్నైజేషన్, ఛేంజ్ ఆఫ్ క్రాపింగ్ పేట్రన్ వల్ల కొంత నీరు ఆదా చేసుకోవచ్చుననీ యిన్నాళ్ళకు సభాముఖంగా ఒప్పుకున్నందుకు అభినందిస్తున్నాను. కెనాల్స్ మోడర్నైజేషన్ చేయాలంటే రూ. 450 కోట్లు అవుతుంది. క్రాపింగ్ పేటర్న్ మార్పు చేయవచ్చును. తద్వారా కొంత నీరు ఆదా చేయవచ్చును ఆ విధంగా చేస్తూ దేవరకొండ, మాలిమడుగుకు లిఫ్టు యిరిగేషన్ పెట్టవచ్చును అది చేస్తారా?

Dr. K. Veeraiah (Vemuru) :—Page 45, Rule 74 (1)—Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance: "A Member may with the previous permission of the Speaker call the attention of the Minister to any matter of urgent public importance and the Minister may make a brief Statement thereon; provided that no member shall be allowed to make a speech while calling the attention of the Minister to any matter of urgent public importance. (2) There shall be no debate on such statement at the time it is made but each member in whose name the item stands in the list of business may with the permission of the Speaker ask a question": తమరు యీ ముఖ్యమైన సబ్జక్టు మీద అర్థ గంట డిస్కషన్‌కు వేరే ఎలా చేయండి,

శ్రీ ఆర్. చంగారెడ్డి :—మినిస్టరుగారు నదీ జలాలు ఆదాచేసి కరువు ప్రాంతాలకు తరలిస్తామని దీనిలో మంత్రిగారి ఫోటో ఉంది.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—నేను కాదనడం లేదు.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :—అట్లా ఆదా చేసేటట్లు ఉంటే సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో పని యేమి ఉంది? క్రాపింగ్ పేటర్న్‌కు డబ్బుతో పని యేమి ఉంది? శ్రీశైలం కుడి కాల్వ వయా తుమ్మలూరు నుండి నదిరి, పుత్తూరు దీనిని ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసినాము, పని మొదలు పెడతామనీ రాజారావుగారు రహస్యసమావేశంలో అందరి ముందు చెప్పి సంవత్సరం అయింది. ఇది ప్రచారం కోసమా ? ప్రజల కోసమా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—రాయల సీమలో యీ పరిస్థితి రావడానికి యే ప్రభుత్వాలు కారణమో చెప్పవలసిన్ అవసరం లేదు. 30 సంవత్సరములలో సాధించనది యీ రాయలసీమకు కార్యక్రమాలు చేయాలని తలపెడితే యీ నాడు దీనికి రకరకాలుగా ప్రశ్నలు వేస్తే సమాధానం చెప్పవలసి ఉంది. తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలకు అన్యాయం జరిగింది కాబట్టి ఆ ప్రాంతాలకు కృష్ణా మిగులు జలాలను తరలించాలనే ఉద్దేశ్యంతో తెలుగుగంగ ప్రాజక్టు, లెఫ్టు బ్యాంకు కెనాల్, శ్రీశైలం కుడి కాల్వ పనులు చేస్తున్న విషయం తెలిసినదే. కె. సి. కెనాల్‌కు ఆనాడు బచావత్ ఎవార్డు 190 టి.ఎం సి. ప్రతిపాదిస్తే కేవలం 39 టి. ఎం. సి. లకు అంగీకరించిన ప్రభుత్వం యేదో మీకు తెలుసును. 1952లో కృష్ణా పెన్నారు ప్రాజక్టు 14 లక్షల ఎకరాల సాగుకు ప్రతిపాదిస్తే అప్పుడు దానికి యే పెద్దలు తల ఒగ్గినారో, ఎందుకు శ్రీశైలం హైడ్రో ప్రాజక్టుకు అంగీకరించినారో తెలియచేయాలి. ఈ నాడు రాయల సీమకు కృష్ణా మిగులు జలాలను ఉద్దేశింపబడిన అన్ని ప్రాజక్టులకు యివ్వాలని మా ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యమని, అటువంటప్పుడు యిటువంటి రకరకాల ప్రశ్నలు వేయడం మంచిది కాదని తెలియచేస్తున్నాను.

డా. వై. యస్. రాజశేఖర రెడ్డి :—అధ్యక్షా యిందాక మంత్రిగారు మాట్లాడిన దాని మీద నాకు క్లారిఫికేషనుకు ఛాన్సు యివ్వాలి. అధ్యక్షా ఈ ఇష్యూను అనవసరంగా రాజకీయంగా చేస్తున్నారు. మా డ్రౌట్ ప్రోను ఏరియాను అన్యాయం చేసింది చరిత్ర. ఈ చరిత్ర క్షామ పీడిత ప్రాంతాలకు అన్యాయం చేసింది. మంత్రిగారు చెప్పిన విషయంలో క్లారిఫికేషను నేను అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు మాట్లాడిన దానిని బట్టి...... 12-10 p. m

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—మీ పార్టీ సభ్యులు ఫోటో చూపించి మాట్లాడిన తరువాతనే నేను మాట్లాడినాను.

డా. వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : కృష్ణా పెన్నారు ప్రాజెక్టు వలన 14 లక్షల ఎకరాల భూమికి సాగు అవుతుంది. ఆ విధంగా మేలు జరుగుతుంది కాని

అది రాలేదు. దానికి ఎవరు కారకులు అని మంత్రి గారు అడిగారు. మేము కాదు; అప్పటికి మేము పుట్టలేదు. కాంగ్రెసు పార్టీలోను లేము. ఆ రోజున అధికారంలో ఉన్నది కాంగ్రెసు పార్టియే. మా పెద్దలున్నారు. కాంగ్రెసు పార్టీ పెద్దలు ప్రతిపక్షాలైన కమ్యూనిస్టు పార్టీ కృష్ణా పెన్నారు ప్రాజెక్టు వద్దు రాయలసీమ ద్వారా మద్రాసుకు నీరు తరలించబడతాయి అని నాగార్జున సాగరు ప్రాజెక్టు కావాలని ఈ కమ్యూనిస్టులు ఆందోళన చేశారు ఆనాడు. యిప్పుడు తెలుగు గంగ, తెలుగు గంగ అని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నట్లుగా అప్పుడు నాగార్జున సాగరు ప్రాజెక్టు కోసము కమ్యూనిస్టులు ఆందోళన చేశారు. ఆందోళన చేసిన కమ్యూనిస్టు పార్టీ బాగానే ఉంది. ప్రభుత్వము బాగానే ఉంది. అప్పుడు ఆందోళన చేసిన మా తాత తండ్రులు లేరు యిప్పుడు. ప్రస్తుతం మంత్రిగా ఉన్న ఇరిగేషను మినిష్టరు గారి తండ్రి అప్పుడు కాంగ్రెసు పార్టీలో లేరా? కృష్ణ పెన్నారు ప్రాజెక్టు రాకపోవడానికి ఎవరు కారకులు? చెప్పండి. దయచేసి యిందులో రాజకీయాలు జొప్పించవద్దు. కె. సి. కెనాలు పరిస్థితి చూద్దాము. బేసిక్‌గా మా రాయలసీమ ప్రాంతము డ్రౌట్ ప్రోను ఏరియా. ఎప్పుడూ అక్కడ కరువు విలయతాండవం చేస్తూ ఉంటుంది. మా ఏరియాలో హైయస్టు వర్షపాతం 19 అంగుళాలే. వర్షాలు తక్కువ పడుతున్న కారణంగా బయట నుంచి నీళ్లు తెచ్చుకోవలసిన అవసరం ఉంది. పంటలు నీరు లేక ఎండిపోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మా ఏరియాలో జొన్న, కొర్ర తప్ప అక్కడేమీ యితర పంటలు పండవు మీ ఏరియాలలో వరి బాగా పండుతుంది. కాని మా ఏరియాలో వర్షము తక్కువ కాబట్టి తక్కువ తడిలో జొన్న, కొర్ర పండుతాయి కాబట్టి ఆ పంటలే వేస్తూ ఉంటారు. దానికే నీరు తడి లేక పంటలు ఎండిపోతూ ఉంటాయి. చరిత్రలోకి పోవద్దు. ఈ నాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వములో సగము మంది కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన వారు ఉన్నారు. యిది అందరు కలిసి చేసిన అన్యాయం.........

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—అధ్యక్షా, డ్రౌట్ ప్రోను ఏరియాకు-అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాలకు దుర్భిక్షంతో ఎడారిగా మారుతున్న రాయలసీమ లోని భూములకు కృష్ణా జలాలు మళ్ళించాలన్నదే మా ప్రభుత్వ ధ్యేయం. అన్ని పక్షాల వారి ఆందోళన అదే. దానిలో భాగంగా యింతకు ముందే నేను మనవి చేశాను. మనకు కృష్ణా మిగులుజలాలు మళ్లించాలంటే మూడే మూడు యాస్పెక్ట్సు వున్నాయి. వారు నా పేపరు ప్రకటన గురించి చెబుతున్నారు. That is one of the aspects అని చెప్పాను. క్రాపింగ్ పాటరన్ ద్వారా నీటిని పొదుపు చేసుకొని కెనాల్ లైనింగ్ మరియు రీలోకలైజేషన్ చేసుకొని, ఆవిధంగా మిగుల్చుకొన్న నీటిని వాడుకోవచ్చని అన్నాను. దానిని హెడ్‌లైన్స్‌ క్రింద పేపరులో వేసుకొన్నారు. నేను కాదని అనడం లేదు. ఈ రోజు కూడా

ప్రాక్టికల్‌గా ఆలోచన చేస్తే మూడే మూడు విషయాలు........

....(ఇంటరప్షన్స్)......

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—సభా కార్యక్రమాలకు అంతరాయం కలిగించకుండా దయచేసి కూర్చోండి. నా అనుమతి లేకుండా మాట్లాడిన వారి స్పీచ్‌ని రికార్డులోకి వెళ్ళకూడదు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—క్రిష్ణా మిగులు జలాలను వాడుకోవచ్చని క్రిష్ణా బచావత్ ఎవార్డు మనకున్నది. 2000 సంవత్సరములోపల వాడుకోవాలని వుంది. లేవనెత్తిన మిగులు జలాలపైన ఏ ప్రాజెక్టుకు క్లియరెన్స్ రాలేదని సభ్యులు అన్నారు. మిగులు జలాలపైన ఏ ప్రాజెక్టుకూ క్లియరెన్స్ యివ్వకూడదని ఎక్కడా, ఏ రూల్సులో లేదు. గతంలోని సభ్యులు, వారు సాధించలేకపోతే, మేము సాధిస్తాము. అందువల్లనే తెలుగుగంగ ద్వారా వెనుకబడిన ప్రాంతానికి రాయసీమకు సేద్యానికి నీరు యివ్వాలని ఈ ప్రభుత్వముద్దేశించింది. కేవలం మద్రాసుకు తీసుకొని పోవాలనేది కాంగ్రెసు వారికి వుండింది. మాకా ఉద్దేశము లేదు. ఈ ప్రభుత్వము, రాయలసీమకు నీరు యివ్వాలనే ఉద్దేశముతోనే తెలుగుగంగను త్వరలో తలపెట్టడం జరిగింది. కేవలం 15 టి.ఎం.సి. ల నీరు మద్రాసుకు యివ్వాలని వుండింది. అది 1976 లో చేసుకొన్న అగ్రిమెంటు. 1983 లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రాయలసీమకు సేద్యము నీరు యివ్వాలనే ఉద్దేశముతోనే తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టును రూపొందించడం జరిగింది. ఇది అందరికీ తెలుసు. నేను స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. క్రాపింగ్ పాటరన్ ద్వారా 330 టి.ఎం.సి. మిగులు వుందని ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ నిరూపించింది. ఈ మిగులును వాడుకోడానికి వీలుందని; పర్మిషన్ కొరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపాము. కాంగ్రెసు ఎం.ఎల్.ఎ.లు, కౌన్సిలర్స్, రైతు సంఘాల నాయకులు చాలామంది విజ్ఞాపన పత్రాలు ప్రభుత్వానికి సమర్పించారు. ఈ నీటితో దాదాపు 18 ప్రాజెక్టులు చేపట్టవచ్చని ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ వారి నివేదికలో తెలిపారు. ఈ నీటిని ఎట్లా వాడుకోవలెనో వారికి బాగా తెలుసు. మిగులు జలాలు వాడుకోకుండా వుంటే, ఈ 18 ప్రాజెక్టులపైన పర్మిషన్ రాకుండా వుండే ప్రమాదం కూడా వుంది. మిగులు జలాలపై సుప్రీం కోర్టు స్టేటస్ కలిగిన క్రిష్ణా బచావత్ ఎవార్డు వుంది. ఇప్పటికే తెలుగుగంగపై 190 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశాము. ప్రాజెక్టు పనులు జరుగుతూ వున్నవి. ప్రజలు దీనిని చూస్తూనే వున్నారు. ఇది బూటకం కాదు.

జూరాల ప్రాజెక్టు గురించి నర్సిరెడ్డిగారు అడిగారు. జూరాల ప్రాజెక్టుపై టెక్నికల్‌గా ఏ లోపమూ లేదు. ఇంటర్ స్టేట్ యాస్పెక్ట్ కూడా సబ్‌మర్సన్ విషయంలో కూడా ఏమీ తగాదా లేదు. వారడిగిన అన్ని ప్రశ్నలకు రిప్లయిన్ పంపాము. వాటర్ ఎలొకేషన్ వచ్చింది. క్లియరెన్స్ కొరకు 1982 లో సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపాము. ప్లానింగ్ కమిషన్ క్లియరెన్స్ యింకా

యివ్వలేదు. ఈ డబ్బులు కేటాయించడంలో ఏ మాత్రం లోపము లేదు. మా ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత 12-15 కోట్ల రూపాయలయినా పెట్టాము. అంతకు ముందు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము వారు కోటి-రెండు కోట్లు మాత్రమే పెట్టారు. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు 20 కోట్లు రూపాయలు కూడా ఎనౌన్స్ చేశారు. వచ్చే సంవత్సరపు మా బడ్జెటు డైనమిక్ బడ్జెట్‌గా వుంటుందని పదేపదే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అందువల్లే తెలుగుగంగకు 100 కోట్లు ఎస్. ఎల్. బి. కి 100 కోట్లు, జూరాల ప్రాజెక్టుకు 20 కోట్లు రూపాయలని ఎనౌన్స్ కూడా చేశారు. వెనుకబడిన తెలంగాణా, రాయలసీమను దృష్టిలో పెట్టుకొనే ఈ ప్రభుత్వము సాహసంతో ముందుకు పోతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

12-30 p. m. శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, మే 19వ తేదీన మంత్రిగారు ఏ స్టేట్‌మెంట్ చేశారో ఈ రోజు పత్రికలలో ప్రచురించారు. దీనిపైననే కాంట్రొవర్సీ వస్తున్నది: నేను మంత్రిగారిని ఎపుడు అభినందిస్తానంటే, యిది పూర్తిగా ఇంప్లిమెంట్ అయితే అభినందిస్తాను. చెప్పినవన్నీ ఇంప్లిమెంట్ అయితే, మంత్రిగారు అభినందనీయులే. డ్రవుట్ ఎఫెక్టెడ్ ప్రాంతాలపై వెనుకబడిన తెలంగాణా, రాయలసీమలో నిపుణుల సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. వారు రిపోర్టు కూడా యిచ్చారు. మెదక్‌లోని సింగూరు ప్రాజెక్టుపై 11 కోట్ల రూపాయల స్కీముతో 44 వేల ఎకరాల సాగుకు ఏర్పాటుచేస్తే, ఆ నీరు తెలుగుదేశం ఎం.ఎల్.ఎ. అయిన రాజయ్యగారి నియోజకవర్గానికితప్ప, యింకో నియోజక వర్గానికి పోనేపోదు. అప్పుడున్న కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము ఈ ప్రాజెక్టుపై నిర్ణయం తీసుకొని జి.ఓ. కూడా యిష్యూ చేశారు. అయితే, టెండర్లు కాల్‌ఫర్ చేసే స్టేజి వచ్చేటప్పటికి, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము వచ్చింది ఫయినాన్షియల్ స్ట్రింజెన్సీ వచ్చినందున ఈ ప్రాజెక్టును స్టార్టు చేయవద్దని ఒక టెలిగ్రాం ఇచ్చారు. వెనుకబడిన ప్రాంతమని కూడా అన్నాము. యావరేజి ఫ్లో ఇరిగేషన్ శాతం 42.6 శాతం వుంటే, మెదక్, అనంతపురం, మహబూబ్‌నగర్, ఆదిలాబాదు, రంగారెడ్డి జిల్లాలలో చూస్తే 16 శాతంకంటె తక్కువగా వుంది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేసిన ఈ ఫెసిలిటీని ఒక టెలిగ్రాం ద్వారా తీసివేసిన ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి వచ్చిందా లేదా ? మంత్రిగారిని తెలుగుదేశం వారే కాదు బి.జె.పి; సి.పి.ఐ. మేమందరం కూడా కలిసి చెప్పాము. సానుభూతితో ఆలోచిస్తామని అన్నారు. ఇర్రిగేషన్‌కు గాను వరదలు వచ్చినపుడు కనీసం చెరువులు నింపుకుంటామని అన్నాము. అటువంటిది కంప్లీటుచేస్తే నేను మంత్రి గారిని అభినందిస్తాను. పోలవరం ప్రాజెక్టు నుండి క్రిష్ణాకు నీరు తీసుకొనిపోతామని ప్రభుత్వము యొక్క ఆలోచన వుండింది; In the larger interest of the State అదే ఇచ్చంపల్లి నుండి తీసుకొని నాగార్జునసాగర్ లెఫ్టు కెనాల్‌కు కలిపితే ఎక్కువ లాభము వస్తుంది. దానికి క్రింది లెవెల్ నుండి తీసుకుంటె తక్కువ లాభం వస్తుంది.

క్రాపింగ్ విషయంలో గాని, యింకో విషయంతో గాని మంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్ వల్ల కాంట్రొవర్సీ వచ్చింది. వారి స్టేట్ మెంట్ సదుద్దేశంతో వచ్చినపుడు వాటినన్నిటిని ఇంప్లిమెంట్ చేయాలి. ఇక్కడ ముందు చెప్పినట్లుగా వెనుకబడిన ఐదు జిల్లాలలో ఇర్రిగేషన్ ఫ్లో 16 శాతం వుంటే, కోస్తా జిల్లాలలో కొన్ని 80-70 శాతం కూడా ఇర్రిగేషన్ ఫ్లో వుంది. కాని వారికే యింకా నీటిపారుదల సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా ఒక కథ చెబుతున్నాను :—"ఒక సంపన్నుడు అన్నదానం చేస్తానని ప్రకటన చేశాడట. ఆకలి వున్నవారు చాలామంది ఆకలి తీర్చుకోవచ్చని వచ్చారు. అయితే అతను చేసిన భోజనము తక్కువగా వుంది. వారందరికి సరిపోయేటట్లు లేదు. అపుడతడు ఏమన్నాడంటే, మీలో ఉదయం భోజనము చేసిన వారెంతమందని అడిగాడు. చేతులెత్తారు. తరువాత నిన్నటి నుండి, మొన్నటి నుండి కూడా భోజనము చేయకుండా ఉపవాసమున్నవారు ఎందరున్నారని అడిగినపుడు వారు కూడా చేతులెత్తారు. తరువాత ఆయన ఏమి నిర్ణయం చేసుకొన్నాడంటే 2-3 రోజుల నుండి ఆకలితో వున్నవారు ఇపుడు కూడా ఆకలితో వుండగలరు, ఉదయం భోజనము చేసి వచ్చినవారికి అన్నము పెడతాను అని నిర్ణయం తీసుకొన్నాడట."

కనుక, నీటిపారుదల ఫెసిలిటీ కలుగజేసే విషయంలో ప్రభుత్వము యొక్క నిర్ణయం ఆ విధంగా వుండకూడదు. ఏ ప్రాంతంలో ఇర్రిగేషన్ ఫ్లో తక్కువగా వుందో అక్కడ అర్హులైన వారికి ప్రాధాన్యత యివ్వండి. కొన్ని జిల్లాల పరిస్థితి ఎట్లా వుందంటే, గంగా. కావేరి జలాలు వచ్చినా కూడా రంగారెడ్డి. మెదక్, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాగాని చుక్క నీరు కూడా రాని జిల్లాలున్నాయి. అటువంటి జిల్లాలకు నీరిస్తే ప్రజలు సంతోషిస్తారు. మంత్రిగారి స్టేటు మెంటు ప్రజలు చూసి సంతోషపడాలేగాని ప్రాక్టికలుగా అది 12-35 p.m
అమలు అయే పరిస్థితి ఉండదు. అటువంటప్పుడు 11 కోట్లతో అయ్యేటటువంటి ఈ ప్రోజెక్టుని ఆపితే అది ఎంతవరకు సమంజసం అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—వారు సింగూరు ప్రోజెక్టును గురించి ప్రస్తావన తెచ్చారు. సింగూరు ప్రోజెక్టు ముఖ్యంగా జంటనగరాలకు త్రాగే నీరు ఇవ్వడానికి ఉద్దేశించబడి అప్పటి ప్రభుత్వం 40 వేల ఎకరాలకు కూడా నీరు ఇవ్వాలని జి.ఓ. ఇవ్వడం జరిగింది. కాని తరువాత వర్షాభావ పరిస్థితి దృష్ట్యాను హైదరబాదు నగరంలో డ్రింకింగు వాటర్ ప్రోబ్లమ్ పెరగిడంవల్ల మొదటి డ్రింకింగు వాటర్‌కి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి అనే ఉద్దేశంతో ఇరిగేషన్ ప్రోజెక్టు కొంత వెనకబడిందని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి డ్రింకింగు వాటరుని గురించి సింగూరు ప్రోజెక్టు యుద్ధ ప్రాతిపదికపైన పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇర్రిగేషన్ ప్రోజెక్టు పూర్తిగా తీసి వేయలేదని మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఇచ్చిన స్టేటుమెంటు వల్ల ఎవరికి బాధ ఉండదు. 1986 లోనే క్రాపింగు పాటర్న్ చేంజికి మోడర్నైజేషన్ అఫ్ కెనాల్సుని గురించి ఏప్రిల్‌లో రిపోర్టు రావడం జరిగిందని తరువాత కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపడం

కూడా జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది టైము బౌండు ప్రోగ్రాముగా పెట్టాలి అంటే సాధ్యంకాదు. వీలైనంత తొందరలోనే చేయాలని ప్రభుత్వం పనులు కొనసాగిస్తున్నది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—సింగూరు ప్రాజెక్టు వల్ల జంటనగరాల డ్రింకింగు వాటర్ సమస్య తీరదు. దానికి ఏదైనా పెర్మనెంటు సొల్యూషన్ చూడండి. తరువాత రు. 11 కోట్లతో మీరు ఏదైతే తీసుకున్నారో అది కూడా తొందరగా కాదు. దానికి కొన్ని సంవత్సరాలు పడతాయి. అంతవరకు మీరు ఏదైనా వేరే చేయవలసి వస్తుంది. కాబట్టి హైదరాబాదు పట్టణానికి డ్రింకింగు వాటర్ ఇచ్చేదానికి మీరు ఏదైనా వేరే పెర్మనెంటు సొల్యూషన్ తీసుకుని ఈ ఇర్రిగేషన్ కొరకు చేసేది మాత్రం వెంటనే చేయమని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— కరువు పీడిత ప్రాంతాలకు నీరు లిఫ్టు చేసే దానికి తగిన ప్రయత్నాలు చేస్తాము అన్నారు. అంజయ్యగారు ముఖ్య మంత్రిగా ఉన్నపుడు నేను మంత్రిగారు కూడా మంత్రులుగా ఉన్నాము. అప్పుడు అంతా కలిసి శ్రీశైలం లెఫ్టు బ్రాంచి కెనాల్‌కు 29 టి.ఎం.సి.ల నీరు ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. ఆ 29 టి.ఎం.సి.ల నీరు ఇప్పుడు మీరు ఈ తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు స్కీములో చూపించలేదు. అది ఏమయింది ? రైపేరియన్ రైట్సు లేకుండా సర్‌ప్లస్ వాటర్ వాడుకోవచ్చును అని మాత్రమే ఉంది. అంటే సర్‌ప్లస్ వాటరుతో మనం కొత్తగా ప్రాజెక్టులు కట్టుకోకూడదు అని అర్థము. ఉన్న వాటరుతోనే ప్రాజెక్టులు కట్టుకోవాలి. అసలు సర్‌ప్లస్ వాటర్ అనేది 2000 సంవత్సరం తరువాత విషయం. మీరు అది ఇప్పుడే ఓపెన్ చేస్తాము అంటున్నారు. అభ్యంతరంలేదు. 300 టి.ఎం.సి.ల సర్‌ప్లస్ వాటరులో మనం 20 శాతమే నీరు వాడుకోవచ్చును అని వారు అంటారు. మనం 300 టి.ఎం.సి.లలో 25 పర్సెంటు వాటరుకే ఎలిజిబుల్ అవుతాము. కాబట్టి మీరు సర్‌ప్లస్ వాటర్ అని చెప్పకండి. మీరు ఎన్నైనా చెప్పండి గాని దయచేసి సర్‌ప్లస్ వాటర్ గురించి మాట్లాడవద్దు. అది మనందరకు నష్టదాయకం అవుతుంది. కేవలం ఈ భీమా ప్రాజెక్టు; జూరాల ప్రాజెక్టు ఇవే కాకుండా ఈ డ్రౌట్ ప్రోను ఏరియాస్‌కి ఇంకా ఎక్కువ పంటలు పండించుకునేదానికి ఇంకా ఎక్కువ నీరు ఇచ్చేదానికి మీరు ఏమేమి చేయదలచారు ? ఈ రోజు రాయల సీమలో ఆకలి చావులు ఉన్నాయి. కాబట్టి అవసరమైన మేరకు వాటర్ లిఫ్టు చేసేదానికి ఎన్నెన్ని క్రొత్త ప్రాజెక్టులు మీరు తీసుకోబోతున్నారు ? ఏ జిల్లాలో ఎన్నెన్ని ప్రాజెక్టులు తీసుకోబోతున్నారు ? వాటి ఇన్‌వెస్టిగేషన్ ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు ? ఎప్పుడు క్లియరెన్సు కొరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకి పంపుతారు ? సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో కొంతలేటు అయినా కావచ్చు. నాగార్జున సాగర్ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్లియరెన్సు రాకుండానే మొదలు పెట్టడం జరిగింది.

: Diversion of Krishna waters to drought hit areas by changing the cropping pattern.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— మిగులు జలాలను గురించి వారు చెప్పిన దాంట్లోనే ఆన్సరు ఉంది. 2000 ఎ.డి.లోగా కట్టుకోవాలని అంటున్నారు. బచావత్ ఎవార్డు క్రింద మిగులు జలాలను పంచుకోమన్నారు. సముద్రంలోనికి పోయే మిగుల జలాలను వాడుకోవచ్చు. మన ప్రధాన మంత్రి రాజీవ్ గాంధీ గారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. సర్ప్లస్ వాటర్ గురించి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్గ్యుమెంటులో కొంత సబ్‌స్టెన్సు ఉంది అని అన్నారు. కాబట్టి మనం వేచి చూద్దాము. ఈ రోజు అనేక ప్రోజెక్టులు ఇన్‌క్లూడు చేయడం జరిగింది. చదవమంటే చదువుతాను.

1. మైలవరం కెనాల్ ఎక్స్‌టెన్షన్

If you go through the statement of Prime Minister, you will find that he has clearly stated, "There is much substance in the argument of Andhra Pradesh". Therefore, let us wait and see. 12-45 p.

However, if the Hon'ble Members want some more details, I am ready to give :

There is proposal for extension of canal from Mailavaram Reservoir to proposed Papagni reservoir beyond and upto Bogavaram.

K.C. Canal assistance: Assistance to Mailavaram.

Upland Zone of Nellore delta : to left canal from Brahmagiri Mattam reservoir.

Proposed Polichintala reservoir on river Krishna.

Parallel, high level canal from T. B. reservoir tailing upto Boggapatnam.

Water to be supplemented for balancing reservoir, the recent reservoirs Musi, Palairu from Nagarjunasagar.

RDS right canal.

Extension of ayacut under Srisailam.

Extension of SRPC Gorankalli reservoir belt.

Bhima irrigation.

Left irrigation for high level areas on the right side of Jurala Project and under developed areas under RDS.

Lift irrigation for high level areas of Kalwakurti and Mahboobnagar.

Upland areas of Prakasham District to be irrigated by Velugudu reservoir and tunnel.

రాయలసీమ విమోచనాభ్యుదయ సంఘం రెండు, మూడు స్కీమ్సును ముఖ్యమంత్రిగారి ఎదుట పెట్టడం జరిగింది వాటిలో ముఖ్యమైనది శ్రీశైలం వాటర్స్‌ను కర్నూల్, అనంతపురం జిల్లాలకు వాడుకోవడానికి సంబంధించిన స్కీమ్. సియం గారు ఈ స్కీమ్సును కూడా పెట్టడానికి అంగీకరించారు. వాటిని కూడా యిన్‌క్లూడ్ చేయండంటూ ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది.

డాక్టర్. వై. యస్. రాజశేఖర రెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఆ వివరాలను క్లియర్ గా చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—ఇక్కడ డిటెయిల్స్ లేవు, తరువాత చెబుతాను.

re:—Issue of Identity Cards and taking Photographs of Voters for Municipal Elections.

మునిసిపలు పరిపాలన శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. కళా వెంకటూవ్రు):—అధ్యక్షా, మునిసిపాలిటీలు, మునిసిపలు కార్పొరేషనుల ఎన్నికలలో వోటు వేసే పద్ధతిని కట్టుదిట్టం చేయడానికి ప్రభుత్వం, క్రిందటి శాసనసభ సమావేశంలో 1986, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మునిసిపాలిటీల చట్టానికి, మునిసిపలు కార్పొరేషనుల చట్టాలకు సవరణలు తీసుకువచ్చింది. ఎన్నికల అధికార వర్గం ప్రతి సాధారణ ఎన్నికకు పదిహేను రోజులు ముందే ప్రతి వోటరుకు సంబంధిత వోటర్ల సంతకంతో లేదా ఎడమ చేతి బొటన వేలి ముద్రతో, ఫోటోగ్రాఫుతో సహా గుర్తింపు కార్డును ఇవ్వాలి.

2. మునిసిపలు కమీషనర్లందరికీ ఈ క్రింది ఆదేశాలు ఇవ్వమమంది.

(i) ప్రతిరోజుకు లక్ష్యాలను నిర్ణయిస్తూ, మైకులద్వారా, కరపత్రాల ద్వారా, స్థానిక దిన పత్రికలలో ప్రచురించడం ద్వారా, సినిమా హాళ్ల లో స్లైడ్లను ప్రదర్శించడం ద్వారానూ విస్తృత ప్రచారం ఇచ్చిన తర్వాత పాఠశాలలు మున్నగు వంటి పబ్లిక్ భవనాలలో వోటర్ల ఫోటోగ్రాఫులను తీసుకోనడానికి ;

(ii) ఫోటోలు తీసుకోవడానికి, వోటరుకు దగ్గరగా ఉన్న ఫోటో స్టూడియో ప్రాంతాలను, వోటరుకు సౌకర్యంగా ఉండే ప్రాంతాలను కూడా పరిగణనలోనికి తీసుకోవచ్చు ;

(iii) వోటర్లు తమ ఫోటోగ్రాఫులు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు వాటిని కూడా అంగీకరించి, ఫోటోగ్రాఫులకు అయిన వ్యయాన్ని వారికి తిరిగి ఇవ్వవచ్చును.

3. పై విధంగా చేసిన ఏర్పాట్ల దృష్ట్యా, ఫోటోలు తీసుకోవడానికి వోటర్ల ఇండ్లకు అధికారులు వెళ్లడం సాధ్యం కాదు, ఆచరణీయం కాదు. ఎందుకంటే, అలా చేయడం వల్ల అసాధారణ జాప్యం, గందరగోళం జరుగుతాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చదివిన స్టేట్‌మెంట్ సరిగా వినబడలేదు. మా ఇబ్బందులు కొన్నింటిని తమ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వస్తాను. ఈ మధ్య నేను నా నియోజక వర్గం అయిన జహీరాబాద్‌కు వెళ్ళాను. అక్కడ వున్న ఫోటో గ్రాఫర్స్ అందరూ, ఎవరికయితే ప్రభుత్వం పని చెప్పిందో, వారంతా కలసి నా దగ్గరకు రావడం జరిగింది. వారంతా ఏమి చెప్పారంటే "మమ్మల్ని అందరినీ ఒక సెంటర్ పేరు చెప్పి అక్కడ కూర్చోమన్నారు, మేము అక్కడ వారం రోజుల నుండి కూర్చొని వున్నాము.. చాలా తక్కువ మంది మా దగ్గరకు వస్తున్నారు" అని అన్నారు. ఇంటింటికి తిరిగి ఫోటోస్ తీసుకున్నట్లయితే తమ పని త్వరగా అవుతుందని ఫోటో గ్రాఫర్స్ అభిప్రాయపడ్డారు. అందరికి ఫోటోస్ తీయడం వల్ల వారందరికి ఓటు వేసే హక్కు లభిస్తుంది. ఓటు వేసే అధికారాన్ని తీసివేసే హక్కు ఏ ప్రభుత్వానికి లేదు. కాని అనవసరమైన సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేసి, ఆ సెంటర్‌కు రావాలని అంటే కొందరు ఇళ్ళలో వుండే స్త్రీలు వెళ్ళడానికి ఇష్టపడడం లేదు. ఉదాహరణకు ఆ సెంటర్స్ పోలీస్ స్టేషన్‌కు లేదా కాలేజ్‌కు దగ్గరలో వుండవచ్చు. అలాంటి ప్రదేశాలకు వెళ్ళి ఫోటోస్ తీయించుకోవడానికి స్త్రీలు యిష్టపడడం లేదు. ఓటు హక్కు లేకున్నా పరవాలేదు, మేము ఆ సెంటర్స్‌కు వెళ్ళము అని వారు అంటున్నారు. రిలిజియస్ సెంటిమెంట్స్ కొందరు ముస్లిం స్త్రీలకు వుంటాయి. ప్రభుత్వం సెంటర్స్‌ను ఏర్పాటు చేయడంవల్ల ఓటర్స్‌కు మాత్రమే కాకుండా ఫోటోగ్రాఫర్స్‌కు కూడా ఇబ్బందులు కలుగుతాయి, రెండు రోజుల్లో ఐపోవలసిన పని నెల రోజులు అయినా పూర్తి కావడం లేదు. ఫోటోగ్రాఫర్స్ 'మేము ఇల్లిల్లూ తిరిగి ఫోటోస్ తీసుకుంటాము' అని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నారు. నేను ఈ విషయంలో కమిషనర్‌ను, స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ను పిలిపించి అడిగాను. ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్డర్ ఫలానా చోటనే ఫోటో తీయించుకోవాలనేది అనర్ధదాయకం. వోటర్స్ యొక్క ఇల్లిల్లూ తిరిగి ఫోటోస్ తీసుకోవడానికి ఫోటో గ్రాఫర్స్ సిద్ధంగా వున్నారు. కనుక ప్రభుత్వం చిన్న ఆర్డర్ ద్వారా దాన్ని సవరించుకోవాలని ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:— నెక్స్ట్ కాలింగ్ అటెన్షన్ అడ్జస్ట్ చేసుకుంటామంటేనే టైమ్ ఎక్కువ యిచ్చాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:— అధ్యక్షా, దీన్ని ఇవాళ తీసుకోకపోతే టైమ్ బార్ అవుతుంది. ఇందులో ఎక్కువ డిస్కస్ చేయవలసింది ఏమి లేదు. మంత్రిగారు ఆమేరకు ఎనౌన్స్ చేస్తే సరిపోతుంది.

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు:—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు నేను మనవి చేసేది ఏమంటే, ఫోటో ఐడెంటిటీ కార్డులను ప్రవేశపెట్టింది. దొంగ ఓట్లను అరికట్టడం కోసం. ఒక ఫ్యామిలిలో ౮ మందో, లేక పది మందో వుంటే ఫ్యామిలీ పెద్ద ఓటర్స్ లిస్టును పట్టుకొని సెంటర్‌కు వెడితే, అక్కడ విల్

కలెక్టర్, మునిసిపాలిటీకి చెందిన వారు ఎటెస్ట్ చేయవలసిన పరిస్థితి వుంది. స్కూల్ లేదా మరేదైనా పబ్లిక్ ప్లేస్ అనే నిబంధన కాకుండా, ఓటరుకు దగ్గరగా వుండే ఫోటో స్టూడియో ప్రాంతాలను కూడా పరిగణలోకి తీసుకో వచ్చును. ప్రభుత్వం ఓటర్స్ అందరూ కూడా ఫోటోస్ తీసుకోవడానికి పూర్తి అవకాశం కల్పించడానికి గాను తగు చర్యలు తీసుకుంటుందని గౌరవసభ్యులకు మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:— స్పీకర్ సర్, ప్రభుత్వం వారు ఫోటోలతో కూడిన ఐడెంటిటీ కార్డులను ప్రవేశ పెట్టడాన్ని గురించి బిల్లు సందర్భంగా మా ఫీలింగ్స్‌ను తెలియజేశాము. ఏడు లేక ఎనిమిది వేల జన సంఖ్య గల వార్డులలో సెంటర్స్‌ను పెట్టి మీరంతా వెళ్లి ఫోటోలను తీయించుకొని రండి అని చెప్పే పరిస్థితి ప్రస్తుతం జరుగుతున్నది. ఎన్‌రోల్‌మెంట్ సంప్రదాయం ఒక హక్కు. ఓటర్స్‌ను సెంటర్స్‌కు వెళ్లండనటం తప్పు. ఉదాహరణకు ఈ ప్రాసెస్ వల్ల ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని మునిసిపాలిటీలు అన్నీ చూసినా, ఒకటవతారీకు నుండి నేటి వరకు కూడా ఈ సిస్టం వల్ల ఎక్కువ మంది ఫోటోస్ తీయించుకోలేదు. 2 లక్షల 50 వేల మంది ఓటర్స్ వున్న గుంటూరు మునిసిపాలిటీలో కేవలం 6 వేల మంది మాత్రమే ఫోటోస్ తీయించుకున్నారు. ఈ నెల 15 లోపల అంటే శలవలు కూడా వస్తున్నాయి. హిందూ, ముస్లిం స్త్రీలు ఈ సిస్టం వల్ల ఫోటోస్ తీయించుకోవడానికి ముందుకు రారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సిస్టంను గురించి పునరాలోచించవలసిందిగా అన్ని వర్గాల వారు, పక్షాల వారు అభ్యర్థిస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. మన దేశంలో ఎడ్యుకేటెడ్ పీపుల్‌లో కూడా చైతన్యం రాలేదు. అంతే కాకుండా మతపరమైన సెంటిమెంట్స్ కూడా వున్నాయి. ఈ విధానం గురించి దయచేసి పునరాలోచన చేయండి. అవసరమైతే ప్రజలలో ఎడ్యుకేషనల్ ఛేంజ్ వచ్చిన తరువాత ఓటర్లకు ఈ సిస్టం ప్రవేశ పెట్టండి. ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అన్ని వర్గాల ప్రజల తరపునా
12.55 p.m. నేను ఈ విషయం విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఒక విషయం చెప్పదలచు కొన్నాను. ఫోటో సిస్టం ప్రవేశపెట్టడమంటే డైరెక్టుగా ముస్లిం మత పరీయత్‌లో మీరు జోక్యం చేసుకొన్నవారవుతారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో వున్న మొత్తం 80 లక్షల మంది ముస్లింల తరపున మీకు విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. మీరు పునరాలోచించి ఈ సారికి దీనిని ఉపసంహరించుకోవాలి. ఈమేరకు ప్రభుత్వం ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తుందని ఆశిస్తూ దీనిని నేను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు:—అధ్యక్షా, ఘోషాలో ఉండే ముస్లిం స్త్రీలు రావడానికి అభ్యంతరకరంగా వుంటుందనే వుద్దేశంతో వారే ఫోటో తీయించు కొని ఇస్తే అధికారులు వాటిని ఎటెస్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఫోటోలు తీయడానికి బయట ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుందో ఆమేరకు వారికి డబ్బు ఇవ్వడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నాం. స్కూల్స్‌లో, పబ్లిక్ ప్లేసెస్‌లోనే

కాకుండా స్ట్రీట్స్‌లో కూడా వీలైనంతవరకు అందరి ఫోటోగ్రాఫ్స్ తీయవలసిందిగా ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది ఒక మత సాంప్రదాయాలకు అడ్డువస్తుందని చెప్పారు. కాని ఇప్పటివరకు వచ్చిన రిజల్ట్సునుబట్టి చూస్తే అన్ని మతాలవారు, వర్గాలవారు ఫోటోలు తీసుకొంటున్నారు. పాస్‌పోర్ట్సు కావాలన్నా, ఫోటోగ్రాఫ్స్ తీసుకొంటున్నారు. ఇది ఏ ఒక్కరికీ వ్యతిరేకం కాదు. మనందరం కలిసి ఆరోజున ఎసెంబ్లీలో తీసుకొన్న నిర్ణయాన్ని ఈరోజు ఇంప్లిమెంట్ చేయక తప్పదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—కాస్త ఆలోచించమంటున్నాం.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—మా వద్దకు ఫోటోగ్రాఫర్ వచ్చి ఫోటో తీసుకొనేందుకు అభ్యంతరం లేదు. నేను నా నియోజక వర్గానికి వెళ్ళినప్పుడు ఫోటోగ్రాఫర్స్ వచ్చారు. మా ఇంటికి ఫోటోగ్రాఫర్ వచ్చాడు ఆయన వెంట ఓటర్స్ లిస్ట్ వెంటబెట్టుకొని. ఒక టీచరో, ఎవరో వచ్చారు. మా ఇంటిలోని ఐదుగురి పేర్లు ఉన్నాయి కాబట్టి వారందరి ఫోటోలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుందని ఫోటోలు తీసారు. మనందరం కలిసి ఫాల్స్ ఓటింగ్‌ను ఆపాలని నిర్ణయించాం. ఫోటోలు పెట్టి ఐడెంటిటీ కార్డ్సు ఇస్తే ఫాల్స్ ఓటింగ్ అరికట్టబడుతుంది, ఇందులో అనుమానం లేదు. అలాంటప్పుడు ఎవరైనా వారంతట వారే ఫోటోలు తీయించుకొని ఇస్తే అభ్యంతరం ఏమిటి? ఇందుకు అభ్యంతరం వుండకూడదని నేను సలహా ఇస్తున్నాను. ఇలా చేయడంవల్ల ప్రభుత్వం పని కూడా తొందరగా అవుతుంది.

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు :—ఫోటోలు తీసుకొనడానికి పబ్లిక్ ప్లేసెస్‌కు, స్కూల్స్‌కే కాకుండా స్ట్రీట్స్‌లోకి కూడా వెడుతున్నారు. అవసరమైతే ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీవరకు కూడా ఫోటోస్ తీయవచ్చునని ఇనస్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాం. సభ్యుల సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకొని అవసరమైతే ఇంటింటికి ఫోటోగ్రాఫర్స్‌ను పంపి ఫోటోలు తీసే పరిస్థితి ప్రభుత్వం కల్పిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—19 లోగా పూర్తి చేస్తారా? లేక ఎన్‌రోల్‌మెంట్‌కు టైం ఎక్స్‌టెంట్ చేస్తారా?

Papers laid on the Table.

Mr. Deputy Speaker:—All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House. 1.00 p.m.

43rd Annual Report for the year ended 1985-86—Hyderabad Chemicals and Fertilizers Limited.

A copy of the 43rd Annual Report for the year ended 1985-86 of the Hyderabad Chemicals and Fertilizers Limited as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956, was laid on the Table of the House.

27th Annual Report of the A.P. State Warehousing Corporation and Annual Accounts for 1984-85.

A copy of the 27th Annual Report of the Andhra Pradesh State Warehousing Corporation and Annual Accounts for 1984-85 as required under Section 31 (11) of the Warehousing Corporations Act, 1962 was laid on the Table of the House.

Annual Accounts for 1983-84 and the Audit report of A.P.S.R.T.C.

A copy of the annual accounts for 1983-84 and the Audit Report thereon of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation, as required under Section 33 (4) of the Road Transport Corporation's Act, 1950 was laid on the Table of the House.

(Dr. M. V. Krishna Rao in the Chair)

GOVERNMENT BILLS

1. The Andhra Pradesh Land Grabbing (Prohibition) (Amendment) Bill, 1987.

The Minister for Panchayat Raj (Sri K. Ramachandra Rao):— Sir, with your permission and on behalf of the Minister for Revenue, I beg to move:

"that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Grabbing (Prohibition) (Amendment) Bill, 1987."

Chairman:—Motion moved.

The question is:

"that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Grabbing (Prohibition) (Amendment) Bill, 1987."

The motion was adopted and the Bill was introduced.

2. The Andhra Pradesh Exhibition of Films on Television Screen through Video Cassette Recorders (Regulation) Bill, 1987.

The Minister for Home (Sri Vasanta Nageswara Rao):–Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Exhibition of Films on Television Screen through Video Cassette Recorders (Regulation) Bill, 1987."

Chairman:–Motion moved.

The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Exhibition of Films on Television Screen through Video Cassette Recorders (Regulation) Bill, 1987."

The motion was adopted and the Bill was introduced.

3. The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock Markets (Amendment) Bill, 1987.

Minister for Small Scale Industries (Sri S. Ramachandra Reddy):—Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Live-stock-Markets (Amendment) Bill, 1987."

Chairman:–Motion moved.

The question is :

"That Leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Agricultural Produce and Livestock Markets (Amendment) Bill, 1987."

The motion was adopted and the Bill was introduced.

4. The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1987.

Minister for Commercial Taxes (Sri P. Ashok Gajapathi Raju):–Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1987."

Chairman:—Motion moved.

The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1987."

The motion was adopted and the Bill was introduced.

5. The Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1987 (L.A.Bill No. 1 of 1987).

Minister for Panchayat Raj (Sri K. Ramachandra Rao):–Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1987, be taken into consideration."

Chairman:–Motion moved.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—ఈ రోజున ప్రైవేట్ మెంబర్స్ బిజినెస్ ఉంది, నాన్-ఆఫిషియల్ రెజల్యూషన్స్ ఉన్నాయి.

మిస్టర్ చైర్మెన్ :—గవర్నమెంట్ బిల్స్ అయిపోగానే అవి తీసుకొందాం.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—మనం ఫ్రేమ్ చేసుకొన్న రూల్స్‌లోనే ఉంది నాన్-ఆఫిషియల్ బిజినెస్‌కు రెండు గంటల టైం ఇవ్వాలని. ఇప్పటికే ఒకటిన్నర అయింది. ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ బిల్స్ టేకప్ చేస్తే నాన్-ఆఫిషియల్ బిజినెస్ ఎప్పుడు టేకప్ చేస్తారు. గవర్నమెంట్ బిల్స్ రేపటికి పోస్ట్‌పోన్ చేయవచ్చు. నాన్-ఆఫిషియల్ బిజినెస్ పోస్ట్‌పోన్ చేయడానికి వీలు లేదు. అసలు నాన్-ఆఫిషియల్ బిజినెస్‌కు కేటాయించే సమయం వారానికి రెండు గంటలు మాత్రమే. అందులో ఇప్పుడు అరగంట టైం మాత్రమే ఉంది. అది కూడా హరించుకపోతే ఎట్లా ?

మిస్టర్ చైర్మెన్ :—ఇది అయినాక తీసుకొందాం.

శ్రీ ఎన్. ఇందర్సేనారెడ్డి :—గవర్నమెంట్ బిల్స్‌ను తరువాత తీసుకొంటే నష్టం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :—రాకరాక వారానికి ఒక్కసారి శుక్రవారం వస్తుంది. ఎన్ని శుక్రవారాలు పోవాలి ?

మిస్టర్ చైర్మెన్ :—ఇది అయిపోయాక తీసుకొందాం, యూ విల్ హావ్ యువర్ రైట్.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—ఇది అయిపోయాక రెండు గంటల సమయం ఇస్తారా. ఇప్పుడు ఒకటిన్నర అవుతోంది. ఒకటిన్నర నుంచి మూడున్నర వరకు రెండు గంటల సమయం ఇస్తారా ?

మిస్టర్ చైర్మెన్ :—ఎంత అంటే అంత టైం తీసుకొందాం. ఆల్‌రెడీ బిల్ ఇంట్రడ్యూస్ అయింది కాబట్టి అది అయిపోయాక తీసుకొందాం. అనవసరంగా టైం వేస్ట్ అవుతోంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—టైం వేస్ట్ ఎలా అవుతుంది. ఉన్న రైట్స్‌ను కూడా హరిస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—కాల్-ఎటెన్షన్ నోటీసులు తీసుకొన్నప్పటికే తరువాత తీసుకోవలసిన నాన్-ఆఫిషియల్ బిజినెస్‌కు రెండు గంటల టైం లేదు.

ఇంద్రసేనా రెడ్డిగారు అప్పుడు లేవదీయని అబ్జక్షన్ ఇప్పుడు ఎందుకు లేవదీయాలి. నాకు తెలియక అడుగుతున్నాను. అందువల్ల గవర్నమెంట్ బిల్ సాగనివ్వండి.

Mr. Chairman :—We have already spent 10 minutes on this. Let us continue the discussion.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రాసేనా రెడ్డి :—టైం ఎవరు వృధా చేశారు?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :— అరగంట చర్చకు అనుమతించండి.

Mr Chairman :—Let us continue the discussion.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—అధ్యక్షా, ఇది చిన్న సవరణ బిల్లు. గ్రామ పంచాయతీ చట్టంలో సెక్షన్ 11 క్రింద పంచాయతీ సర్పంచులకు, ఉప సర్పంచులకు, సభ్యులకు సంబంధించి ఎక్స్టెంషన్ ఇవ్వడానికి ఇందులో పొందుపరచ బడింది. మొదట సభ్యులకు మాత్రమే ఉండింది, తరువాత ఉప సర్పంచులకు, సర్పంచులకు కూడా ఎక్స్టెండ్ చేయడానికి గతంలో ఎమెండ్ మెంట్ తెచ్చాం. ఇప్పుడు దానిలో చిన్న క్లాజ్ను చేరుస్తున్నాం. దానికి సంబంధించిన బిల్లు ఇది. అధ్యక్షా, 20 వేల జనాభా దాటిన గ్రామ పంచాయతీలను మునిసిపాలిటీలుగా కన్వర్టు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. సెక్షన్ 8 క్రింద డ్రాఫ్టు నోటిఫికేషన్ ఇస్తే అయా గ్రామ పంచాయతీలలో టరమ్ ఆఫ్ ఆఫీసు పెంచ కుండా ఉండడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారాలు తీసుకోవడానికి యీ బిల్లు నిర్దేశించ బడింది. ఇప్పుడు యాజ్ ఏ హోల్ మనకు అవకాశం ఉంది తప్ప మిగతా వాటికి ఇవ్వడానికి వీలు లేదనే సదుద్దేశ్యంతో మునిసిపాలిటీలుగా చేయాలని నోటీసు ఇస్తున్నారో, ఆ పరిధుల్లో వచ్చేవాటికి మాత్రమే స్పెషల్ ఆఫీసరును వేయడానికి సంబంధించిన బిల్లు. దీంట్లో పెద్ద డిస్కషన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. గౌరవసభ్యులందరు కూడా యీ విషయాన్ని గమనించి ఈ బిల్లును ఏక గ్రీవంగా ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—ఎట్లా తీసుకుంటారండి? వి వోంట్ ఎలౌ లైక్ దిస్.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని :—ఎట్లా తీసుకుంటారండి? ఎజెండాలో ఉన్నదా?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—లెఫ్టు ఓవర్ బిజినెస్ క్రింద ఉంది. టూ డేస్ బ్యాక్ ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం జరిగింది. నిన్న డిస్కషన్ కొరకు వచ్చింది. అంతే తప్ప, ఇది కొత్తది కాదు.

(యింటరప్షన్)

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—స్పీకర్ సార్, తమరు లేరు. స్పీకరుగారు ఒక మాట ఎనౌన్స్ చేశారు. ఈ రోజు మధ్యాహ్నం 1-30 గం.లకు ఎడ్జరన్ అయి 19వ తేదీన మీట్ అవుతుందని ఎనౌన్స్ చేశారు. కాబట్టి నాన్ అఫిషియల్ డేను పూర్తిగా అఫిషియల్ బిజినెస్ కొరకు తీసుకోవడం ఏ విధంగానూ ఇది సరైంది కాదు. బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేశారు సరిపోయింది.......

(ఇంటరప్షన్)

19వ తేదీన డిస్కషన్కు తీసుకోండి.

Non-Official Resolutions:

re : Implementation of the Maharastra system of Harvest and Transportation of Sugar Cane and improving the efficiency of Nizam Sugar Factory.

Sri P. Sambasiva Raju:—Sir, I beg to move that—

"This House is of the opinion that the Maharashtra system of harvest and transportation of sugarcane as recommended by the Committee appointed by the Government which submitted its report on 29-3-1986 and as recommended by the Seminar conducted in the Jubilee Hall Public Gardens, Hyderabad by the Government of Andhra Pradesh be implemented and put into practice immediately to enable the factories to crush sugarcane to its full capacity, to improve recovery, to bring factory into profits, to facilitate the growers and finally to increase the income to the State Exchequer.

Sri M. Chandrasekhar:—Sir, I beg to move that—

"This House is of the opinion that the Nizam Sugar Factory should maintain its profits and loss account unit-wise as recommended by the Committee appointed by the Government, to maintain the efficiency unit-wise and to rectify the deficiencies or defects if existing in any unit and to create competitive efficiency spirit among the units and to improve overall efficiency and to bring the entire Nizam Sugar Factory into profits."

Sri B. Sundara Rami Reddy :—Sir, I beg to move that—

"This House is of the opinion that the Maharashtra system of harvest and transportation of sugarcane as recommended by the Committee appointed by the Government which submitted its report on 29-3-1986 and as recommended by the Seminar conducted in the Jubilee Hall, Public Gardens, Hyderabad, by the Government of Andhra Pradesh be implemented and put into practice immediately to enable the factories to crush sugarcane to its full capacity, to improve recovery, to bring factory into profits, to facilitate the growers and finally to increase the income to the State Exchequer.

Sri M. Baga Reddy:—Sir, I beg to move that—

"This House is of the opinion that the Nizam Sugar Factory should maintain its profits and loss account unit-wise as recommended by the Committee appointed by the Government, to maintain the efficiency unit-wise and to rectify the defficiencies or defects if existing in any units and to create competitive efficiency spirit among the units and to improve overall efficiency and to bring the entire Nizam Sugar Factory into profits."

Mr. Chairman:—Resolutions moved.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఇది నాన్ అఫిషియల్ రెజల్యూషన్ మాత్రమే కాకుండా ఇది నాన్ కాన్ట్రొవర్శియల్, నాన్ పొలిటికల్ కూడా అని మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం చెరుకు రైతుయొక్క మేలే కాకుండా ప్రభుత్వ శ్రేయస్సు కూడా ఇందులో ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మొదటి విషయం : అన్ని ఎగ్రికల్చరు ఇండస్ట్రీలలో ఇది ముఖ్యమైన ఇండస్ట్రీ అని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమైందే కాకుండా, ఇది మన రాష్ట్రానికి ఒక విధంగా చూస్తే కామధేనువు, కల్పవృక్షమని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఇండస్ట్రీనుంచి ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంవత్సరానికి 6 వందలు, 7 వందల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం ప్రభుత్వానికి వస్తున్నదని నేను ఫాక్ట్స్ అండ్ ఫిగర్స్ నుంచి కూడా రుజువు చేయదలచాను. ముఖ్యంగా, లక్షలాది మంది రైతులు, లక్షలాది మంది ఎంప్లాయీస్ యీ రాష్ట్రంలో ఉండడమే కాకుండా ఈ ఇండస్ట్రీలో ఎంప్లాయిమెంటుగాని, రైతుల శ్రేయస్సు గాని కాకుండా ఒక ఎకరా నుంచి ఒక వంద టన్నుల చెరుకు ఒక రైతు ఫ్యాక్టరీకి సప్లయి చేస్తే వంద టన్నుల నుంచి 2 లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి ఇన్‌డైరెక్టుగా ఆదాయం వస్తున్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దీని వల్ల ఈ ప్రభుత్వానికి ఆదాయం ఏవిధంగా వస్తున్నది నేను ఫ్యాక్ట్స్ అండ్ ఫిగర్స్ నుంచి రుజువు చేయదలచాను. ఆధ్యక్షా, మొలాసిస్ నుంచి, అల్కహాల్ నుంచి, షుగర్ సెస్సు నుంచి వేరువేరుగా యీ ఆదాయం యీ ప్రభుత్వానికి వస్తున్నది. ప్రతి మూడు టన్నుల చెరుకు ఫ్యాక్టరీకి పంపిస్తే అది కండసారి అయితే 6 శాతం మొలాసిస్ వస్తుంది, ఫ్యాక్టరీకి నాలుగున్నర శాతం వస్తున్నది. రెండింటిలో సగటుగా 5 శాతం తీసుకుంటే రికవరి నూరు టన్నులకు 5 టన్నుల మొలాసిస్ రికవరి వస్తున్నది. ఒక టన్ను మొలాసిస్ డిస్టిల్లరీలకు పంపితే 240 లీటర్ల అల్కహాలు దానితో తయారు అవుతుంది. ఈ 5 టన్నుల మొలాసిస్‌నుంచి రికవరీ చేసిన 240 × 5 కలిపితే 1200 లీటర్ల ఆల్కహాలు సప్లయి అవుతుంది. ఈ ఆల్కహాలులో 2.8 శాతం గాని, 2.5 శాతం గాని నీరుకలిపి అరక్ తయారు చేస్తున్నారు. అది కలిపినప్పుడు 4200 లీటర్ల అరక్ తయారవుతుంది. 4200 లీటర్ల అరక్ రు. 7-05 పైసల చొప్పున ఒక లీటరుకు కాంట్రాక్టరుకు సప్లయి చేయడం జరుగుతుంది. దాని వల్ల 81,500 రూపాయలుక ఆ కాంట్రాక్టరుకు అమ్మడం వల్ల వస్తున్నది. దీంట్లో గవర్నమెంటు అల్కహాలు ఫ్యాక్టరీకి చెల్లించే ధర కూడా రు. 1.15 పైసలు తీసేస్తే 1800 రూపాయలు మిగులుతుంది. ఈ అల్కహాలును సారా కాంట్రాక్టర్లు రు. 40-50 వరకు అమ్ముతున్నారు. దాని వల్ల ఒక లక్షా 89 వేల రూపాయలు ఒక వంద టన్నుల చెరుకుకు ఆదాయం టాక్సుల వల్ల వస్తున్నది అదే కాకుండా, ఎకరాకు 16 రూపాయల సెస్సు కలెక్టు చేస్తున్నది, 100 ఎకరాలకు 100 × 16 = 1600 ఆదాయం వస్తున్నది. అలాగే సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు షుగర్ సెస్సు ద్వారా 50 రూపాయలు నాన్ లెవీ షుగర్ మీద, 37 రూపాయలు లెవీ షుగర్ మీద 100 టన్నులకు

16000 ఇన్‌కం ఉన్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సుమారు 2 లక్షల రూపాయలు ఆదాయం వస్తున్నది. 100 టన్నుల చెరుకు పండించాలంటే కనీసం 3 ఎకరాలు కావాలి. చెరుకు పండించే రైతు యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కండసారి ఫ్యాక్టరీకి వేసినా ఒక ఎకరానికి 66 వేల రూపాయలు టాక్సులు డైరెక్టుగా, ఇన్‌డైరెక్టుగా కడుతున్నారు.

1-15 p.m. ఇటువంటి కామధేనువు, కల్పవృక్షం అయినటువంటి పంట విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం, జాప్యం చేస్తున్నది. ఇక డిపార్టుమెంట్ విషయం పరిశీలిద్దాం. ఈ విషయం గురించి యిదివరకు శాసనసభలో మంత్రిగారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. మంత్రిగారు హామీ యివ్వడం కూడా జరిగింది. ఈ డిపార్టుమెంట్‌లో డైరెక్టర్ పోస్టు నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా వుంది. కమీషనర్, షుగర్ ఫ్యాక్టరీ అని వున్నారు, ఆయనే ఎక్స్ అఫిషియో సెక్రటరీ కూడా. అంతేకాకుండా, డైరెక్టర్, ఇన్‌ఛార్జు ఆఫ్ కేన్ కమీషనర్, మార్క్‌ఫెడ్ చైర్మన్ కూడా ఆయనే. కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఎకామడేషన్ కూడా ఆయనే. ఆరు పోస్టులను ఆయన నిర్వహించడం ఎలా వుందంటే, హైదరాబాద్‌లో "జిందా తిలస్మాత్" వాడుకుంటే ఏ వ్యాధి అయినా తగ్గుతుందని, ఒక వాడుక వుంది, అలా వుంది. మంత్రిగారికి యింతకుముందు ఈ విషయం ఎన్నోసార్లు చెబితే, ఆయన హామీ కూడా యిచ్చారు. ఆ ఆఫీసర్‌ను నెల రోజుల కొరకు ట్రైనింగుకు పంపిచారు. జనవరి 5వ తారీకు నుండి. ఇది క్రషింగ్ సీజన్. ఈ ఆరు పోస్టులకు కలిపి ఒకే ఆఫీసర్‌ను వుంచవలసిన దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి ఎందుకు పట్టింది? ఐ.ఎ.యస్., టెక్నికల్ ఆఫీసర్స్ మొదలగు వారి కొరత అంత ఎక్కువగా వున్నదా? లేదు. ఇది చాలా విచిత్రమైన విషయం. ఉదయం ట్రైనింగుకు వెళ్ళి వచ్చిన తరువాత ఆ ఆరు ముఖ్యమైన పోస్టుల విషయంలో రాత్రివచ్చి సంతకాలు పెట్టమన్నారట. షుగర్ ఇండస్ట్రీ విషయంలో ఇంత నిర్లక్ష్యమా? ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి ఈ విషయం వచ్చిందా, లేదా? మంత్రిగారు ఇదే శాసనసభలో డైరెక్టర్ పోస్టును ఫిల్ చేస్తామని చెప్పిన తరువాత కూడా ఆ పని చేయలేకపోయినందుకు, నేను నా విచారమును వ్యక్తపరుస్తున్నాను. మంత్రిగారు చాలా ఇంటరెస్టు తీసుకొని ఈ షుగర్ సమస్యను పరిష్కరించాలనే వుద్దేశంతో కొన్ని నిర్ణయాలను తీసుకొన్నారు. 60 మంది చెరకు పండించే రైతులను మహారాష్ట్రకు పంపించారు. బహుశా మంత్రిగారు కూడా వెళ్ళారనుకుంటాను. వారు అక్కడ చూసి రావడమే కాకుండా అక్కడ నుండి వచ్చిన తరువాత ఇక్కడ మీటింగ్స్ పెట్టి ఆ మీటింగ్స్‌కు మహారాష్ట్ర నుండి ఆఫీసర్స్‌ను కూడా పిలిపించారు. అంతే కాకుండా అక్కడి డెవలప్‌మెంట్స్ విషయంలో ఒక ఫిల్మ్ కూడా తెప్పించి చూడడం జరిగింది. మీటింగుకు జూబిలీ హాలులో ఏర్పాటు చేశారు.

కానీ "సున్నకు సున్న, హళ్లికి హళ్లి ఎక్కడ వేసిన గొంగడి అక్కడే" అన్న సామెతగా వుంది. మన ప్రభుత్వం ఈనాడు కేంద్రప్రభుత్వాన్ని సుగర్ సెస్ సెల్ కావాలని కోరింది. నాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం కొన్ని కోట్ల రూపాయలను కేంద్ర ప్రభుత్వం సుగర్ ఇండస్ట్రీ కొరకు యివ్వబోతున్నది. కానీ మీరు ఏమి స్కీమ్సు చేశారు ? కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కేంద్రం నుండి కొద్ది రోజుల్లో రావచ్చు. దానిని ఉపయోగించడానికి మీ దగ్గర వున్న మిషినరీ ఏమిటి ? ఆరు పోస్టులకు కలిపి ఒకే ఆఫీసర్‌ను నియమించి, ఆయన్ను ట్రైనింగ్ అంటూ పంపించి, వారు లేరు, వీరు లేరంటూ స్కీమ్సును 10 సంవత్సరాలు పెట్టుకొని, ల్యాప్స్ చేయడం కంటే దౌర్భాగ్యకరమైన పరిస్థితి మరొకటి వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ప్రభుత్వరంగంలోను, కోఆపరేటివ్ సెక్టర్‌లోను అన్ని సుగర్ ఫ్యాక్టరీలు నష్టాలను భరిస్తున్నాయి. ఈ నష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయనే విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని వేసి, ఈ సుగర్ ఫ్యాక్టరీలను ఎలా ఇంప్రూవ్ చేయాలనే విషయంలో తగిన నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. అందుకు గాను ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీలో సభ్యులుగా, ముఖ్యంగా ఎవరెవరు వున్నారంటే, షుగర్ కేన్ డైరెక్టర్ ఆ కమిటీ చైర్మన్, శ్రీ యం. నారాయణరావు, శ్రీ శోభనాద్రీశ్వరరావు, మొదలగు వారు సభ్యులు. శ్రీ నారాయణరావుగారు తెలుగుదేశం పార్టీ టికెట్ మీద పోటీ చేసి వోడిపోయిన వారు. శ్రీ శోభనాదీశ్వరావు గారు తెలుగుదేశం పార్లమెంట్ సభ్యులు. ఈ కమిటీ చాలా కష్టపడి, ఎన్నో ప్రాంతాలు తిరిగి–ఉత్తర్ ప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు – అక్కడి పరిస్థితులను గురించి ఆలోచించి ఒక రిపోర్టును ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ కమిటీని 5–10–1983 న అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. రెండు సంవత్సరాలపాటు అఫిషియల్స్, నాన్‌అఫీషియల్స్ అంతా కలిసి ఆలోచించి ఒక రిపోర్టును యివ్వడం జరిగింది బహుశా మంత్రిగారు మరచిపోయారేమో. గత శాసనసభలో ఈ రిపోర్టును సభయొక్క టేబుల్ మీద వుంచుతామనీ, కాపీలను సభ్యులందరికీ పంచుతామనీ అన్నారు. ఆరు నెలలు గడిచినా గౌరవ సభ్యులకు రిపోర్టు కాపీలు అందలేదు. షుగర్ ఇండస్ట్రీకి 1982 – 83 లో రూ 20 కోట్లు ప్రభుత్వం యిచ్చిందనిమంత్రిగారు చెప్పారు. మొత్తం మీద యింతవరకు రూ. 56 కోట్లు ప్రభుత్వం యిచ్చిందని వారన్నారు. ఉయ్యూరు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ, కాని నిజాం కోఅపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ కానీ లాభాలు సంపాదిస్తూ వుంటే మనం రూ. 56 కోట్లు పెట్టవలసిన దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఎందుకు వస్తుందని అడుగుతున్నాను. ఈ దౌర్భాగ్య పరిస్థితుల నుండి దూరం కావాలనే వుద్దేశంతోనే వీరు రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. అంతేకాదు, స్పీకర్ గారికి ఈ విషయంలో ఏమీ సంబంధం లేనప్పటికీ, ఈ యిస్యూలో జోక్యం కల్పించుకొని, సెమినార్ పెట్టడానికి సాయపడ్డారు. మంత్రిగారు

సెమినార్‌ను ఆర్గనైజ్ చేశారు. భారతదేశం మొత్తం నుంచీ టెక్నీషియన్స్‌ను పిలిపించారు. అందరూ సెమినార్‌లో పార్టిసిపేట్ చేసి ప్రభుత్వానికి రిపోర్టును పంపించారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఆ సెమినార్‌లో పాల్గొని, మీరు చెప్పినవి యింప్లిమెంట్ చేస్తామంటూ ఎస్యూరెన్సు యివ్వడం జరిగింది. మంత్రి గారి ఎస్యూరెన్స్ కానివ్వండి, ముఖ్యమంత్రిగారి ఎస్యూరెన్సు కానివ్వండి, 'ఎక్కడవేసిన గొంగలి అక్కడే వుంది' అన్నట్లుగా వున్నాయి. ఆల్కహాల్ సరిపోనందువల్ల మహారాష్ట్ర నుండి లక్ష, వేల లీటర్స్ మొలాసిస్‌ను, కోట్ల కొలది రూపాయల ఖర్చుతో మనం దిగుమతి చేసుకోవాలసి వస్తున్నది. ఈ
1-25 p.m. విషయం మంత్రి గారికి కూడా బాగా తెలుసు. మనకు కావలసినటువంటి అన్ని వనరులు ఉన్నాయి. అన్ని వసతులు ఉన్నాయి. మన కెపాసిటీ చూస్తే 40 శాతం కూడా క్రష్ చేస్తున్నామా లేదా అనే అనుమానం కలుగుతోంది. మహారాష్ట్రలో చూస్తే వారు 70, 80, 90 శాతం క్రష్ చేస్తే మనము వారి దానిలో సగం కూడా క్రష్ చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటనేది దాని వల్ల బుజువు అవుతున్నది. ముఖ్యముగా వారు చెప్పినటువంటి సిఫారసులు కొన్ని తమ ద్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రైతులతో సత్‌సంబాధాలు కలిగి ఉండాలి, వారి నుంచి చాలా క్లోజ్ రిలేషన్స్ ఏర్పడాలి, అప్పుడు ఫ్యాక్టరీ బాగా నడుస్తుంది. ఈ కమిటీలో డైరెక్టర్, షుగర్స్ చైర్మన్‌గా ఉన్నారు. ఎమ్. నారాయణరెడ్డి గారు, శోభనాద్రీశ్వరరావు గారు కూడా అందులో ఉన్నారు. వారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో ఒక భాగం చదివి వినిపిస్తాను. Sugar factories also should involve themselves in the cause of socio-economic development and social activities in their respective areas.. ఇక్కడి నుంచి చాలా మంది రైతులు మహారాష్ట్రపోయి చూసి వచ్చారు. అక్కడ వారు ఎన్నో కాలేజీలు నడుపుతున్నారు, హాస్పిటల్స్ నడుపుతున్నారు, గ్రామాలకు రోడ్స్ వేస్తున్నారు, ఎన్నో ఫెసిలిటీస్, ఎన్నో లిఫ్టు ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీస్, ఆ రాష్ట్రములో షుగర్ ఫ్యాక్టరీల ఏరియాలలో ఉన్నటువంటి రైతులు స్వర్గములో ఉన్నారా, భూలోకములో ఉన్నారా అనే అనుమానం కలుగుతుంది, ఈ మాట నేను ఎందుకు చెపుతున్నాను అంటే మహారాష్ట్ర, యు.పి. లలో ఉండే ఫ్యాక్టరీలు అలాగే విదేశాలలో ఉండే ఫ్యాక్టరీలను కూడా నేను చూశాను. ఆ అవకాశం నాకు కలిగింది. ఇక్కడి నుండి 600 మంది రైతులు కూడా చూసి చాలా సంగతులు చెప్పారు. For this purpose it is absolutely necessary to emulate the Maharashtra practice in regard to management cane development, correct utilisation of plant capacity in order to reduce the cost of conversion and take up socio-economic development programme in rural arease.... అని చెప్పినారు రికమెండ్ చేయడం జరిగింది. దానితోపాటు Following the Maharashtra example, our factories, in the long run, will be able to

earn profits. గవర్నమెంటువల్ల కాదు, లాంగ్ రన్‌లో లాభం వస్తుందని వారు చెప్పారు. ముఖ్యమైన రికమండేషన్ వారు వారి రిపోర్టులో పేజీ నెం. 52 ఫస్ట్ పేరాలో చెప్పడం జరిగింది. "The factory should undertake the transport of cane and assist cultivator in speedy harvesting by employing local labour.

Steps should be taken to motivate local labour in taking up the harvest...." షుగర్ ఇండస్ట్రీ లాభాలతో నడవాలంటే రెండు పాయింట్స్ చాలా ముఖ్యం అని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కెపాసిటీ ఫుల్‌గా క్రష్ చేయాలి. మిర్యాలగూడ ఫ్యాక్టరీ కానివ్వండి, మెట్‌పల్లి ఫ్యాక్టరీ కానివ్వండి, లేకపోతే బొబ్బిలి, సీతానగరం, కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు అన్నీ కూడా వారి క్రషింగ్ కెపాసిటీ ప్రతిరోజు 12500 నుంచి 15000 టన్నులు క్రషింగ్ కెపాసిటీ ఉంటే 1 50 లక్షల టన్నులు, 2 లక్షల టన్నులు క్రష్ చేస్తే లాభాలు అవుతున్నాయి. అవి 10 వేల టన్నులు, 20 వేల టన్నులు, 30 వేల టన్నులు క్రష్ చేస్తే నష్టాలు భరించడమే కాక ప్రభుత్వంమీద లయబిలిటీ బర్డెన్‌గా తయారయ్యాయని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఫుల్ కెపాసిటీకి క్రష్ చేయాలంటే ఏమి చేయాలి? ఆ ఏరియాస్‌లో షుగర్ కేన్ కల్టివేషను పెరగాలి. మంత్రి గారికి నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే ఇది వారు ఒక్కరే చేయవలసిన పని కాదు. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు వారు ముఖ్యంగా ఈ డబ్బును మనము ఎట్లా సేవ్ చేయాలి; ఫ్యాక్టరీలు లాభాలతో నడవాలంటే ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు కోపరేట్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. ఫైనాన్సు మినిష్టర్‌గారు వారందరిని కూర్చోబెట్టి సుగర్ కేన్ ఏరియాను ఏ విధంగా పెంచాలి అనేది చూసుకోవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఇప్పుడు మెట్‌పల్లి కానివ్వండి, మిర్యాలగూడ కానివ్వండి, నంధ్యాలలో ఉన్న ఫ్యాక్టరీ కానివ్వండి కెనాల్‌లో నీరు ఇవ్వకపోతే అక్కడ షుగర్ కేన్ ఎట్లా పండుతుంది? పండినా రెమ్యూనరేటివ్ ప్రయిసు లేనిదే రైతుకు ఆదాయం ఉండదు. మీరు ఎన్ని ఉపన్యాసాలు కొట్టినా, ఎన్ని పేంప్లెట్స్ పంచినా రెమ్యూనరేటివ్‌గా లేకపోతే రైతు చెఱకు వేయడు. రైతు ఎందుకు నష్టపడతాడు. లాభదాయకమైన రెమ్యూనరేటివ్ ప్రయిసు మనము ఇవ్వగలిగిననాడు మన ఫ్యాక్టరీలు ఎక్కువ క్రష్ చేస్తాయి. మేము రెమ్యూనరేటివ్ ప్రయిస్ ఇవ్వం. 10 వేల టన్నులు వచ్చినా క్రష్ చేసుకుంటాము మాకు ఇంతే చాలు అంటే ఇది పెన్నీ వైజ్ పౌండ్ ఫూలిష్ అనే విధముగా ఉంది. మేము 1-30 p.m. ఇంతే క్రష్ చేసుకుంటాము అనే ధోరణి సరయినది కాదు. ముఖ్యముగా రికవరీ రావాలి. పెర్సంటేజ్ ఆఫ్ రికవరీ తీసుకుంటే ప్రపంచములో ఎక్కడయినా కూడా ఈ షుగర్ ఫ్యాక్టరీసు ఆదాయం ఫుల్ క్రషింగ్, దాని తరువాత రికవరీ మీద ఆధారపడి ఉంది. నేను గత 30 సంవత్సరాలనుంచి శాసనసభ్యుడిగా ఉండి చెప్పుతున్నాను. 10 సంవత్సరాల క్రితం కోస్టల్ ఏరియాలో ఉన్నటువంటి

ఫ్యాక్టరీస్ రికవరీ చాలా తక్కువగా ఉండేది. తెలంగాణా ఏరియాలో ఉన్నటువంటి ఫ్యాక్టరీస్ రికవరీ చాలా ఎక్కువగా ఉండేది. ఈ రోజు చూస్తే కోస్టల్ ఏరియాస్‌లో ఉన్నటువంటి ఫ్యాక్టరీస్‌లో రికవరీ టాప్‌లో ఉంది. ఉయ్యూరు, ఆంధ్రి షుగర్స్‌లో 11 శాతం పైన రికవరీ వస్తే తెలంగాణాలో 9 శాతానికి వచ్చింది. మహారాష్ట్రలో 9 శాతం ఉండేది. ఈ రోజు మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా 12 శాతానికి రికవరీ రేటు పెరిగింది. ఈమాట మాట్లాడినప్పుడు ప్రభుత్వాధికారులు ఏమంటారు అంటే అక్కడగల భూమి, క్లయిమేటిక్ కండిషన్స్‌వల్ల రికవరీ ఎక్కువగా వస్తోంది అని వారు తమ మాట సేఫ్‌గార్డు చేసుకోనేటందుకు ఒక ప్రెడెస్ పైన వేసుకుంటున్నారు. అది కరెక్టు కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను, ఈరోజు ఆంధ్రి షుగర్స్, ఉయ్యూరు ఫ్యాక్టరీలలో రికవరీ ఎక్కువగా వస్తూ తెలంగాణా, రాయలసీమ ఏరియాస్‌లో ఎందుకు తక్కువ వస్తోందని నేను అడుగుతున్నాను. మహారాష్ట్రలో ఒకప్పుడు 9 శాతం ఉండేది. ఈ రోజు 12.5 శాతం పైనే ఏవరేజ్ రికవరీ వస్తోంది అంటె దానికి కారణం ఒకటి ఉంది. ప్రపంచములో ఏ నిపుణుడిని అయినా రిపోర్టు ఇవ్వమన్నా, ఎవరు ఏమి చెప్పినా అనేది ఏమిటంటే మంచి క్వాలిటీ ఇంట్రొడ్యూస్ చేయాలి. దానికంటె ముఖ్యమైనది హార్‌వెస్ట్ చేసిన తరువాత 20 గంటలలోపల క్రష్ కావాలి మహారాష్ట్ర వారు చేస్తున్నారు, వారికి ఎట్లా సాధ్యమవుతున్నది అంటే వారు హార్‌వెస్ట్ అండ్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ ఒక సిస్టమేటిక్‌గా చేస్తున్నారు. అక్కడ 104 ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. ఇంకొక 40 ఫ్యాక్టరీలకు కావాలని లైసెన్సులు పెట్టారు. వారి ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపడుతోంది. వందలకోట్ల రూపాయల ఆదాయం రాష్ట్రానికి వస్తోంది. వారు లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ బావులు త్రవ్వుకొని చేస్తున్నారు. మనకు ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి, కావలసిన నీరు ఉంది. కొంత సిస్టమటైజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడ 12.5 శాతం రికవరీ ఎందుకు వస్తున్నది? అక్కడ ఉన్న 104 ఫ్యాక్టరీలలో కూడా 11 ఫ్యాక్టరీలు ప్రైవేటు సెక్టరులో ఉన్నాయి. ఈ ఫ్యాక్టరీలు అన్నీ, కోపరేటివ్ సెక్టర్‌లో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు అన్నీ కూడా హార్‌వెస్టుకు, ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్‌కు ఫ్యాక్టరీలే ఇస్తున్నాయి. దానివల్ల హార్‌వెస్టు అయిన తరువాత వారు ఒక సిస్టమేటిక్‌గా పెట్టారు. నేను చెరకు రైతునే. మాకు పర్మిట్స్ ఇస్తారు. అక్కడ పర్మిట్స్ ఇచ్చే పద్ధతి లేదు. అక్కడ వారి ఫీల్డు ఆఫీసర్స్ పోయి టెస్టు చేస్తారు, చెక్ చేస్తారు. పెర్సంటేజ్ ఆఫ్ రికవరీ ఎప్పుడు ఏ టైములో ఎక్కువ వస్తుంది అన్నది చూసి మూడు రోజులు ముందుగానే ఇంటిమేషన్ ఇచ్చి లేబర్‌ను తీసుకుపో, లారీలను తీసుకుపోయి హార్‌వెస్టు అయిన వెంటనే ఫ్యాక్టరీలకు తీసుకువచ్చి క్రష్ చేస్తారు. దానివల్ల రికవరీ పెరుగుతోంది. వెంటనే క్రషింగు కెపాసిటీ పెంచితేనే రికవరీ పెరుగుతుందనే విషయం గమనించాలి. పంజాబ్‌లో ఒకప్పుడు 8 నుంచి 9 శాతం మాత్రమే రికవరీ ఉండేది. 10 సంవత్సరాల క్రితం

వారు మహారాష్ట్రలో చూసి, అక్కడ గల మెథడ్ వారు అమలు చేస్తే 11 శాతం రికవరి అక్కడ వస్తున్నది కనుక ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో గల ఫ్యాక్టరీవారు ఇందులో రికమెండ్ చేసిన విధానంలో సోషియో ఎకనామిక్ కానీ, ఇంకొకటి కానీ నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీవారు ముఖ్యంగా పబ్లిక్ రిలేషన్స్ పెంచుకోవాలి. స్కూలు, హాస్పటల్ మొదలైనవి పెట్టడంద్వారా పెంచుకోవచ్చు. ప్రయివేట్ ఫ్యాక్టరీ అయిన ఉయ్యూరు ఫ్యాక్టరీ రెండు కోట్ల రూపాయలు ఐనవతిలో ఖర్చు చేసి, 120 ఎకరాలలో స్కూల్ బిల్డింగ్స్, హాస్పటల్, మొదలయిన వెల్‌ఫెర్ విషయాల కోసం పాటుపడుతుంటే, కంట్రిబ్యూషన్స్ ఇస్తుంటే, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ చరిత్రలో ఎప్పుడయినా ఇటువంటివి చేపట్టకపోవడం విచారకరం. పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఎంతయినా పెంచుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ ఫ్యాక్టరీ ప్రాఫిట్‌లోకి రావాలంటే ఒకపని చేయాలి. నూటికి నూరు శాతం ఇది పబ్లిక్ ఫ్యాక్టరీ గవర్నమెంటు డబ్బు పెడుతోంది. నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి ఎనిమిది యూనిట్స్ ఉన్నాయి. ఎవరు సంపాదించినా, ఎవరు నష్టపోయినా లెక్కలేదు. ఆఫీసర్లమీద బాధ్యత లేదు. పని చేయకపోయినా హిందూపూర్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వర్కర్స్ ఏ బోనస్ పొందుతారో, ఆరు నెలలు పనిచేసినా నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వారు అదే బోనస్ పొందుతారు. లాభాలు, నష్టాలు అక్కరలేదు. ఎనిమిది యూనిట్లు పంచుకోవడం అనే పద్ధతి మంచిది కాదు ఏ ఫ్యాక్టరీకి ఆ ఫ్యాక్టరీ అనే రకంగా లాభాల మీద ఇన్‌సెన్‌టివ్ ఇవ్వండి. ఈ విధంగా పెట్టాలనేది గతంలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. క్వశ్చన్స్ రూపంగా, రిప్రజంటేషన్ల రూపంగా తెలిపాము. ఈ విధంగా పెట్టకపోతే డివిడెండ్ ఫర్ డిఫాల్టర్స్, పనిష్‌మెంటు ఫర్ గుడ్ వర్కర్స్ అనే రకంగా ఉంటుంది. మంత్రిగారు పరిశీలించి, ఎకౌంట్స్ వేరు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారికి మహారాష్ట్ర సిస్టం ఎడాప్టు చేయాలని మనసులో ఉన్నా, అధికారులు వ్యతిరేకిస్తారు. ఎందుకంటే చాలా పనిచేయవలసి ఉంటుంది. ఉదయం 10 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకూ కూర్చుంటే చాలు ప్రస్తుతం. హార్వెస్టు అండ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు తీసుకొంటే, రికవరీ పెరుగుతుంది. ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఫ్యాక్టరీలకి లాభం పెరుగుతుంది. అనవసరంగా డబ్బు ఇవ్వక్కరలేదు. కానీ ఆఫీసర్లు రాత్రి, పగలు పని చేయాల్సి ఉంటుంది. లారీ, లేబర్, రకరకాల మేనేజిమెంట్స్ చేయాలి. ఈ బాధ్యత అంతా వారు నెత్తిన పెట్టుకోవాలి. కనుకనే ఇది ప్రాక్టికల్ కాదని వారంటారు. మహారాష్ట్రలో కూడా గొడవలు వస్తున్నాయి అంటారు. కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తాయని మానుకొంటే ఎట్లా? పెళ్ళి చేసుకొంటే. భార్యా, పిల్లలని పోషించాలి. కనుక పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఉంటే బాగుంటుంది అని సన్యాసం పుచ్చుకోవాలి. అనే సన్యాసి తత్వం మంచిది కాదు. పిల్ల పుట్టినా, వారికి చదువులు చెప్పించాలని అన్నా ఆ బాధ్యత తీసుకోవాలి.

ఈసిస్టం ఇంట్రొడ్యూస్ చేస్తే ఇబ్బందులు వస్తున్నా, వారు వాటిని ఎదుర్కొని సక్సెస్‌ఫుల్‌గా చేస్తున్నారు. కర్ణాటకలో కూడా చేయగలుగుతున్నారు. నా నియోజక వర్గానికి 12 కి. మీ. దూరంలో రు. 230 ఇచ్చి, ఫ్రీ హార్వెస్టు చేయిస్తున్నారు. ఫ్రీ హార్వెస్టు, ఫ్రీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ మాత్రమే కాక ఎడ్వాన్స్ ప్రైస్ రు. 230 ఇచ్చినా తరువాత రు. 40, 50, 60 వరకూ ఇస్తూంటే, మొత్తం రు. 350 లకి వస్తుంది. బెల్లం చేసుకొంటే రు. 300 ధర ఉంది. కనీస ధర క్వింటాల్ రు. 300. 4 శాతం నుండి 15 శాతం వరకూ బెల్లం రికవరీ వస్తుంది. 1 టన్ను కన్వర్టు చేస్తే, ఒక క్వింటాలు ఇరవై ఐదు కిలోలు వస్తుంది. దీని ధర రు. 400 వస్తుంది. రు. 50 తీసివేసినా 350 రూపాయల వరకూ రైతులకి వస్తుంది. మహారాష్ట్ర, కర్నాటకలలో ఖండసారికే కనీసం రు. 300 వస్తుంది రైతులు శాక్రిఫైస్ చేయాలి, రాష్ట్రాభ్యుదయం దృష్ట్యా అంటే చేస్తారు. అదే షుగర్ ఫ్యాక్టరీ మేనేజిమెంటుని అడగండి. ఇన్ ది ఇంటరెస్ట్ ఆఫ్ ది స్టేట్, ఒక 25 శాతం జీతాలు తక్కువ తీసుకోండి అని అడగండి. ఏమంటారో ? రైతులు చేలలో పనిచేయించగలు కష్టపడతారు. కష్టం భరించండి, శాక్రిఫైస్ చేయండి అంటే, సిబ్బంది కూడా భరిస్తుందా ? భరించరు. సమాజంలో గల ఏ వ్యక్తులూ కూడా నష్టాన్ని భరించకపోతే, కేవలం రైతులే భరించాలి అంటే ఎంతవరకూ సమంజసం ? మొత్తం షుగర్ ఇండస్ట్రీస్ ఆదాయం పెరగాలి. ఈ రోజు ఆల్కహాల్ షార్టేజి ఉంది. 10 లక్షల క్వింటాల్స్ గతంలో సప్లయి చేసేవారు. ఈ సంవత్సరం 12 లక్షల క్వింటాల్స్ చేయాల్సిఉంది. సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ ఫెయిల్ అయిందంటే, మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఆల్కహాల్ సప్లయి లేదు. ఐ.డి.పి.ఎల్.కి ఈ మధ్య వెళ్లాను. గతంలో ఆల్కహాల్ ప్రభుత్వం సప్లయి చేసేదని, ఈ మధ్య గత మూడు సంవత్సరాలుగా చేయడం లేదని అన్నారు. ఏ విధంగా చేస్తున్నారు అని వారినడిగితే బ్లాకులో కొంటున్నట్లు చెప్పారు. దానితో మందులు ధర పెంచుతారు. ఆ భారం వినియోగదారుల మీద పడుతుంది. చెరకు క్రషింగ్ కెపాసిటీ పెంచాలి ఒక వంద టన్నుల కేన్ క్రష్ చేస్తే, రెండు లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది. ఇది ఫైనాన్షియల్ మాటర్. బాగా ఆలోచించి పరిష్కరించాలి. పొలిటికల్ కాదు. రైతు శ్రేయస్సు కోసం, అంతేకాకుండా, ప్రభుత్వ శ్రేయస్సు దృష్ట్యా కూడా ఈ ప్రభుత్వం రెజల్యూషన్‌ని ఒప్పుకోవాలి. రిపోర్టు ఒప్పుకొన్నారు. అది మేము ఇచ్చినది కాదు. అపోజిషన్ వారెవరూ లేరు. తెలుగుదేశం వారు, ప్రభుత్వాధికారులే ఉన్నారు. బాగా కష్టపడి ఇచ్చిన రిపోర్టు అది. దానిని అమలు చేయాలి. డిపార్ట్‌మెంట్ వారు జాగ్రత్తగా చూడాలి. ఎగ్రికల్చర్ డిపార్ట్‌మెంటుకి, షుగర్ డిపార్టుమెంట్‌కి దగ్గర సంబంధం ఉండాలి. రీసెర్చి సెంటర్స్ ఎక్కువగా ఉండాలి. వాటితో క్లోజ్ రిలేషన్స్ పెట్టుకోవాలి. అరుగురు శాఖాధిపతులు చేసేపనిని ఒక్కరికే

అప్పుచెప్పడం, చెరకు గానుగ ఆడించే సమయంలో ఆయనను కూడా ట్రయినింగుకు పంపించడం, రు. 700 కోట్లు డిపార్టుమెంట్ కి దక్కకుండా చేయడం దురదృష్టం. దౌర్భాగ్యం. ఈ రిపోర్టుని, ప్రపోజ్ చేసిన రెజల్యూషన్ ప్రభుత్వం ఒప్పుకొని, హార్వెస్ట్ అండ్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ సిస్టం. నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఎనిమిది యూనిట్లకి సంబంధించిన ప్రాఫిట్ అండ్ లాస్ లెక్కలు ఏమి చేయాలో చూసి, వాటిని వేరు చేయడం చేస్తే లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ ఎగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు కానీ, కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంట్ కానీ చేయాలని కోరుతూ, దీనిని ఎక్కువ వాదనలు లేకుండా మంత్రిగారు ఒప్పుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— సమావేశం తిరిగి 19వ తేదీ ఉదయం గం. 9-30లకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ తిరిగి సోమవారం, 19-1-1987 తేది ఉదయం గం. 9-30 లకు సమావేశం అగుటకుగాను మధ్యాహ్నం గం. 1-45 ని.లకు వాయిదా పడినది.) 1-45 p.m.